

Munkedals
Kommun

Välfärdsnämnden 2023-05-17

Gullmarssalen

Två rum är bokade för partigruppmöten 08.00-09.00:

Tranefeldtrummet - ordförande
Kochrummet

Munkedals
Kommun

Munkedals Kommuns värdegrund

**All kommunal verksamhet i Munkedals kommun
skall utgå ifrån alla människors lika värde**

Vårt uppdrag är att

- möta alla med respekt och eftertanke
- stödja människors strävan efter ett gott och tryggt liv
- göra mesta möjliga nytta för våra brukare
- arbeta för öppenhet, mångfald och tolerans
- samarbeta för att nå goda resultat

Det här gör vi genom att

- se till att god etik råder i alla sorters möten
- utgå från att alla människor vill och kan ta ansvar för sina liv
- alltid söka lösningar som stödjer och utvecklar invånare och verksamheter
- visa respekt för varandras arbete och professionalitet
- underlätta varandras arbete

VÄLFÄRDSNÄMNDEN

Mandattid: 2023-01-01 – 2026-12-31

Ledamöter	
Ordförande	Mathias Johansson (SD)
	Linn Hermansson (SD)
	Jan Petersson (SD)
1:e vice ordförande	Linda Wighed (M)
	Jenny Ahto Larsson (M)
	Sabina Fremark (KD)
2:e vice ordförande	Regina Johansson (S)
	Maria Sundell (S)
	Magnus Hermansson (S)
	Karl-Anders Andersson (C)
	Malin Strömberg (V)

Ersättare	
	Fredrik Roos Fylksjö (SD)
	Terje Skaarnes (SD)
	Marcus Virdhage Wennergren (SD)
	Lars Östman (M)
	Linda Berger (M)
	Nina Johansson Andersson (KD)
	Sten-Ove Niklasson (S)
	Pia Hässlebräcke (S)
	Emma Utter Eckerdal (S)
	Monica Rodin (C)
	Karin Blomstrand (L)

Inkallelseordning för ersättare

För ledamot tillhörande nedanstående partigrupp	Ersättare inträder i nedan angiven partigrupsordning
SD	SD, M, KD, C, S, V, L
M	M, SD, KD, C, S, L, V
KD	KD, SD, M, S, C, V, L
S	S, V, C, L
C	C, L, S, V
V	V, S, C, L
L	L, C, S, V

Antaget av Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 187
Kommunfullmäktige 2023-02-27 § 31 -val av ny ersättare

Kallelse/underrättelse

Rubrik	Välfrädsnämnden
Tid:	Onsdagen den 17 maj 2023 kl 09.00
Plats:	Gullmarssalen, kommunhuset Forum
Justeringsdatum:	<i>Förslag: torsdag 25 maj 2023 kl. 10.00</i>
Justeringsperson:	<i>Förslag: Karl-Anders Andersson (C)</i>
Ordförande:	Mathias Johansson (SD)
Sekreterare:	Monica Nordqvist

Nr	Ärende	Anteckningar/ föredragande	Sida
1.	Fastställande av ärendelista. Dnr 2023-000013	--- <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	6
2.	Information från verksamheter - Kommunal Hälso- och sjukvård. Dnr 2023-000010	MAS, chef HSL, enhetschef <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	---
3.	Information-Digital utbildningsinsats SKR - målgruppen äldre. (28 min) Dnr 2023-000034	Avdelningschef VoO <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	---
4.	Delårsrapport april 2023. Dnr 2023-000001	Handlingen publiceras senare Förvaltningsekonom <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	---
5.	Budget 2024 med plan 2025-2026. Dnr 2023-000002	Förvaltningsekonom <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	7
6.	Förstudie Särskilt boende. Dnr 2020-000133	Projektledare förstudie Avdelningschef VoO <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	19
7.	Information-Förklaring med anledning av kommunrevisionens anmärkning till välfärdsnämnden. Dnr 2023-000056	Ordförande /förvaltningschef <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	60
8.	Kommunrevisionen-Granskning av strategisk planering av särskilt boende inom äldreomsorgen. Dnr 2022-000142	Avdelningschef VoO Verksamhetsutvecklare <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	61

9.	Återrapport - prognos, framtida behov av gruppbostad LSS. Dnr 2021-000071	Verksamhetsutvecklare <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	84
10.	Ej verkställda biståndsbedömda beslut för kvartalsrapportering år 2023. Dnr 2023-000029	Verksamhetsutvecklare <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	86
11.	Medborgarförslag från Gerd Lindström m.fl. om att inrätta en fixartjänst för hjälp i hemmet. Dnr 2023-000050	Avdelningschef VoO <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	88
12.	Information-Månadsrapport/statistik över insatser och bistånd i verksamheter april 2023. Dnr 2023-000035	Avdelningschef VoO Avdelningschef IFO/Stöd <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	91
13.	Anmälan av delegationsbeslut april 2023 Dnr 2023-000005	--- <i>personalföreträdare har närvarorätt</i>	10 7
<hr/>			
14.	Information från förvaltningen. Dnr 2023-000008	Förvaltningschef	---
<p>Ärende 15-17 omfattas av personsekretess enligt 26 kap. 1 § OSL. Endast tjänstgörande ledamöter och berörda tjänstemän får närvara i lokalen. Handlingarna delges på mötet, tid avsätts för inläsning.</p>			
15.	Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. Dnr 2023-000067	Avdelningschef IFO Enhetschef IFO/BoU	110
16.	Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. Dnr 2023-000068	Avdelningschef IFO Enhetschef IFO/BoU	111
17.	Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. Dnr 2023-000069	Avdelningschef IFO Enhetschef IFO/BoU	112

Diarienummer: 2023-000013

Datum: 2023-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE

Monica Nordqvist
Nämndsekreterare
Administrativa avdelningen

Fastställande av ärendelista till möte 2023-05-17

Förslag till beslut

Välståndsnämnden beslutar fastställa ärendelistan enligt upprättat förslag.

Sammanfattning

Förslag har upprättats till ärendelista till dagens möte. Nämnden har att fastställa listan och ärendena turordning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-05

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Bedömning inte aktuell.

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välståndsförvaltningen

Diarienummer: 2023-000002

Datum: 2023-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Linus Nilsson
Förvaltningsekonom
Välfärdsförvaltningen

Budget 2024, plan 2025-2026 för Välfärdsnämnden

Förslag till beslut

Välfärdsnämnden beslutar godkänna upprättat förslag till budget 2024 plan 2025–2026 med konsekvensbeskrivning samt upprättad investeringsplan.

Välfärdsnämnden beslutar att godkänna förslag till verksamhetsmål och mått för 2024 samt att en eventuell revidering av mått sker vid beslut om detaljbudget i december 2023.

Sammanfattning

Välfärdsnämnden har erhållit en preliminär ram vilken har konsekvensbeskrivits. Nämnden kommer utöver preliminär ram bli kompenserad för löneökningar, indexuppräknings och för genomförda investeringar inom godkänd ram.

Välfärdsnämnden måste själv ta höjd för eventuella verksamhetsförändringar. I handlingen finns beskrivning av verksamhetsförändringar samt också en risk- och konsekvensanalys utifrån föreslagen ram. Nämndens preliminära ram för 2024 är 290 438 tkr och innebär en minskning med 7 540 tkr i jämförelse med 2023. Främsta orsaken till ramsänkningen är att nämnden har ett effektiviseringskrav på 7 990 tkr.

Investeringsbudgeten uppgår i förslaget till 2 050 tkr.

Utifrån Kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål för planperioden 2024–2027 föreslår nämnden fyra verksamhetsmål med mätbara mått för budgetåret 2024. Målen utgår från nämndens ansvar och uppdrag. Målen är framtagna i dialog med nämnden och förvaltningens enheter.

Beslutsunderlag

VFN Tjänsteskrivelse budget 2024 med plan 2025–2026.
VFN Budgetskrivelse 2024 med plan 2025–2026.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Se ovan.

Hållbar utveckling – Social dimension

Nämnden tar hänsyn till Artikel 2 i barnkonventionen; alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Samt Artikel 20; barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten samt rätt till ett alternativt hem.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga ytterligare konsekvenser.

Facklig samverkan

Information enligt MBL §19 2023-05-02 samt förhandlas enligt MBL §11 2023-05-08.

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välfärdsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef
Avdelningschefer
Ekonomiavdelning

Välfärdsnämnden

Budget 2024 Plan 2025-2026

Innehållsförteckning

Ansvarsområde	3
Ekonomi	3
Ramförändring.....	3
Konsekvensbeskrivning av preliminärt tilldelad budgetram.....	3
Beskrivning av verksamhetsförändring	4
Konsekvensbeskrivning av finansieringåtgärder	5
Investeringsbudget.....	5
Uppdrag från nämnd eller kommunfullmäktige	6
Verksamhetsmål	6
Framtid- och omvärldsbevakning	7
Nyckeltal	10

Förslag till beslut av nämnd 17/5 -2023 § Dnr 2023-2

- 1. Valfördsnämnden beslutar godkänna upprättat förslag till budget 2024 plan 2025-2026 med konsekvensbeskrivningar samt upprättad investeringsplan.*
- 2. Valfördsnämnden beslutar att godkänna förslag till verksamhetsmål och mått för 2024 samt att en eventuell revidering av mått sker vid beslut om detaljbudget i december 2023.*

Nämndsordförande: Mathias Johansson
(SD)
Förvaltningschef: Johanna Eklöf

Gärвик. Fotograf Markus Eklund

Allmänt

Kommunfullmäktige ska anta budgeten för år 2024, plan 2025-2026 i juni månad. Nämnderna har tid på sig från juni t.o.m. december månad att arbeta med sin detaljbudget.

Enligt tidplanen skall nämnderna ta ställning till en budgetskrivelse för budget 2024 senast i maj. Kommunstyrelsen kommer att följa budgetarbetet i nämnd vid ett dialogmöte.

Nämndernas budgetskrivelser ska redovisa förslag till ekonomiska ramar (drift- och investeringsbudget) utifrån de preliminära ramarna för budgetåret samt verksamhetsmål med mått utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål. Nämnden ska konsekvensbeskriva den preliminära ramens påverkan på verksamheten.

Ansvarsområde

Välfärdsnämndens verksamhet utgör det yttersta skydds nätet i samhället. De insatser som ges ska stödja och stärka medborgarnas egna förmågor att kunna leva ett självständigt och gott liv. Välfärdsnämnden ansvarar för att Munkedals kommuns invånare får stöd, vård och omsorg. Nämnden har ett särskilt ansvar för att stödja utsatta individer och familjer som har behov av kompletterande samhällsinsatser. Verksamheten är relativt detaljreglerad med avseende på kommunens skyldigheter och den enskildes rättigheter.

I socialtjänstlagen regleras det kommunala ansvaret. Här anges att kommunen ansvarar för att tillhandahålla sociala tjänster för de som bor i kommunen och för andra som vistas där. Det yttersta ansvaret som kommunen har innebär dock inte att kommunen ska utföra uppgifter som andra huvudmän ansvarar för.

Ekonomi

Ramförändring

Tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nämnd, totalt driftsram	297 978	290 438	290 438	290 438
Ramförändring mellan åren	10 691	-7 540		
Varav löner, prisuppräknig, kapitalkostnad	12 248			
Effektiviseringskrav	-2 000	-7 990		
Återbetala tillfälligt anslag				
Utökning av ram				
Resursfördelning	843	450		
Varav flytt av verksamhet				
Organisationsförändringar	-400			

*Löne- och kapitalkompensation, är avsatt centralt och fördelas ut innevarande år.

Nämndens budget utgår från den budget som kommunfullmäktige (KF) förslag till prel.ram. Nämnden har tilldelats 290 438 tkr i budgetram år 2024.

Konsekvensbeskrivning av preliminärt tilldelad budgetram

Inom tilldelade budgetramen för 2024 finns inte utrymme att omfördela medel för eventuella utökningar utan att riskera budgetunderskott. Anledningen till detta är att Välfärdsnämnden under 2023 tagit beslut om flertalet åtgärder samt att nämnden har 7 990 tkr i effektiviseringskrav inför 2024.

För att genomföra kravet om minskad budgetram har nämnden tagit beslut om åtgärder på nämndsmötet i april. Beslutet har en delvis effekt innevarande år på 1 300 tkr för att motverka nämndens negativa årsprognos per februari och får full effekt 2024 på 4 600 tkr.

Åtgärder inom Särskilt boende se Dnr 2022-2 innebär att upphäva beslutet om en fast personaltäthet och istället får verksamheten en fast budgetram att förhålla sig till. Beslutet grundar sig i att verksamheten har en högre personaltäthet och högre kostnader jämfört med närliggande kommuner. Att verksamheten har högre kostnader jämfört med närliggande kommuner kan delvis hänföras till att förvaltningen bedriver mindre enheter vilket försvårar möjligheten att anpassa sina personalkostnader efter behov. Åtgärden kommer implementeras under 2023 med helhetseffekt på 4 000 tkr 2024.

Inom Rehab beslutade nämnden 2023-04-13 Dnr 2022-2 att minska personalbudgeten med 0,8 årsarbetare. Beslutet får en delvis effekt på 300 tkr 2023 och en helhetseffekt på 600 tkr 2024. Orsaken till beslutet beror på att förvaltningen ser behov och möjligheter i att ställa om till ett arbetssätt som svarar upp till kommande behov, såsom omställningen till en god och nära vård samt den framtida kompetensförsörjningen. I en jämförelse av bemanningen vid rehabenheter inom Fyrbodals kommunerna har det påvisats att Munkedals kommun har en högre bemanning.

Välfärsförvaltningen fick på nämndsmötet i december 2022 återremiss om att fortsätta utreda möjligheten till att ersätta insatsen matlagning med insatsen matdistribution vid lunchtid. I återremissen efterfrågades mer detaljerade uträkningar kring kostnad och tidsbesparing i snitt per brukare samt hur hantering av logistik och matlådor kommer hanteras. På nämndsmötet i april 2023 beslutade nämnden att förvaltningen ska införa matdistribution i hemtjänsten under 2023. Effekten 2023 beror på hur snabbt verksamheterna kan införa insatsen, helårseffekten för 2024 uppgår till 2 900 tkr. Beslutet innebär att kommunens brukare med insatsen matdistribution kommer få ett varmt och näringsrikt måltid om dagen till en fast kostnad. För verksamheten medför åtgärden en möjlighet att komma ner i kostnader till följd av en minskning av resursbudgeten med 6 388 h/år.

Verksamhetsförändringar 2024

Nr	Tillkommande förändringar	2024
1	Demografi hemtjänst	450
	Summa	+450

Nr	Förslag till anpassningar till prel.ram och omprioriteringar	2024
2	Åtgärder redan beslutade Dnr 2022-2	-4 600
3	Matdistribution vid lunchtid i hemtjänsten	-2 900
4	Generellt spar, återkopplas i decembers detaljbudget	-40
	Summa	-7 990

Nettosumma	-7 540
-------------------	---------------

Beskrivning av verksamhetsförändring

1. Resursfördelning hemtjänst (450 tkr)

På uppdrag av Kommunfullmäktige har en översyn av resursfördelning inom äldreomsorgen skett för att minska kostnadsnivån till liknade kommuner inom äldreomsorgen. Utgångspunkten för resursfördelningen från kommunfullmäktige är tilldelning utifrån föregående års verkställda tid, nyttjandegrad och pris per hemtjänsttagare som utgår från kommunens prissättning. Kompensationen för HSL (delegerad hemsjukvård) uppgår till 20% av budgeten.

Nyttjandegraden 2024 minskar från 7,5 % till 7,3 %, anledningen är att det är färre personer som nyttjar hemtjänst. Nämnden får ersättning för färre brukare inom hemtjänst 2024.

Under 2021 uppgick snitttiden för beviljade SoL timmar per brukare och månad i hemtjänsten till 34 h (33). I liknade kommuner var beviljad tid SoL 30 h/månad (29) 2021.

Att verkställd (SoL och HSL) snitttid per brukare är satt till 36 h/månad 2024 beror delvis på att hemtjänsten ser att behovet av hemtjänstinsatser under 2023 inte minskat. Trenden är att brukarnas behov kommer att vara likvärdigt 2024.

Beslutade åtgärder om Matdistribution och övriga förändringar som påverkar resursfördelningens budget kommer att redovisas i detaljbudgeten i december.

Resursbudget	Budget 2023	Budget 2024
Nyttjandegrad demografi %	7,5	7,3
Antal brukare	216	213
Verkställd snitttid per brukare/månad	36	36
Antal budgeterade timmar	93 312	92 016

Konsekvensbeskrivning av finansieringåtgärder

För att hantera ovannämnda kostnadsökning presenteras nedanstående förslag till finansiering för att uppnå budgetbalans utifrån den förslag till ram nämnden tilldelats. Till varje förslag framgår konsekvensbeskrivning.

2. Åtgärder redan beslutade Dnr 2022-2 (-4 600 tkr)

På välfärdsnämnden i april 2023 togs beslut om ett par åtgärder för att uppnå budget i balans 2023 och får att komma ner i kostnader inför 2024. Åtgärderna får helårseffekt för 2024 vilket kan tillgodoräknas i årets effektiviseringskrav.

Risk och konsekvensanalys genomfördes tillsammans med fackliga representanter och samverkades enligt MBL §19, 2023-03-06 och MBL §11, 2023-04-03.

3. Matdistribution vid lunchtid i hemtjänsten (-2 900 tkr)

Minskning av budgetram från hemtjänstens resursbudget utifrån Välfärdsnämndens beslut att införa matdistribution vid lunchtid, se Dnr 2023-16.

Risk och konsekvensanalys genomfördes tillsammans med fackliga representanter och samverkades enligt MBL §19, 2022-05-20 och MBL §11, 2022-06-03.

Investeringsbudget

Nedan presenteras investeringsbudget 2024, samt plan 2025-2026 för nämnden.

Investeringarna redovisas dels som nyinvestering och dels som reinvestering. Med reinvestering avses investeringar för att byta ut befintliga tillgångar. En reinvestering är inte en värdehöjande investering utan syftar till att behålla befintligt skick. Reinvesteringar kan också benämnas som löpande investeringar. En nyinvestering är en planerad och uttalad satsning på värdehöjande åtgärder. Exempelvis ny-, till- och ombyggnad.

När kommunfullmäktige beslutar om investeringsramen kompenseras nämnden för kapitalkostnader när investeringen aktiveras.

Projekt Tkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Välfärdsnämnden				
2308 Arbetstekniska hjälpmedel	150	150	150	150
2333 Gemensamma Inventarier	950	950	950	950
2335 Larm	100	100	100	100
2336 Combine/verksamhetssystem	100	100	100	100
1006 Verksamhetsförändringar lokaler	0	750	750	750
Summa investering	1 300	2 050	2 050	2 050

Beskrivning av investeringar per projekt

- Projekt 2308 Arbetstekniska hjälpmedel (150 tkr):

Avser hjälpmedel inom vård och omsorg.

- Projekt 2333 Gemensamma inventarier inom Vård och omsorg, Stöd och Individ- och familjeomsorgen (950 tkr):

Investering avser möbler och övriga inventarier till äldreboenden, stödverksamheterna och till IFO verksamheterna.

- Projekt 2335 Larm (100 tkr):

Investering avser larm till särskilt boende. Just nu pågår ett gemensamt arbete inför upphandling avseende både larm till ordinärt boende och särskilt boende tillsammans med SML kommunerna vilket kommer påverka investeringarna för plan 2024 och eventuellt 2023 beroende på utfall.

- Projekt 2336 Combine/system (100 tkr):

Utveckling och implementering av verksamhetssystem.

- Projekt 1006 Verksamhetsförändringar lokaler

I enlighet med kommunens Internhyresbestämmelser ska om- och tillbyggnation av internhyrda lokaler som genomförs på grund av krav från myndigheter med anledning av verksamhetens art, finansieras av verksamheten. Projektet avser denna typ av om- och tillbyggnationer.

*Beroende på förstudien gällande nytt särskilt boende kommer investeringsbudgeten för 2026 påverkas i form av nya inventarier och investering i välfärdsteknik.

Uppdrag från nämnd eller kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar 2018-11-29 att den långsiktiga målsättningen är att för Individ-och familjeomsorgen ska nettokostnadsavvikelse i mnkr ska vara i nivå med liknande kommuner inom individ- och familjeomsorg.

Kommunfullmäktige beslutar även att ge i uppdrag att äldreomsorgens kostnader ska minska till samma kostnadsnivå som gäller för jämförbara kommuner inom äldreomsorg. Verksamhetsförändringarna ska genomföras inom under åren 2020–2024.

Dessa uppdrag kommer att följas upp i MRP (kommunens mål och resursplan). Nämnduppdrag är också viktigt att beakta som har konsekvenser av budget 2024 och framåt.

Enligt Kolada, se avsnittet Nyckeltal, har avdelning Individ och familjeomsorg ökat nettokostnadsavvikelsen från 9 mkr 2018 till en nettokostnadsavvikelse på 17 mkr 2021 mot jämförbara kommuner. Inom avdelningen Vård och omsorg har nettokostnadsavvikelsen däremot minskat från 21 mkr 2019 till 19 mkr 2021 jämfört med liknade kommuner.

Verksamhetsmål

Målstyrningskedjan utgår ifrån kommunens vision samt den politiska viljeinriktningen för mandatperioden.

Med detta som grund beslutar kommunfullmäktige om inriktningsmål för planeringsperioden (4 år) för både verksamhet och ekonomi. Målen syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Inriktningsmålen fastställs inför varje ny mandatperiod.

Respektive nämnd bryter sedan ned/ konkretiseringar dessa inriktningsmål till verksamhetsmål och mått för budgetåret. Målen ska vara uppföljningsbara och mätbara och beslutas normalt i maj i samband med budgetskrivelsen till nämnden.

Väsentligt är att verksamhetsmålen tas fram i dialog med verksamhetsföreträdare. Målen ska vara kopplade till tillgängliga resurser nämnden har. Måtten mäter nämndens måluppfyllelse. Förändringar av ekonomiska förutsättningar kan leda till att målen eller måtten behöver revideras. Uppföljning av mål och resurser rapporteras till nämnden i delårsbokslut april, augusti och i årsbokslutet.

Under hösten upprättar förvaltningen verksamhetsplaner. I planen ska det framgå vilka åtaganden som förvaltningen kommer göra för att uppnå nämndens verksamhetsmål och kan kopplas till aktiviteter. Verksamhetsplanen återrapporteras till nämnden senast i december i samband med detaljbudget.

Vision 2040

Munkedal – mer av livet. Vi är en aktiv kommun med engagerade invånare. Vi skapar goda förutsättningar för våra invånare, vårt näringsliv och vårt föreningsliv. Tillsammans formar vi en hållbar framtid.

1. Inriktningsmål: Alla ges förutsättning till sysselsättning efter förmåga

1.1 Verksamhetsmål: Vårdförvaltningen arbetar för en hållbar kompetensförsörjning	År 2024
Mått	
VoO/Stöd: Enheter som arbetar med språkutveckling i enlighet med språkbudets uppdrag, andel	100%
Alla: Kommunala arbetsmarknadsanställningar ska öka, antal	55
AME: Personer som uppbär försörjningsstöd och har insats via AME som går ut i annan sysselsättning/försörjning ska öka, andel	75%
Ifo: Utbetalt ekonomiskt bistånd ska minska	December
Alla: Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete (OSA enkät) *	4,0

*OSA=organisatorisk och social arbetsmiljökartläggning, ger maxresultat 5,0

2. Inriktningsmål: Munkedals kommun ska verka för en god folkhälsa

2.1 Verksamhetsmål: Vårdförvaltningen arbetar för ökad god hälsa hos brukare och personal	År 2024
Mått	
Alla: Enheter som gått suicidpreventionsutbildningen Våga fråga, andel	100%
Alla: Sjukfrånvaron ska minska i förvaltningen och på respektive enhet, andel	8%
Alla: Frisknärvaron* ska öka, andel	50%
Alla: Anställda som nyttjar friskvårdsbidraget ska öka, antal	250
Alla: Åtgärder i lex Sarah utredningar som är implementerade, andel	100%
HTJ: Brukare som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som mycket gott/gott ska öka, andel	Grönt**
VoO: Fallprevention (senior alert)	December
Alla: Ungdomar som nyttjar Mini-Maria (utifrån beräkningsmodell Dnr 2020-182), antal	15

*Frisknärvaro=att inte ha fler sjukdagar än 5 dagar/år

**Grön=färgskalan motsvarar öppna jämförelser i Kolada

3. Inriktningsmål: Alla ska känna sig trygga i att få stöd utifrån behov

3.1 Verksamhetsmål: Vårdförvaltningen arbetar för att främja den enskildes förmåga till ett självständigt liv	År 2024
Mått	
LSS: Brukare som uppger att personalen pratar så att brukaren förstår, andel	Grön
LSS: Brukare som uppger att de känner sig trygga med alla i personalen, andel	Grön
Alla: Aktuella och uppdaterade genomförandeplaner enligt IBIC, andel	95%
Ifo: Brukare som besvarar brukarundersökningen ska öka, andel	60%
Ifo: Brukare som anser att deras situation har förbättrats sedan de fick kontakt med socialtjänsten i kommunen ska öka, andel	Grön
Ifo BoU: Informationsträffar som genomförs för barns trygghet till personal som arbetar i kommunen som dagbarnvårdare/BVC/MVC, antal	5

4. Inriktningsmål KF: Munkedals kommun ska arbeta för en minskad miljöpåverkan

4.1 Verksamhetsmål: Vårdförvaltningens verksamheter bidrar till minskad resursförbrukning	År 2024
Mått	
Alla: Varje enhet genomför minst två aktiviteter som bidrar till minskad resursförbrukning, antal	42

Framtid- och omvärldsbevakning

Effekter av Pandemin

Förvaltningen befann sig under flera år i en pandemi vilket innebar en stor ovisshet där förutsättningar, situationer och arbetssätt ändrades i princip från dag till dag. Från de åren finns många lärdomar om sådant som fungerade bra till det som fungerade mindre bra. Alla dessa erfarenheter har förvaltningen med sig in i sitt framtida arbete.

Förvaltningen behöver fortsätta sitt arbete med att kunna ställa om verksamheterna efter rådande läge och nationella rekommendationer samt att arbetet kring de basala hygienrutinerna prioriteras.

Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag

I augusti 2020 lämnades utredningen Framtidens socialtjänst över till regeringen och följdes sedan av remissrunda till åtskilliga instanser.

Utredningens förslag handlar om förebyggande och lättillgänglig socialtjänst, övergripande planering (PBL, plan- och bygglagen föreslås kompletteras med de sociala aspekterna i planläggningen m.m.) och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning samt ett förtydligat barnrättsperspektiv.

Enligt socialtjänstministern är nu målet att en ny lag presenteras under 2024, förvaltningen bevakar detta då det kommer att påverka arbetet för hela kommunen på endera sätt.

Utredning kring äldreomsorgslag

Utredningen hade i uppdrag att "föreslå en äldreomsorgslag som kompletterar socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre som bland annat innehåller bestämmelser om en nationell omsorgsplan" samt "överväga och vid behov lämna förslag som stärker tillgången till medicinsk kompetens inom äldreomsorgen".

Utredningen redovisades i juni 2022 och föreslog en äldreomsorgslag samt hur hälso- och sjukvårdslagstiftningen kan förstärkas så att kvalitet och tillgänglighet förbättras för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, däribland personer som har stöd och hjälp från äldreomsorgen. Utredningens förslag tar avstamp i strukturella problem och utmaningar för vården och omsorgen till äldre personer. Förslagen avser tillvarata de möjligheter som finns i att utveckla såväl äldreomsorg som kommunal och regional primärvård, och inte minst det hälsofrämjande, förebyggande och personcentrerade förhållningssättet.

Utredningen har sedan varit på remiss till olika instanser t.o.m. november 2022. Förvaltningen bevakar detta då även detta kommer påverka arbetet inom förvaltningen.

Kompetens och personalförsörjning

Att hitta rätt kompetens är hela välfärdens allra största utmaning. När det inte finns tillräckligt med personer att anställa dvs att arbetskraften inte räcker till så är det inte möjligt att möta denna kompetensutmaning enbart genom att rekrytera fler, i stället behövs nya arbetssätt exempelvis tekniska lösningar och att tillvarata och utveckla kompetensen hos de befintliga medarbetarna.

När då andelen äldre 80+ ökar de närmaste åren samtidigt som andelen befolkning i arbetsför ålder minskar, medför detta att behovet av platser på särskilt boende ökar och utformningen av de särskilda boendena behöver vara anpassade till att det ska vara färre som ska utföra vård och omsorg.

Förvaltningen har startat upp arbetet med heltidsresan tillsammans med resurs från HR-avdelningen. Heltidsresan innebär att samtliga medarbetare ska ges möjlighet till heltidsarbete enligt överenskommelse mellan SKR och Kommunal. Finansieringen för detta är dock en utmaning då nämnden har som uppdrag att sänka kostnaderna.

Primärvårdsreformen God och nära vård

God och nära vård är en omställning som syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar. Detta kommer på flera sätt förändra arbetet kring den vård som förvaltningen tillhandahåller. Flertalet av de som vårdas inom den kommunala hälso- och sjukvården har komplexa hälsoproblem och stora funktionsnedsättningar. Utveckling av tekniska lösningar leder också till att allt fler patienter kan vårdas i hemmet i stället för på sjukhus. I och med denna omställning kommer det att ställas högre krav på den kommunala hälso- och sjukvården och satsningar för att säkra kompetensförsörjningen är nödvändiga samt fokus på utveckling av digital kompetens.

Effektivare kommun

Munkedals kommun och välfärdsförvaltningen ingick i detta utvecklingsprojekt som drivs av SKR och RKA tillsammans med 14 andra kommuner för att öka kunskapen kring effektivitet. Projektet pågick under 2021–2022. "Syftet med utvecklingsarbetet är att tillsammans öka kunskapen kring effektivitet, hitta system och modeller för en tydligare organisering, styrning och ledning som kan leda till effektivitetsökning och att de medverkande kommunerna alla påbörjar ett utvecklingsarbete för ökad effektivitet". Förvaltningen har via detta arbete identifiera ett antal områden bl.a.. biståndsbedömningen som det kommer att arbetas vidare med för att effektivisera användningen av resurser.

Vuxna, försörjningsstöd, arbetsmarknad och integration

Förändringar i konjunkturen kan medföra att Jobbcentrum får fler deltagare från Arbetsförmedlingen om arbetslösheten ökar.

Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög, denna målgrupp arbetar verksamheten tillsammans med Arbetsförmedlingen för att möta behovet och öka chanserna till återetablering på arbetsmarknaden. Att arbeta med att få ned kostnaderna för försörjningsstöd är därför en stor utmaning fortsatt och ett prioriterat arbete.

Under 2023 startas ett samarbete genom Leaderområdet Dalsland, delar av Värmland och Munkedal som syftar till att förbättra kommunens arbete med integration och inkludering.

Barn och unga

MiniMaria har nyligen startat upp verksamheten och detta är något som förvaltningen har positiva förväntningar på och ser fram emot att följa.

Vårdnadsöverflytt av placerade barn, hemmaplanslösningar och rekrytering av egna familjehem är prioriterade frågor för enheten.

Vård och omsorg samt hemsjukvård

Sedan november 2020 fortgår förstudien för ett nytt särskilt boende vilket är en möjlighet för förvaltningen att samlokalisera och samordna flertalet verksamheter såsom hemtjänst, dagverksamhet och hemsjukvård (sjuksköterskor och rehab personal). Detta är en viktig och helt avgörande del för att nämnden ska kunna komma ned ytterligare i kostnader, rusta för reformen God och nära vård samt nyttja de personella resurserna effektivare och erbjuda heltidstjänster.

I arbetet med heltidsresan är målsättningen att medarbetarna ska ha en större delaktighet och kunna påverka sitt schema och arbetets förläggning, detta i den mån det är möjligt utifrån de förutsättningar som finns i form av resurser och hur enheterna är belägna.

I arbetet med heltidsresan är målsättningen att medarbetare ges möjlighet till att påverka schema och arbetstidens förläggning utefter verksamhetens behov och resurser.

Samverkande sjukvårdsavtalet är uppsagd från regionens sida, år 2023 kommer att vara det sista året i nuvarande form. Dessa intäkter upphör därefter.

Närhälsan har fått i uppdrag att starta ett mobilt vårdteam i norra Bohuslän vilket förvaltningen ser mycket positivt på då det gagnar de äldre som är mest sköra och sjuka.

Stöd

Det är allt svårare att samordna och ge stöd till personer med samsjuklighet (psykisk sjukdom och beroende).

Samsjuklighetsutredningen har i sitt slutbetänkande som presenterades 31 januari 2023 föreslagit att regionernas hälso- och sjukvård ska ansvara för all behandling av skadligt bruk eller beroende samt att behandling för skadligt bruk eller beroende ska ges i samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd. Socialtjänsten huvuduppdrag ska vara att stärka den enskildes resurser och funktionsförmåga genom sociala stödinsatser. Skyldighet att bedriva samordnad vård- och stödverksamhet samt att socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska bedrivas helt integrerat av medarbetare med olika kompetenser. Detta är förändringar som kommer påverka förvaltningen och samtidigt gagna målgruppen för insatserna. En överföring av medel från kommunerna till regionerna kan bli aktuell till följd av ett förändrat uppdrag.

Enligt Socialstyrelsens rapporter fortsätter insatser till gruppen med funktionsnedsättning att öka, dock har ökningstakten stagnerat något. Enligt andra nationella rapporter är det främst en ökning av psykiska funktionsnedsättningar och/eller kombinationer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, sistnämnda främst bland de yngre brukarna.

Förvaltningen ser också att verksamheten behöver fortsätta att öka kompetensen samt se över de fysiska förutsättningarna och boendestrukturen.

Även under 2023 förväntas antal deltagare inom daglig verksamhet/sysselsättning öka - därav har verksamheten behov av samlokalisering för att kunna erbjuda en verksamhet av god kvalitet som samtidigt är kostnadseffektiv.

Nyckeltal

Utgår från Kolada. Släpar ett år på vissa dock visar trend.

Individ och familjeomsorg		2019	2020	2021
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Liknande kommuner IFO	17,5	22,7	28,0
	Likande kommuner socioekonomi	24,6	19,3	23,9
	Munkedal	35,0	38,8	59,8
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, mnkr	Liknande kommuner IFO	6	7	8
	Likande kommuner socioekonomi	10	8	10
	Munkedal	15	17	25

Äldreomsorg		2019	2020	2021
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	Liknande kommuner äldreomsorg	0,7	3,3	3,3
	Munkedal	14,9	10,4	15,6
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, mnkr	Liknande kommuner äldreomsorg	1	4	5
	Munkedal	22	15	24

LSS		2019	2020	2021
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Liknande kommuner LSS	-2,7	-1,3	-1
	Likande kommuner socioekonomi	-2,0	-1,7	-2,6
	Munkedal	-1,5	-6,2	-5,1
Nettokostnadsavvikelse LSS, mnkr	Liknande kommuner LSS	-2	-1	-1
	Likande kommuner socioekonomi	-2	-2	-2
	Munkedal	-1	-4	-3

Personalnyckeltal

Välståndsnämnden	2020	2021	2022
Antal årsarbetare	396	386,5	358,7
Sjukfrånvaro	13,18 %	12,14 %	12,17 %

Källa: Hypergene

Befolkningsprognos inom verksamhetsområde

Målgrupp	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
65,79 år	1 932	1 895	1 902	1 879	1 890
80-89 år	609	662	696	730	748
90-W år	146	148	151	157	161
Prognos befolkning 65+	2 687	2 705	2 750	2 766	2 799
0-64 år	7 881	7 900	7 880	7 888	7 878
19-64 år	5 617	5 627	5 613	5 621	5 612

Källa: SCB

Diarienummer: 2020-000133

Datum: 2023-05-10

TJÄNSTESKRIVELSE

Beslut om förstudie särskilt boende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förstudien om nytt särskilt boende.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt samhällsbyggnadsnämnden att fortsätta utredningen i samråd med välfärdsnämnden.

Sammanfattning

VFN beslutade i november 2020 (VFN 2020-11-19 §91) att starta en förstudie, i enlighet med beslutad process för investering av lokaler. Förstudien avgränsas till ett prognosticerat behov av 130 boendeplatser år 2030, enligt Munkedals Äldreomsorgsprogram 2020-2025 (dnr VFN 2020-91). Utöver detta bedömdes behovet av korttidsplatser vara oförändrat med 12 korttidsplatser.

VFN genomförde 2021-12-16 en workshop där fyra scenarier presenterades och diskuterades.

VFN beslutade 2022-01-27 att utreda nybyggnation på Kungsmarken i Munkedal (scenario B och C).

Scenario B innebär ett nytt boende i Munkedal på Kungsmarken med 48 lägenheter och 12 korttidsplatser. Scenariot inkluderar Sörbygårdens 28 platser och Allégårdens 54 platser samt lokaler för hemtjänsten i Munkedal, hemsjukvården, rehab, dagverksamhet med mera.

Scenario C innebär ett nytt boende i Munkedal på Kungsmarken med 84 lägenheter och 12 korttidsplatser. Scenariot inkluderar Sörbygårdens 28 platser och Dinglegårdens 14 platser samt lokaler för hemtjänsten i Munkedal, hemsjukvården, rehab, dagverksamhet med mera.

Ytterligare ett scenario redovisas. Scenario E innebär ett nytt boende med 96 lägenheter och 12 korttidsplatser. Scenariot inkluderar Sörbygårdens 28 platser samt lokaler för hemtjänsten i Munkedal, hemsjukvården, rehab, dagverksamhet med mera.

Förstudien redovisar underlag för kommande investeringsbeslut om nytt äldreboende som grundar sig på verksamhetens behov, framtida kostnader för drift och underhåll samt bedömd investeringskostnad.

Målet är att tillgodose ett ökat behov av äldreomsorgsplatser samt att modernisera både boendemiljön och arbetsmiljön så att de uppfyller moderna förväntningar och krav.

I ett nytt särskilt boende i Munkedal tätort bör även övriga verksamheter, som utför vård och omsorg i Munkedal tätort såsom korttidsboende, dagverksamhet, hemtjänst Munkedal, sjuksköterskor och rehab inrymmas.

Vad gäller placering av nytt särskilt boende bör följande parametrar beaktas:

- Närhet till vårdcentral
- Medarbetarnas möjlighet att ta sig till och från jobbet.
- Merparten av de boende har tidigare bott i Munkedal tätort
- Möjligheterna till samlokalisering av hemtjänst

Placeringen av särskilt boende är viktig både ur bemannings- och effektivitetssynpunkt.

Scenario B innebär totalt 130 platser på särskilt boende och 12 korttidsplatser. Investeringskostnaden inklusive inventarier för nytt särskilt boende samt renovering av Allégården bedöms bli cirka 397 000 000 kronor och ger en tillkommande driftkostnad på cirka 27 400 000 kronor per år.

Scenario C innebär totalt 126 platser på särskilt boende och 12 korttidsplatser. Investeringskostnaden inklusive inventarier för nytt särskilt boende bedöms bli cirka 348 000 000 kronor och ger en tillkommande driftkostnad på cirka 20 200 000 kronor per år.

Scenario E innebär totalt 124 platser på särskilt boende och 12 korttidsplatser. Investeringskostnaden inklusive inventarier för nytt särskilt boende bedöms bli cirka 376 000 000 kronor och ger en tillkommande driftkostnad på cirka 15 800 000 kronor per år.

Skillnaden i driftkostnad beror på att kostnaderna för välfärdsförvaltningens verksamhet inklusive personal (ökat antal platser, antalet är olika i scenarierna), lokalkostnaden inklusive lokalvård samt måltidskostnaden ökar.

Då behovet av ytterligare platser i särskilt boende inte bedöms öka kraftigt i närtid bör ett nytt särskilt boende byggas med 84 platser (totalt 112 platser på särskilt boende i kommunen) samt en korttidsavdelning med 12 platser. Det innebär en avdelning mindre än det som investerings- och driftkostnader har kalkylerats för. Förberedelser bör göras för en framtida tillbyggnad med upp till ytterligare 48 platser. Behovet av platser i särskilt boende bedöms i löpande av förvaltningen i samband med årlig översyn av nämndens lokalbehovsplan.

I förstudien redovisas bedömningar av de olika scenarierna utifrån verksamhet och ekonomi. Eventuella framtida förändrade hyreskostnader för Dinglegården och Sörbygården har inte bedömts. Scenario E bedöms vara det verksamhetsmässigt och ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-10
Förstudierapport Säbo

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Se ovan

Hållbar utveckling – Social dimension

Kommunen kan tillhandahålla tillräckligt antal platser på både särskilt boende och korttidsboende.

Barnkonventionen - I utemiljön skapas möjlighet till aktivitet för besökande barn.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Bedömningen är att vid nybyggnation går det att göra energieffektiviseringar motsvarande 60% och vid renovering motsvarande 30%.

Viktigt att logistiken kring särskilt boende blir tillgänglig för så många som möjligt avseende gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik.

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välfärdsförvaltningen

Välfärdsnämndens beslut skickas till:

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden/förvaltningschef
Projektledare förstudien
Förvaltningschef välfärd
Avdelningschef vård och omsorg
Ekonomichef
Förvaltningsekonom välfärd

Kommunstyrelsens beslut skickas till:

Välfärdsnämnden/förvaltningschef
Samhällsbyggnadsnämnden/förvaltningschef
Projektledare förstudien
Förvaltningschef välfärd
Avdelningschef vård och omsorg
Ekonomichef
Förvaltningsekonom välfärd

Förstudie

Förstudie Särskilt boende i Munkedal

Dokumentbeskrivning

Typ	Beskrivning
Dokumenttyp:	Förstudie
Antaget av:	Välfärdsnämnden Kommunstyrelsen
Antagningsdatum:	230517 230619
Diarienummer:	2020-133
Dokumentansvarig:	Åke B Lindström

Innehållsförteckning

Delrapport 1 – Förstudie särskilt boende i Munkedal tätort.....	5
Bakgrund, nuläge och förutsättningar.....	5
Bakgrund	5
Ärendets historik.....	6
Syfte och mål	7
Nuläge.....	8
Befintliga boendeplatser, kostnader och bemanning	8
Dagens nyttjande av och tillgång till platser i särskilt boende	9
Dagens kvalitet i särskilt boende.....	10
Effektivitet inom äldreomsorgen i Munkedals kommun.....	11
Var i kommunen bor de äldre idag?.....	12
Medarbetare.....	13
Måltidsverksamhet	13
Befintliga lokalers ändamålsenlighet och status.....	14
Trygghetslägenheter/seniorlägenheter/trygghetszon	17
Behov och förutsättningar.....	18
Antal boendeplatser på särskilt boende och korttidsboende	18
Bakgrund	19
Antal äldre i Munkedals kommun	19
Faktorer som påverkar behovet av boendeplatser	19
Bedömt behov av antal boendeplatser	20
Typ av boendeplatser på särskilt boende.....	21
Samlokalisering av verksamheter i nytt särskilt boende	21
Förutsättningar vid utformning av lokaler för särskilt boende och övriga verksamheter.....	22
Särskilt boende.....	22
Korttidsboende	23
Dagverksamhet	24
Matsal/restaurang	24
Hemtjänst Munkedal.....	24
Sjuksköterskor	24
Rehab.....	25
Hårvård	25

Fotvård.....	25
Tillagningskök.....	25
Förråd för livsmedel, förbrukningsmateriel, läkemedel mm.....	25
Medarbetare och bemanning	25
Inhyrda lokaler	26
Trygghetslägenheter/seniorlägenheter.....	26
Delrapport 2 – Förstudie särskilt boende.....	26
Ekonomiska konsekvenser, förutsättningar för dimensionering av nytt boende samt förslag på vilket scenario som bör genomföras	26
Bakgrund	26
Byggnad för särskilt boende, korttidsboende, dagverksamhet, hemtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt rehab	27
Placering av särskilt boende	30
Förutsättningar vid bedömning av kostnader	31
Scenario B – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader.....	34
Scenario C – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader.....	35
Scenario E – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader.....	35
Jämförelse av tillkommande driftkostnader för scenarierna.....	36
Bedömning av de olika scenarierna	37
Sammanfattning av förvaltningens bedömning av de olika scenarierna för nytt särskilt boende.....	38
Förslag till successiv utbyggnad	38

Delrapport 1 – Förstudie särskilt boende i Munkedal tätort

Bakgrund, nuläge och förutsättningar

Bakgrund

Äldreomsorgen i Sverige står inför stora utmaningar med fler äldre och större andel av befolkningen som är äldre samt ökat behov av vård och omsorg. Många äldre kommer att kunna leva ett aktivt liv med litet eller inget stöd från samhället. Framför allt gruppen som är 80 år eller äldre kommer dock att behöva insatser av vård och omsorg, vilket ställer krav på morgondagens äldreomsorg.

Under de senaste decennierna har samhällets stöd till äldre förändrats. Möjligheterna till kvarboende i ursprunglig hemmiljö har stärkts genom utbyggnaden av hemsjukvården, ökade möjligheter till korttidsboende samt väl fungerande och utbyggd hemtjänst. Till följd av att många äldre bor kvar hemma har hemtjänstens och hemsjukvårdens uppgifter förändrats, från att tidigare framför allt gälla hemmets skötsel till att idag också innefatta kvalificerad omvårdnad och sjukvård. Detta innebär i sin tur att äldre som ansöker om plats i särskilt boende har betydligt större omvårdnadsbehov än tidigare men under en kortare tid.

Kommunen har i framtiden behov av ytterligare platser, framför allt demensplatser, på särskilt boende. Dagens korttidsplatser på Ekebacken är provisoriska i avvaktan på att ett nytt särskilt boende byggs. De befintliga boendena är gamla och uppfyller inte dagens förväntningar och krav vad gäller rumslayout, överblick, säkerhet och arbetsmiljö. Verksamheter som hemtjänst, hemsjukvård och rehab är idag spridda på olika platser i Munkedal tätort och kan med fördel samlokaliseras och bedrivs i ägda lokaler. Det är även viktigt att verksamheten kan organiseras och bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Tillgången till tillgänglighetsanpassade lägenheter, eventuellt även kopplade till någon typ av verksamhet, typ trygghetslägenheter/biståndsbedömt trygghetsboende¹/seniorlägenheter/ 65+boende eller dylikt finns idag endast i begränsad omfattning (lägenheterna är dock inte specifikt utpekade som sådana lägenheter) vilket ökar behovet av korttidsplatser och särskilt boende.

---

¹ Boendeform för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service och som därutöver har behov av att bryta oönskad isolering i ett boende som t.ex. kan erbjuda gemensamma måltider, kulturella aktiviteter och umgänge. Boendet erbjuds med stöd av socialtjänstlagen och kräver biståndsbeslut från kommunen. Idag finns inte sådant boende i Munkedal.

Ärendets historik

Hösten 2016 fick förvaltningen i uppdrag att inventera lämpliga platser för ett nytt äldreboende (KS 2016-10-12 §154). Uppdraget var en följd av äldreomsorgsutredningens förslag om ett nytt äldreboende på Kungsmarken, som skulle ersätta Vässjegården, Dinglegården och Ekebacken. Uppdraget utökades för att utreda ytterligare lämpliga lägen inom Svarteborgsområdet (KSAU 2016-11-30).

Förvaltningen presenterade tre möjliga alternativ, där alternativ tre rekommenderades:

1. Dingle, längs med väg 174 mot Bovallstrand
2. Stale, vid Myrbottenvägen vid Bruksskolan
3. Kungsmarken, vid Strömstadsvägen.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutade att det planerade nya äldreboendet skulle placeras på Tyft-området i Dingle (KS 2017-05-10 §72; KF 2017-06-07 §54). Beslutet överklagades och Förvaltningsrätten prövade lagligheten i beslutet enligt kommunallagen. I december 2017 föll dom, som innebar att överklagandena avslogs.

För att skapa förutsättningar att göra rätt investeringar i rätt tid, som också är hållbara lång tid framöver, fick företaget inRikta i uppdrag att göra en analys av behovet av boendeplatser och hur dessa kan dimensioneras och utformas för bästa effektivitet samt hur behovet kan komma att påverkas. Valfördsnämnden (VFN) ville bland annat ha svar på frågor som hur förändringar i omvärlden påverkar behovet i Munkedal, hur välfärdsteknik kan påverka effektivitet och bemanning, vad eventuella stordriftsfördelar och samlokalisering kan innebära. Rapporten presenterades 2019, och dess prognos för behov av platser inom särskilt boende har utgjort grund för fortsatt planering (dnr VFN 2019-139).

VFN beslutade i november 2020 (VFN 2020-11-19 §91) att starta en förstudie, i enlighet med beslutad process för investering av lokaler. Denna delrapport är en första avrapporteringen från förstudien. Förstudien avgränsas till ett prognosticerat behov av 130 boendeplatser år 2030, enligt Munkedals Äldreomsorgsprogram 2020--2025 (dnr VFN 2020--91). Utöver detta bedömdes behovet av korttidsplatser vara oförändrat med 12 korttidsplatser.

VFN genomförde 2021-12-16 en workshop där fyra scenarier presenterades och diskuterades.

- Scenarion A: Nytt boende i Dingle, Allégården bibehålls, Ekebacken bibehålls (korttidsavdelning), Sörbygården bibehålls, nuvarande Dinglegården avvecklas
- Scenario B: Nytt boende på Kungsmarken, Allégården bibehålls, Sörbygården bibehålls, Dinglegården avvecklas, Ekebacken avvecklas (korttidsavdelning)

- Scenario C: Nytt boende på Kungsmarken, Dinglegården bibehålls, Sörbygården bibehålls, Allégården avvecklas (säbo), Ekebacken avvecklas (korttidsavdelning)
- Scenario D: Nytt boende Dingle, Allégården bibehålls, Ekebacken bibehålls (korttidsavdelning), Sörbygården avvecklas

VFN beslutade 2022-01-27 att utreda nybyggnation på Kungsmarken i Munkedal (scenario B och C) för att senare kunna jämföra med tidigare utredningar och förslag.

Den politiska styrgruppen beslutade 2022-01-31 att projektgruppen ska inrikta förstudien på scenario B och C, nybyggnation på Kungsmarken, med tyngdpunkt på scenario C.

Scenario B innebär:

Nytt boende i Munkedal på Kungsmarken med 48 lägenheter och 12 korttidsplatser. Scenariot inkluderar Sörbygårdens 28 platser och Allégårdens 54 platser samt lokaler för hemtjänsten i Munkedal, hemsjukvården, rehab, dagverksamhet med mera.

Scenario C innebär:

Nytt boende i Munkedal på Kungsmarken med 84 lägenheter och 12 korttidsplatser. Scenariot inkluderar Sörbygårdens 28 platser och Dinglegårdens 14 platser samt lokaler för hemtjänsten i Munkedal, hemsjukvården, rehab, dagverksamhet med mera.

Syfte och mål

Syftet med förstudien är att redovisa underlag för kommande investeringsbeslut om nytt äldreboende som grundar sig på verksamhetens behov, framtida kostnader för drift och underhåll samt bedömd investeringskostnad.

Målet är att tillgodose ett ökat behov av äldreomsorgsplatser samt att modernisera både boendemiljön och arbetsmiljön så att de uppfyller moderna förväntningar och krav.

Nuläge

Befintliga boendeplatser, kostnader och bemanning

Idag finns totalt 96 platser på särskilt boende samt 12 provisoriska korttidsplatser fördelade enligt tabell 1.

Tabell 1 - Befintliga boendeplatser

	Allégården demensplatser	Dinglegården somatik ²	Sörbygården somatik	Ekebacken korttidsplatser
Antal platser	54	14	28	12
Personalkostnad tkr/år (tkr/plats, år)	31 485 (583)	9 485 (678)	13 217 (474)	10 170 (848)
Lokalkostnad tkr/år (tkr/plats, år)	6 416 (119)	2 201 (157)	2 828 (101)	1 155³ (96)
Måltidskostnad tkr/år (tkr/plats, år)	4 140 (77)	1 073 (77)	2 070 (74)	843 (70)
Chefskostnad ca tkr/år ⁴ (tkr/plats, år)	1 800 (33)	450 (32)	450 (16)	450 (38)
Övriga kostnader tkr/år (tkr/plats, år)	791 (15)	468 (33)	438 (16)	1 119 (93)
Lokalvårdskostnad tkr/år (tkr/plats, år)	526 (10)	235 (17)	0	277 (23)
Summa årlig bruttokostnad tkr/år ⁵	45 158	13 912	19 003	14 014
Dito per plats tkr/år	836	994	679	1 274
Intäkter tkr/år ⁶	2 923	951	1 515	575
Nettokostnad tkr/år	42 235	12 961	17 488	13 439
Nettokostnad per plats tkr/plats, år	782	926	626	1 120
Storlek boenderum, m ²	28 - 39	38 - 52	24 - 41	40 - 51⁷
Hyreskostnad kr/m ²	138 - 177	105 - 146	143 - 177	
Bemanning ⁸	Dag 19 Kväll 10 Natt 4	Dag 4 Kväll 3 Natt 2	Dag 7 Kväll 5 Natt 2	Dag 4-5 Kväll 2 Natt 2
Fastighetsägare	Kommunen	Grönskan ⁹	Grönskan	Kommunen
Kommentar				Provisorisk avdelning

² Somatik innebär fysiska åkommor

³ Del av totala hyreskostnaden 2 560 000 kr/år

⁴ Bedömd utifrån lön 50 000 kr/månad, PO och semestertillägg 43%, totalt ca 900 000 kr/år

⁵ Prognosticerat utfall år 2022 (utfall till och med augusti)

⁶ Avser hyresintäkt, omsorgsavgifter och måltid

⁷ Avser hela Ekebacken

⁸ Demensboende (Allégården) kräver högre bemanning, även korttid kräver högre bemanning

⁹ Kooperativa hyresrättsföreningen Grönskan

Dagens nyttjande av och tillgång till platser i särskilt boende

Inför biståndsbeslut görs en analys av brukarens behov av vård och omsorg. Hemtjänst och hemsjukvård har utvecklats så att behovet av placering på särskilt boende uppstår betydligt senare i livet än tidigare. Efterfrågan finns idag mest på demensplatser.

Parboende erbjuds idag men nyttjas i liten omfattning. I nuläget innebär det att ett par delar en vanlig lägenhet (ett rum med toalett). Problem uppstår när den stödberättigade partnern avlider.

I de fall inget biståndsbeslut ges kan sökande hänvisas till de lägenheter som idag finns tillgängliga hos bland annat Munkbo AB och Grönskan (se avsnittet Trygghetslägenheter/seniorlägenheter/trygghetszon nedan).

Kommunen gör löpande sammanställningar av bland annat nyttjandegrad, vårdtid mm för de särskilda boendena. Resultatet rapporteras årligen in till "Kolada" (kommun- och landstingsdatabasen) där jämförelser kan göras med andra kommuner. Jämförbara kommuner var år 2021 Hjo, Markaryd, Nora, Smedjebacken, Töreboda, Uppvidinge och Åtvidaberg.

Tabell 2 - Statistik för nyttjande av särskilt boende i Munkedals kommun enligt Kolada (värde inom parentes avser jämförbara kommuner)

	Id	2019	2020	2021
Nyttjandegrad, % ¹⁰	N23801	12,0 (11,7)	11,1 (11,4)	9,7 (10,9)
Vårdtid, år ¹¹	U23701	2,6 (2,0)	1,8 (2,4)	1,2 (2,5)
Inflyttningsålder	U20465	88 (87)	87 (85)	
Väntetid, dagar	U23401	63 ¹² (55)	42 (58)	43 (48)

- Nyttjandegrad och vårdtid har minskat i Munkedals kommun till följd av förbättrat hälsoläge, utvecklad hemtjänst samt utvecklad hemsjukvård. Under pandemi bedöms fler bott kvar hemma och inte ansökt om boende
- Väntetid, d v s tiden från ansökan till erbjudande av plats har minskat de senaste åren.

Antalet lediga platser och antal personer i kö varierar. Under år 2021 minskades antalet platser i särskilt boende. Tendensen är att det tar längre

¹⁰ Nyttjandegrad är andelen av personer som är 80+ och som bor på särskilt boende.

¹¹ Vårdtid är den tid som en person bor på särskilt boende (mediantid).

¹² Grönt: Resultat bland de 25 % bästa kommunerna i Sverige. Rött: Resultat bland de 25 % sämsta kommunerna. Gult: Resultat bland de 50% av kommunerna som ligger i mellanskiktet.

tid att fylla lediga platser i Hedekas, vilket bedöms hänga samman med att antalet äldre (80+) är lägre i närområdet.

Dagens kvalitet i särskilt boende

Kommunen gör löpande brukarundersökningar för att ta reda på hur de boende och/eller deras anhöriga uppfattar kvaliteten bland annat på särskilt boende. Resultatet rapporteras årligen in till Kolada där jämförelser kan göras med andra kommuner.

Tabell 3 - Kvalitetsundersökning särskilt boende i Munkedals kommun enligt Kolada (värde inom parentes avser jämförbara kommuner)¹³

	Id	2019	2020	2022 ¹⁴
Brukarbedömning SÄBO, helhet	U23471	87 (84)	74 (84)	77 (83)
Brukarbedömning, måltidsmiljö, %	U23468	66 (69)	59 (69)	57 (65)
Brukarbedömning, matens smak, %	U23467	81 (75)	74 (74)	87 (75)
Brukarbedömning, trivs eget rum, %	U23475	71 (77)	61 (79)	55 (75)
Brukarbedömning, trivsamma gemensamma utrymmen, %	U23465	63 (68)	55 (70)	41 (68)
Brukarbedömning, trivsamt utomhus, %	U23466	68 (73)	52 (70)	62 (67)
Brukarbedömning, möjlighet att komma utomhus, %	U23469	48 (65)	48 (63)	77 (65)

Pandemin bedöms ha påverkat den upplevda måltids- och boendesituationen på ett negativt sätt, då möjligheterna att umgås och ta emot besökande begränsades till följd av gällande restriktioner.

Brukarna/anhöriga i Munkedals kommun är betydligt mer kritiska vad gäller bedömningen av trivsel i eget rum och gemensamma utrymmen. Anledningen till sänkningen under åren 2020 och 2021 bedöms kunna hänföras till att omstrukturering av verksamheten kan ha upplevts negativ då det särskilda boendet på Ekebacken lades ner och flyttades till Dinglegården samt att korttidsboendet på Dinglegården lades ner och flyttades till Ekebacken (provisoriskt korttidsboende). Däremot har bedömningen av möjligheten att komma utomhus förbättrats betydligt vilket bedöms kunna ha att göra med

¹³ Grönt: Resultat bland de 25 % bästa kommunerna i Sverige. Rött: Resultat bland de 25 % sämsta kommunerna

¹⁴ År 2021 gjordes ingen undersökning p g a pandemin

bland annat att möten med anhöriga har skett utomhus (framför allt i slutet av pandemin) och mer uteaktiviteter till exempel gång och cykel.

Effektivitet inom äldreomsorgen i Munkedals kommun

Kommunen gör löpande sammanställningar för att bedöma effektiviteten i särskilt boende. Resultatet rapporteras årligen in till Kolada där jämförelser kan göras med andra kommuner.

Tabell 4 - Effektivitet i äldreomsorg i Munkedals kommun enligt Kolada (värde inom parentes avser jämförbara kommuner)

	Id	2019	2020	2021
Nettokostnadsavvikelse, %	N20900	14,9 (1,6)	10,4 (5,4)	15,6 (4,6)
Nettokostnadsavvikelse, Mkr (se figur 1)	N20029	22 (1)	15 (4)	24 (5)
Nettokostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/invånare	N23004	9041 (7920)	8010 (8120)	8471 (8318)
Kostnad för Säbo, tkr per brukare	N23009	1 019 (954)	1 067 (999)	1 181 (1 028)
Andel invånare 65+ som har hemtjänst, %	N21701	7,3 (7,0)	7,1 (6,7)	7,1 (6,6)
Antal hemtjänsttagare 65+ som bor i ordinärt boende, antal	N21702	190	190	189
Beviljat antal hemtjänsttimmar per brukare och månad	N21826	31 (26)	33 (29)	34 (30)
Kostnad för hemtjänst, tkr per hemtjänsttagare	N21006	319 (303)	370 (332)	399 (345)

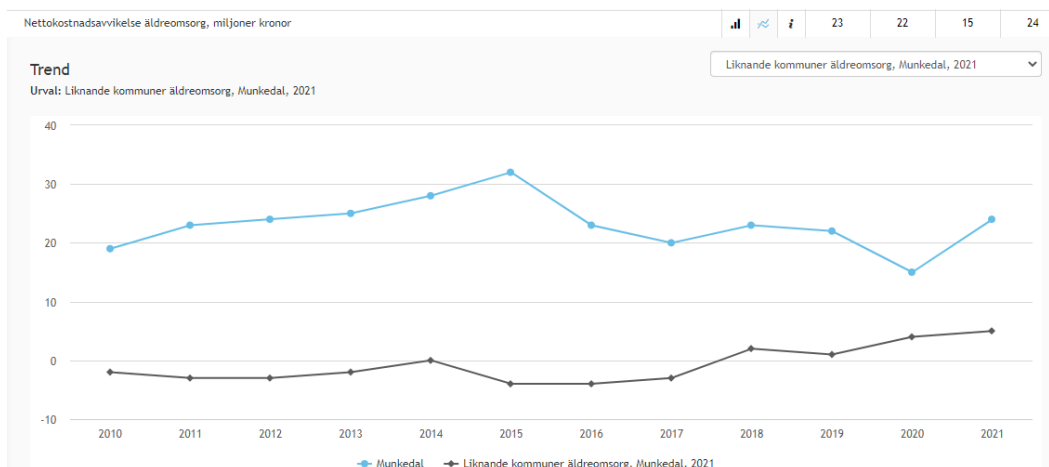
Kostnaden per brukare som bor på särskilt boende är betydligt högre än kostnaden för en brukare med hemtjänst.

I tabell 4 ovan redovisas att Munkedals kostnad för särskilt boende är 153 000 kr dyrare per plats än jämförbara kommuner, vilket motsvarar cirka 15 000 000 kr/år.

Även kostnaden för hemtjänst är högre än i jämförbara kommuner. Merkostnaden motsvarar drygt 10 000 000 kr och kostnadsökningen har varit 25% mellan år 2019 och 2021 samtidigt som antalet hemtjänsttimmar ökat med 10%.

Munkedals kommun har en total nettokostnadsavvikelse för äldreomsorgen som ligger 10–20 000 000 kr högre än jämförbara kommuner (se figur 1 nedan).

Figur 1 - Nettokostnadsavvikelse för äldreomsorg (trend)

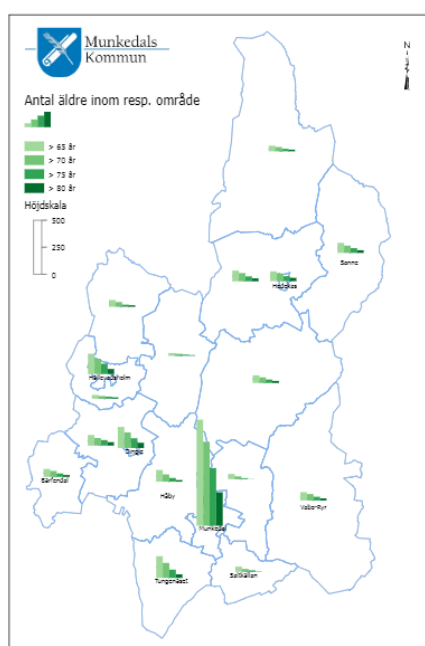
Kommunfullmäktige har beslutat (KF 2018-11-29) att nettokostnadsavvikelsen ska sänkas till samma nivå som gäller för jämförbara kommuners till år 2025. Åtgärder som har gjorts är att minska antalet årsarbeten i hemtjänsten och att avveckla lokaler (Ekebacken är dock kvar för annan verksamhet).

Var i kommunen bor de äldre idag?

Flest antal äldre bor i Munkedals tätort, Hällevadsholm, Dingle och Tungenäset vilka samtliga har närhet till dagens särskilda boenden i Munkedal tätort och Dingle.

Fördelningen av antalet kommuninvånare i olika åldersspann framgår av bilden nedan.

Figur 2 - Här bor de äldre i Munkedals kommun

Medarbetare

Kommunen har idag medarbetare med adekvat utbildning (vård- och omsorgsutbildning i form av gymnasieutbildning eller vuxenutbildning) på de särskilda boendena.

Pensionsavgångar kommer att ske i normal omfattning under kommande år. Rekrytering fungerar i huvudsak på ett bra sätt, men kommunen har börjat känna av viss brist på arbetskraft under senare år.

En svårighet vid rekrytering är att ett antal sökande saknar körkort eller tillgång till egen bil i kombination med att kollektivtrafiken inte är utbyggd i tillräcklig omfattning och att närtrafikens tider är inte tillräckligt anpassade till gällande arbetstider. Det försvårar även när medarbetare behöver kunna arbeta i flera verksamheter till exempel till följd av heltidsresan. Till följd av detta skjutsades sommarvikarier med kommunbil från Munkedal tätort till Hedekas under år 2022, vilket inte är hållbart framåt för att bedriva ordinarie verksamhet.

Måltidsverksamhet

Måltider för äldreomsorgen tillagas i tre olika kök inom kommunen (se tabell 5).

Tabell 5 - Produktionskök inom äldreomsorgen

Kök	Verksamheter som betjänas	Leveranser
Allégården	Betjänar 23 verksamheter såsom Allégården, korttidsboende på Ekebacken, LSS-verksamheter, skolor med fritids, förskolor	Varma måltider samt livsmedel
Sörbygården	Sörbygården och Hedekas skola	Varma måltider samt livsmedel
Dinglegården	Dinglegården	Varma måltider samt livsmedel

Allégården

Måltider tillagas i Alléköket som byggdes om i början av 2000-talet för att bli kommunens "centralkök" för volymproduktion. Köket är ett bra kök, men det är trångt då det betjänar många fler verksamheter än planerat, vilket är utrymmeskrävande (vagnar med mera).

Idag betjänas 23 verksamheter bland annat Allégården, korttidsboendet på Ekebacken, LSS-verksamheter, tre skolor med fritids, två förskolor med mera. Verksamheten omfattar både leverans av varma måltider och livsmedel till de olika verksamheterna.

Sörbygårdens kök

Måltider (lunch, middag) tillagas på Sörbygården för särskilt boende samt skola. Köket är bristfälligt vad gäller arbetsmiljö (slitet, ojämna golv, olämplig utformning).

Dinglegårdens kök

Måltider (lunch, middag) tillagas på Dinglegården för särskilt boende. Arbetsmiljö är bra.

Mat i hemtjänsten

Måltider inom hemtjänsten hanteras genom att hemtjänstpersonal handlar mat i butiker. Maten tillagas sedan i respektive brukares hem. Kommunen har tidigare bedömt att mervärdet med denna hantering uppväger den högre kostnaden, men frågan utreds för närvarande. Utredningen beräknas vara klar i början av år 2023 och kan, beroende på utfallet, eventuellt påverka utformningen av produktionskök på nytt särskilt boende.

Befintliga lokalers ändamålsenlighet och status

Allégården (Foss 10:95)

Allégården är byggd år 1968 och byggdes som ett sjukhem.

Lokalerna är inte anpassade till dagens verksamhet och personer med demenssjukdom, med bland annat följande identifierade brister:

- Lång och smal korridor
- Det behövs mer utrymme för hjälpmedel så som större rullstolar och rullatorer så att de äldre kan vara så självständiga som möjligt och röra sig i lokalerna.
- Toaletter/hygienrum håller inte kraven för god omvårdnad och god arbetsmiljö då det är risk för fallskador/fallolyckor, och det saknas utrymme och utrustning för att förflytta sig självständigt. Toalettstolar och tvättställ har fast höjd.
- Funktioner i de sex renoverade lägenheternas badrum¹⁵ ("Nya Linnéan") underlättar arbetet och har ökat självständigheten hos vårdtagarna (hög och sänkbar inredning mm)
- Det finns tvättmaskin och torktumlare i respektive toalett/hygienrum (bra, men tar plats)
- Boenderum saknar pentry
- Wifi saknas
- För liten expedition för sjuksköterskor

---

¹⁵ Rehab byggdes om till lägenheter 2019.

- Lunchrum för personal bristfälligt (placering i källaren, utformning, för litet)
- Omklädningsrum är inte könsseparerade

Byggnader och tekniska installationer är gamla och slitna.

- Ventilationen upplevs som otillfredsställande (inkontinens, sopor, torr luft)
- Det är varmt i många rum under vår och sommar, varför mobila luftkonditioneringsaggregat måste användas
- Problem med avlopp (stopp och översvämningar)
- Tar lång tid att få varmt vatten i rummen
- Avdelningskök är i dåligt skick och inte ergonomiskt utformade
- Tvättstugor är slitna och ofräscha
- Golv i toaletter inte anpassade till dagens behov
- Sophantering är tungarbetad
- Reservkraftaggregat finns

Övrigt

- Flyttbart kylrum för avlidna finns.
- Skyddsrum finns för 100 + 60 platser.
- Hiss finns.
- Sprinkler finns i boendedelar.
- Valfärdsteknik i form av golvlarm och rörelselarm installerades år 2019 i sex boenderum på "Nya Linnéan"
- Samtliga boenderum på Allégården har digitala lås kopplat till respektive brukare.

Verksamhetens sammanfattande bedömning av förutsättningarna på Allégården är:

- "Långt till allt" (fikarum, soprum mm)
- "Gammalt och slitet"
- "Små rum"
- "Tungarbetat i badrum"

Ekebacken (Foss 12:20)

Ekebacken är byggd år 1954.

Lokalerna är inte anpassade till dagens verksamhet och nyttjas som tillfälliga lokaler för flera olika verksamheter.

För korttidsavdelningen:

- Korttidsavdelningen har 11 platser men möjlighet finns att ta emot 12 vårdtagare
- Det är trångt för hjälpmedel och hjälpmedelsförråd saknas
- Dörröppningar för smala för att kunna köra sängar vilket är tungarbetat.
- Vissa rum har två dörrar in till badrum vilket är förvirrande för brukare
- Saknas centralt beläget gemensamhetsutrymme
- Golv lutar i korridor vilket är svårt för brukare
- Personalutrymmen är bristfälliga

- Hantering av tvätt (ren och smutsig) är bristfällig
- Separerade omklädningsrum saknas
- Brandskydd bristfälligt
- Inte bra överblick idag
- Wifi dåligt
- Bra läge
- Bra parkering
- Finns inget tillagningskök, innebär transporter 7 dagar per vecka

Byggnader och tekniska installationer är gamla och slitna.

Skyddsrum finns för 26 platser.

Korttidsverksamhetens sammanfattande bedömning av förutsättningarna på Ekebacken är:

- "Gammalt och slitet"
- "Långt till allt" (fikarum, soprum mm)
- "Tungarbetat i badrum dessutom två dörrar"

Dinglegården

Dinglegården byggdes på 1950-talet (administrativ del) och boendedel 1995 och är ett litet särskilt boende med 14 platser.

Lokalerna är inte anpassade till dagens verksamhet.

- Lägenheterna är fördelade med sju lägenheter per våningsplan vilket gör att det är svårt att fördela personalen
- Svårt för brukare med kognitiv svikt då de kommer ut i lång och smal korridor och inte ser några människor
- Brukare i rullstol kan inte se ut genom fönster
- Byggt för "pigga" äldre
- Badrum/hygienrum är för små
- Tvättmaskin och torktumlare saknas i boenderum, varför tvätten tas till tvättstuga för hantering.
- Det är kallt på vintern
- Mycket varmt på övervåning under sommaren. Undervåning har markiser vilket förbättrar inomhusklimatet
- Bra att hemtjänsten har flyttat in i samma byggnad
- Tvättstuga för personalkläder har för dålig kapacitet (hushållsmaskiner)
- Saknas tillräckliga hjälpmedelsförråd (vissa delar ställs i källaren, opraktiskt)
- Fiber kommer att dras in
- Utrymme för laddning av rullstolar mm saknas
- Saknas parkeringsplatser

Fastigheten ägs av Grönskan och lokaler är slitna.

- Sprinkler saknas idag men kommer att installeras
- Hiss finns

- Reservkraftaggregat saknas
- Utrymmen för källsortering saknas på avdelningar

Sörbygården

Sörbygården byggdes på 1950-talet och är ombyggd under 1990-talet och är ett relativt litet särskilt boende med 28 platser.

Lokalerna är inte anpassade till dagens verksamhet.

- Lägenheterna är fördelade på två våningsplan, där övervåningen är olämpligt utformad ("labyrint", två rum avsides)
- Badrum/hygienrum är små och saknar utrustning som underlättar för brukaren att klara sig själv. Toaletter inte vägghända men med armstöd
- Byggt för "pigga" äldre
- Vissa rum är små
- Del av dagrum används som lunchrum och vilrum för personal
- Fiber kommer att dras in

Fastigheten ägs av Grönskan och lokaler är slitna

- Ventilation upplevs som bristfällig (fuktigt)
- Belysning är bristfällig i vissa lokaler
- Sprinkler saknas idag men kommer att installeras
- Reservkraftaggregat finns (för kök och värme)
- Hiss finns

Hemtjänst Munkedal samt sjuksköterskor

Hemtjänst Munkedal och sjuksköterskor kommer att flytta till tillfälliga lokaler på Ekebacken.

Hemtjänst Sörbygden

Hemtjänst Sörbygden har lokaler som hyrs av Grönskan.

Dagverksamhet

Dagverksamhet för personer med kognitiv svikt bedrivs på Ekebacken.

Rehab

Har lokaler på "Skatten".

Trygghetslägenheter/seniorlägenheter/trygghetszon

Välfärdförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen har under perioden 2019 till 2022 belyst frågeställningar kopplade till olika typer av boenden för äldre. År 2019 i tjänsteskrivelsen "Utredning kring trygghetsboenden för äldre i varje kommundel" (2019-11-28, dnr VFN 2019-64). År 2020 i tjänsteskrivelsen "Trygghetsboende i Munkedal" (2020-02-06, SBN 2019-223). År 2022 i tjänsteskrivelsen "Trygghetszon och trygghetslägenheter" (2022-05-31, VFN 2019-64).

Syftet med trygghetsboende är att kunna erbjuda äldre personer ett sätt att bo i ordinärt boende längre och känna sig trygg i sin bostad.

Trygghetslägenheter kan även underlätta för vård och omsorg att möta behov, som inte motiverar ett beslut om särskilt boende, men som ändå finns. Det finns olika typer av boendeformer för äldre med olika benämningar som redovisas i tjänsteskrivelsen 2019:

- särskilt boende
- biståndsbedömt trygghetsboende
- hyresbostäder för äldre
- äldrelägenheter
- trygghetsboende

I dagsläget finns inga lägenheter i Munkedals kommun som är särskilt avsedda/utpekade för äldre personer (trygghetslägenheter, trygghetsboende e dylikt). För denna typ av lägenheter tecknas vanliga hyresavtal mellan hyresgäst och hyresvärd.

Däremot finns det vissa grupper av lägenheter som ändå kan sägas fungera på detta sätt:

- I anslutning till Dinglegården finns sju lägenheter i "Röda längan"
- I anslutning till Sörbygården finns tio lägenheter
- I dagsläget finns det 134 lägenheter kring Centrumtorget som har hiss eller tillgång till lägenheten via bottenplan. Av dessa 134 lägenheter bebos idag knappt 80 % av personer över 65 år och en stor andel av dem har hemtjänst

Det finns en etablerad samverkan där äldre personer, som är i skyndsamt behov av annat boende, får hjälp av biståndsenheten att ansöka om förtur hos Munkbo.

I rapporten Efterfrågan och behov av platser i särskilt boende (inRikta 2019-09-26), beskrivs att det finns goda förutsättningar i Munkedal med lägenheter som med relativt små investeringar skulle fungera som trygghetsbostad. Det är dock viktigt att beakta att dagens större hjälpmedel kräver större utrymme.

Behov och förutsättningar

Antal boendeplatser på särskilt boende och korttidsboende

Behovet av boendeplatser på särskilt boende påverkas bland annat av tillgången på lägenheter anpassade för äldre personer. Det är därför viktigt att detta beaktas i planeringen av nya bostäder inte minst av det kommunala bostadsbolaget Munkbo AB.

Bakgrund

Det ökade behovet av särskilt boende finns främst inom vården för personer med demenssjukdom. Det innebär att vård- och omsorgsplatser bör riktas mot denna målgrupp. Befintliga boenden i Munkedal är inte anpassade för personer med demens. Idag beräknas mellan 130 000 och 150 000 personer i Sverige ha en demenssjukdom och varje år insjuknar 20 – 25 000 personer. Antalet demenssjuka bedöms fram till år 2050 öka till 250 000 utifrån dagens befolkningsprognoser och att antalet demenssjuka inte påverkas av nya behandlingsmetoder och bättre förebyggande åtgärder.¹⁶

Med tanke på den forskning som bedrivs bedöms det som möjligt att ökningen av antalet demenssjuka kan dämpas, vilket beaktas vid planering av antal boendeplatser på särskilt boende i Munkedal.

Antal äldre i Munkedals kommun

Idag finns **763** invånare i kommunen som är i åldern 80 år och äldre. Antalet invånare som är äldre än 80 år bedöms öka till cirka **1 080** år 2040, vilket är en ökning med 42%.

Faktorer som påverkar behovet av boendeplatser

Behovet av boendeplatser på särskilt boende bedöms kunna dämpas till följd av förbättrat hälsoläge, utvecklad hemtjänst, utvecklad hemsjukvård, nya behandlingsmetoder, bättre förebyggande åtgärder, modernare bostäder med bättre tillgänglighet. Under pandemi bedöms fler ha bott kvar hemma och inte ansökt om boende samtidigt som kostnaden för hemtjänst har ökat.

Nyttjandegrad:

Kommunen använder begreppet nyttjandegrad (definieras som den andel av invånarna som är över 80 år och som bor i särskilt boende) vid bedömningen av hur många boendeplatser som kommer att behövas på särskilt boende. Nyttjandegrad har minskat i Munkedals kommun¹⁷ och bedöms inte öka framåt.

Vårdtid:

Vårdtiden har minskat¹⁸ och den bedöms minska ytterligare i framtiden.

Inflyttningsålder:

Inflyttningsåldern bedöms öka i framtiden.

Väntetid:

Väntetid, dvs tiden från ansökan till erbjudande av plats har minskat något de senaste åren och påverkas av tillgång och efterfrågan.

---

¹⁶ Nationella riktlinjer: Vård och omsorg vid demenssjukdom. Socialstyrelsen (2017)

¹⁷ Se tabell 2.

¹⁸ Se tabell 2.

Bedömt behov av antal boendeplatser

Antal platser i särskilt boende

I kommunens äldreomsorgsprogram för åren 2020–2025 (dnr VFN 2020–91) anges behovet vara 130 boendeplatser på särskilt boende år 2030.

Utifrån att antalet invånare som är äldre än 80 år bedöms öka till cirka 1 080 år 2040, behövs ett ökat antal boendeplatser på särskilt boende jämfört med dagens 96 platser.

Vid bedömningen av hur många platser som behövs, tas hänsyn till de faktorer som redovisas ovan.

Alternativ 1 för bedömning av antal platser på särskilt boende:

Om nyttjandegraden bedöms bli 11% i framtiden, så behövs totalt 119 platser i kommunen.

Alternativ 2 för bedömning av antal platser på särskilt boende:

Om nyttjandegraden bedöms bli 9,7% i framtiden, så behövs totalt 105 platser i kommunen.

I figur 3 nedan redovisas detta grafiskt, ställt i relation till om utbyggnad sker till totalt 126 platser i särskilda boenden.

Figur 3 - Behov av SäBo-platser beroende på bedömd nyttjandegrad i relation till planerat antal platser

Om kommunen bygger sju nya avdelningar, vilket innebär 84 nya platser på särskilt boende, i tillägg till 42 befintliga platser (Dinglegården 14 platser, Sörbygården 28 platser, Allégården avvecklas), får kommunen totalt 126 platser. Det kan innebära ett överskott på 7–21 platser år 2040.

För att undvika ett för stort överskott kan utbyggnad ske etappvis i takt med att behovet ökar.

Om nyttjandegraden ligger kvar på dagens 9,7 % så bedöms det i etapp 1 räcka med fem nya avdelningar (totalt 102 platser) fram till år 2033.

Kommunen kan lägga till en option att bygga ytterligare två avdelningar om kommunen, under projektiden för etapp 1, behöver ytterligare avdelningar.

Antal platser i korttidsboende

Kommunen bedömer att det kommer att behövas cirka 16 korttidsplatser (något fler än dagens 12 platser).

Typ av boendeplatser på särskilt boende

Andelen brukare med demens bedöms öka i framtiden varför nya boendeplatser ska utformas utifrån detta behov.

Samlokalisering av verksamheter i nytt särskilt boende

I ett nytt särskilt boende i Munkedal tätort bör även övriga verksamheter, som utför vård och omsorg i Munkedal tätort inrymmas.

De verksamheter som är aktuella är:

- Korttidsboende
- Dagverksamhet
- Matsal/restaurang
- Hemtjänst Munkedal
- Sjuksköterskor
- Rehab
- Hårvård
- Fotvård
- Tillagningskök
- Förråd för livsmedel, förbrukningsmateriel, läkemedel, hjälpmedel mm¹⁹

---

¹⁹ Förråd som klarar kommunens behov vid kris eller annan långvarig störning anordnas på lämpligt sätt och på lämplig plats. Utreddes, beslutas och anordnas separerat i särskild ordning.

Förutsättningar vid utformning av lokaler för särskilt boende och övriga verksamheter

Särskilt boende

Lokaler för särskilt boende utformas utifrån dagens behov och krav²⁰ vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter, dokumentation och överslag
- Förvaring och hantering av:
  - läkemedel
  - digital utrustning (mobiltelefoner, datorer)
  - övriga hjälpmedel inklusive välfärdsteknik
  - förbrukningsmateriel
  - elcyklar, permobiler och annan utrustning som ska laddas och/eller rengöras
  - arbetskläder (rent, smutsigt, tvätt och torkning)
  - städmaterial
- Sköljrum med spoldesinfektorer och diskdesinfektorer för rengöring av instrument och utrustning (flergångs)
- Mötesrum med digital teknik
- Personalrum
- Omklädningsrum
- Utformning som bidrar till att bibehålla brukarnas egna funktioner
- Matrum/samlingsal för aktiviteter
- Eventuellt träningskök (rehab)
- Anhörigrum

Boenderum grupperas i avdelningar med 12 boenderum på sådant sätt att samtliga boenderum kan hållas under uppsikt från en central plats då detta påverkar erforderlig personaltäthet.

Boenderum och hygienrum utformas utifrån bland annat:

- modern standard
- möjlighet att nyttja välfärdsteknik för att öka tryggheten för brukarna
- gällande regelverk, till exempel brand och utrymning
- utvärdering av erfarenheter från nya boende i andra kommuner
- målet att bidra till att bibehålla brukarnas egna funktioner
- behovet av lyfthjälpmedel
- enkel hantering av brukarnas tvätt
- god hygien inklusive sophantering
- bra inomhusklimat
- förvaring och hantering av läkemedel, förbrukningsmaterial och dokumentation
- hantering av dagens större hjälpmedel
- möjlighet att erbjuda parboende

---

²⁰ Se bland annat "Bygghälsa och Vårdhygien", Svensk Förening för Vårdhygien (2016-09-08)

Fastigheten utrustas med bland annat:

- reservkraft
- motorvärmare (för sjuksköterskor)
- laddplatser för elfordon
- fiberanslutning samt wifi med bra täckning för verksamhet, brukare och anhöriga
- parkeringsplatser nära Rehab då de hanterar mycket utrustning
- kallförråd för cyklar (side by side cykel)
- sophus för källsortering
- kylt bårum (eventuellt)
- skyddsrum (beroende på myndighetskrav)

Boendet ligger med fördel i närheten av vårdcentral för att ha närhet till läkare och annan samverkan.

Placeringen är avgörande för rekrytering och medarbetarnas möjlighet att ta sig till och från jobbet.

Korttidsboende

Lokaler för korttidsboende utformas utifrån dagens behov vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter, dokumentation och överrapportering
- Förvaring och hantering av:
  - läkemedel
  - digital utrustning (mobiltelefoner, datorer)
  - övriga hjälpmedel inklusive välfärdsteknik
  - förbrukningsmateriel
  - arbetskläder (rent, smutsigt, tvätt och torkning)
  - lakan, handdukar mm från tvätteriet
- Sköljrum med spoldesinfektorer och diskdesinfektorer för rengöring av instrument och utrustning (flergångs)
- Mötesrum med digital teknik
- Personalrum
- Omklädningsrum
- Utformning som bidrar till att bibehålla brukarnas egna funktioner
- Matrum/samlingssal för aktiviteter

Boenderum och hygienrum på korttidsavdelning utformas på motsvarande sätt som boenderum för särskilt boende. På det viset kan rum användas utifrån aktuellt behov, antingen för korttidsboende eller särskilt boende. Korttidsavdelningen behöver ha tillgång till 12 - 16 platser.

Korttidsavdelningen ligger med fördel i närheten av vårdcentral för att ha närhet till läkare då brukare har sämre hälsostatus vilket kräver större läkarmedverkan.

Dagverksamhet

Lokaler för dagverksamhet utformas utifrån dagens behov vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter/ kontor
- Rum för verksamheten

Matsal/restaurang

För äldre personer som av olika skäl önskar nyttja denna möjlighet.

Hemtjänst Munkedal

Lokaler för hemtjänsten utformas utifrån dagens behov vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter, dokumentation och överrapportering
- Förvaring och hantering av bland annat:
  - läkemedel
  - digital utrustning (mobiltelefoner, datorer)
  - övriga hjälpmedel inklusive välfärdsteknik
  - förbrukningsmateriel
  - elcyklar och annan utrustning som ska laddas
  - arbetskläder (rent, smutsigt, tvätt och torkning)
  - städmaterial
  - livsmedel för hemtjänsttagare (kylt, fryst, torrt)?²¹
- Mötesrum
- Personalrum
- Omklädningsrum

Sjuksköterskor

Lokaler för sjuksköterskor utformas utifrån dagens behov vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter, dokumentation och överrapportering
- Förvaring och hantering av bland annat:
  - läkemedel
  - förbandsmaterial
  - digital utrustning (mobiltelefoner, datorer)
  - förbrukningsmateriel
  - arbetskläder (rent, smutsigt, tvätt och torkning)
- Mötesrum
- Personalrum
- Omklädningsrum

Sjuksköterskor behöver tillgång till motorvärmare och carport (läkemedel, defibrillator, syrgas, för att komma i väg snabbt).

---

²¹ Utifrån kommande beslut om hur måltidsverksamheten ska utformas för hemtjänsttagare

Rehab

Lokaler för rehab utformas utifrån dagens behov vad gäller bland annat:

- Administrativa arbetsuppgifter
- Förvaring och hantering av bland annat:
  - Rena och smutsig utrustning och materiel

På fastigheten behövs utrymme/kärl för kasserade hjälpmedel.

Hårvård

Lokaler för hårvård utformas utifrån dagens behov.

Nyttjas av extern entreprenör.

Fotvård

Lokaler för fotvård utformas utifrån dagens behov.

Nyttjas av extern entreprenör.

Tillagningskök

Tillagningskök bör finnas på särskilt boende.

Köket utformas och dimensioneras så att det klarar ett fullt utbyggt särskilt boende.

Beroende på utfallet av den utredning som pågår beträffande hemtjänstmat kan även hantering och/eller produktion av hemtjänstmat behöva beaktas.

Förråd för livsmedel, förbrukningsmateriel, läkemedel mm

Förråd som klarar kommunens behov vid kris eller annan långvarig störning anordnas på lämpligt sätt och på lämplig plats. Utreddes, beslutas och anordnas separerat i särskild ordning. Utredningen kan påverka planeringen av nytt särskilt boende.

Medarbetare och bemanning

Rekryteringsbehovet kommer att öka både till följd av att antalet platser ökar samt att antalet demensplatser bedöms öka.

Det är viktigt att kunna erbjuda attraktiva arbetsplatser med god arbetsmiljö och goda möjligheter att ta sig till arbetet, även utan tillgång till egen bil, så att kommunen ses som en attraktiv arbetsgivare både för nuvarande och nya medarbetare.

Placeringen av särskilt boende är viktig både ur bemannings- och effektivitetssynpunkt.

Inhyrda lokaler

Det finns ett behov att modernisera även de lokaler som idag hyrs in av Grönskan. Vissa åtgärder såsom att installera sprinkler planeras för närvarande.

Dialog behövs med Grönskan för att definiera vilka åtgärder som behöver göras samt förutsättningar vad gäller ekonomi med mera.

Trygghetslägenheter/seniorlägenheter

I kommunens kommande bostadsförsörjningsprogram omnämns behovet av lägenheter anpassade för bland annat äldre personer, men även för andra i behov av särskilda insatser.

I nuläget finns inget ägardirektiv eller motsvarande som uppdrar åt Munkbo AB att tillhandahålla sådana lägenheter men frågan har aktualiserats.

Om det finns tillräcklig tillgång till trygghetslägenheter d v s lägenheter anpassade för äldres behov vad gäller tillgänglighet (eventuell hiss, hygienrum/toalett anpassad för stöd via hemtjänst och hemsjukvård) kan det vara ett bra alternativ för den som har svårt att klara sig i nuvarande boende samtidigt som behovet av särskilt boende senareläggs. Till följd av detta kan behovet av platser på särskilt boende bli lägre.

Delrapport 2 – Förstudie särskilt boende

Ekonomiska konsekvenser, förutsättningar för dimensionering av nytt boende samt förslag på vilket scenario som bör genomföras

Bakgrund

I förstudien för nytt särskilt boenden har delrapport 1 tagits fram under år 2022.

Förstudien omfattar även behovet av korttidsplatser samt samlokalisering av dagverksamhet, rehab, hemtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt tillhörande ledning och administration.

Byggnad för särskilt boende, korttidsboende, dagverksamhet, hemtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt rehab

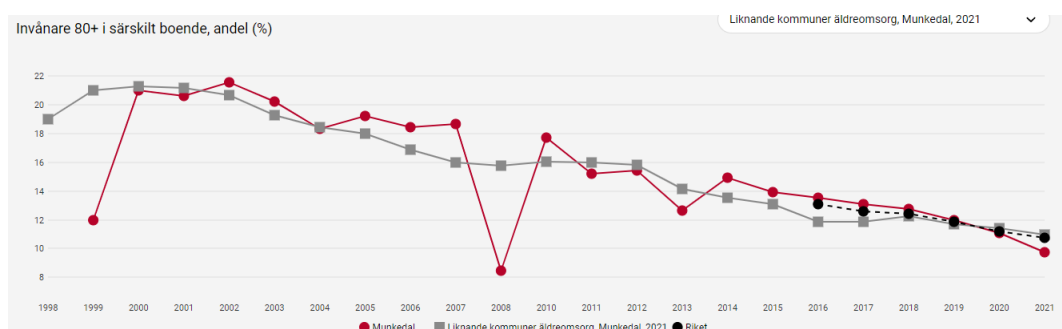
Förutsättningar för dimensionering av nytt särskilt boende

Behovet av platser på särskilt boende påverkas av förbättrat hälsoläge, utvecklad hemtjänst, utvecklad hemsjukvård, nya behandlingsmetoder, bättre förebyggande åtgärder och tillgången till modernare bostäder med bättre tillgänglighet.

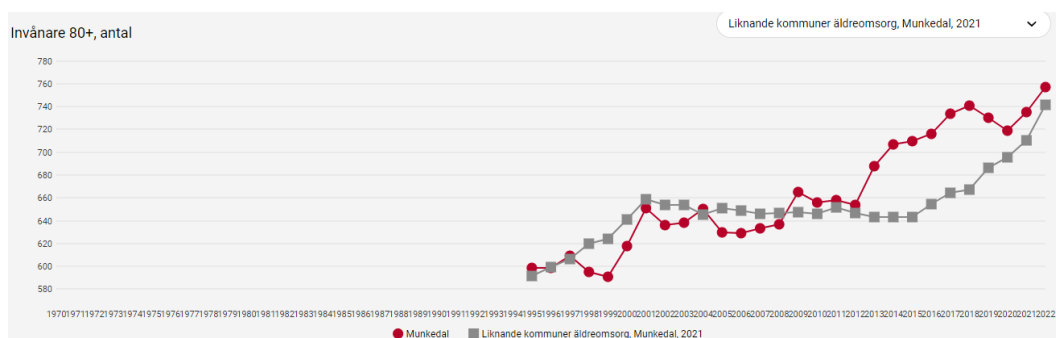
Möjlighet till parboende kan skapas genom att installera ljudisolerade dörrar mellan ett antal boendelägenheter. Idag finns totalt sju parboende/samboende i kommunen.

Nyttjandegrad (definieras som den andel av invånarna som är över 80 år och som bor i särskilt boende) används vid bedömningen av hur många platser som kommer att behövas på särskilt boende. Nyttjandegraden har minskat i Munkedals kommun (se figur 1 nedan) vilket förklarar att antalet platser räcker till trots ett ökat antal äldre (se figur 2 nedan).

Figur 4 - Andel invånare som är 80 år eller äldre och bor i särskilt boende

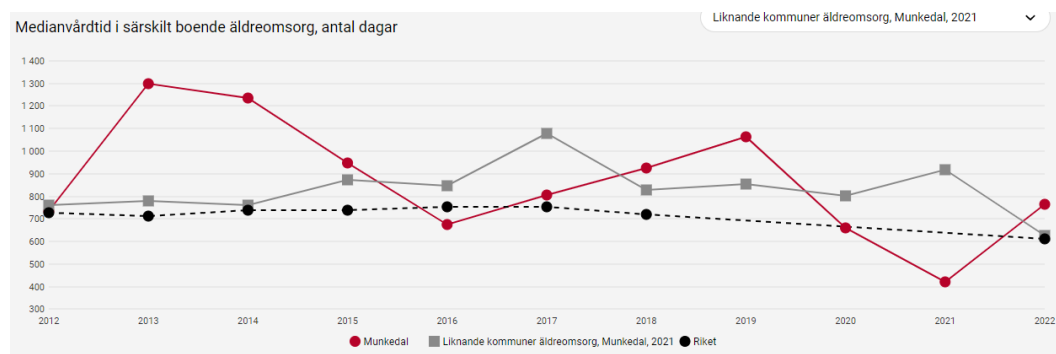
Figur 5 - Antal invånare som är 80 år eller äldre

Trenden är att medianvårdtiden både i Munkedal och på riksnivå har minskat (se figur 3 nedan). Utvecklingen är dock svårbedömd med tanke på att antalet personer med kognitiv svikt (demens med mera) bedöms öka samtidigt som det bland annat forskas kring nya läkemedel. Variationen i medianvårdtid mellan olika år beror på att årsvärdet beräknas för de boende

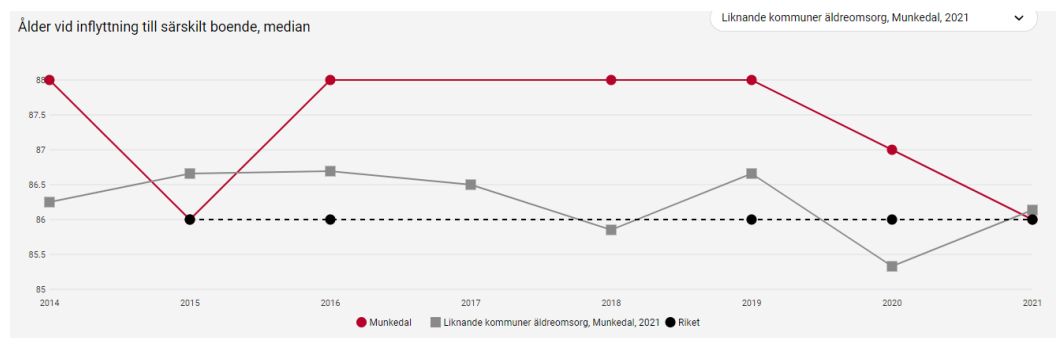
på särskilt boende som var 65 år eller äldre när de flyttade ut eller avled under aktuellt år. När en person som har bott länge på särskilt boende avlider eller flyttar ut påverkar detta medianvårdtiden det året. Medianboendetiden för de som idag bott mindre än 5 år på särskilt boende är 1,6 år.

Figur 6 - Medianvårdtid i särskilt boende

Beträffande ålder vid inflyttning så är den i princip oförändrad (se figur 4 nedan).

Figur 7 - Ålder vid inflyttning

I dagsläget bedöms det därför finnas behov av ett mindre antal ytterligare platser.

Det är dock viktigt att löpande följa utvecklingen och att göra förberedelser så att det är möjligt att relativt snabbt kunna möta ett eventuellt framtida ökat behov.

Förberedelser för välfärdsteknik

Byggnaden ska anpassas så att olika typer av välfärdsteknik kan nyttjas.

Viktigt är till exempel att ha bra täckning med wifi, ett fast datanätverk samt bra mobiltelefon täckning inne i byggnaden.

Dimensionering av korttidsboende

Det bedöms behövas 12 korttidsplatser med möjlighet till ytterligare cirka fyra platser.

På avdelningen kommer det att finnas träningskök och träningsrum.

Även korttidsplatserna bör utformas på samma sätt som lägenheter i särskilt boende anpassade för personer med kognitiv svikt (demens med mera).

Dimensionering av dagverksamhet

Dagverksamheten dimensioneras för åtta brukare.

Dimensionering av Rehab

Rehab kommer att ha tillgång till tre arbetsrum för 3 personer.

Beträffande träningskök och träningsrum se korttidsavdelning ovan.

Dimensionering av hemtjänst

Hemtjänstgrupperna i Munkedal tätort kommer att ha tillgång till kontorsrum samt tre arbetsrum för 10–12 personer och förråd.

Dimensionering av ledning och administration

För ledning och administration kommer att finnas kontorsrum för chefer, administratörer/planerare, sjuksköterskor, två gemensamma konferensrum (12 personer) samt tre gemensamma samtalsrum (4 personer).

Dimensionering av personalutrymmen med mera

Gemensamma personalutrymmen kommer att finnas såsom lunchrum, vilrum, omklädningsrum, tvättstuga och torkrum.

Dimensionering av övrig service

Övrig service kommer att finnas såsom entré samlingsal/matrum (vid dagverksamhet), orangeri/uterum, produktionskök, hår- och fotvård, dusch/bad/omklädning för vårdtagare, städcentral, vaktmästeri, verkstad och tvätt av hjälpmedel, rum för laddning för hjälpmedel, förråd för olika behov, kylrum för avlidna, inlastning, reservkraft, reservvattenmatning. Eventuellt kan skyddsrum bli aktuellt.

Utemiljö

Utemiljö anläggs med gångslingor, uteplatser, planteringar, träd, skärmtak, träningsytor, staket/häckar, angöring och parkeringar med laddplatser för elfordon.

Placering av särskilt boende

Vad gäller placering av nytt särskilt boende bör följande parametrar beaktas:

- Närhet till vårdcentral
- Medarbetarnas möjlighet att ta sig till och från jobbet.
- Merparten av de boende har tidigare bott i Munkedal tätort
- Möjligheterna till samlokalisering av hemtjänst

Närhet till vårdcentral är speciellt viktig för korttidsboendet, då det kräver mer läkarmedverkan, men även för annan samverkan.

Merparten av de boende på särskilt boende har tidigare bott i Munkedal tätort varför en placering på annan ort kan upplevas som negativ för vissa och/eller för anhöriga.

Hemtjänsten för centrala Munkedal fungerar inte att samlokalisera om nytt boende placeras långt från Munkedals centrum.

Resor med kollektivtrafik

Möjligheten för medarbetare att resa till och från arbetet med kollektivtrafik är viktig. Arbetstiderna är normalt är 07:00 till 15:00, 14:00 till 22:00 samt från 21:00/22:00 till 07:00.

- Vid placering i Håby blir ställtiderna mellan arbetstiden och både ankomst respektive avresa ofta 30–60 minuter (Munkedal och Dingle). Boende i Dingle saknar möjlighet att resa kollektivt efter kvällspass.
- Vid placering i Dingle saknar medarbetare från Håby och Munkedal möjlighet att resa kollektivt då arbetet börjar/slutar klockan 22. Då de börjar jobba klockan 14 ankommer de 60–90 minuter innan arbetet börjar.

Angivna restider bygger på nuvarande tidtabeller för Västtrafik (inte sommartidtabell).

Förutsättningar vid bedömning av kostnader

I denna rapport redovisas bedömd investeringskostnad och bedömd förändring av kommunens driftkostnader per alternativ, samt delar av de kalkylförutsättningar som använts.

Bedömningar har gjorts utifrån bedömt kostnadsläge 2023. Det finns dock stor osäkerhet kring framtida priser, räntor, inflation, lågkonjunktur, marknadsläge med mera.

Bedömning av investeringskostnader

Vid bedömning av investeringskostnader för de olika alternativen har vissa nyckeltal använts för olika delar av byggnation och anläggning. I tabellen nedan redovisas några exempel på valda nyckeltal:

Åtgärd	Budgetpris
Renovering och ombyggnad	18 000 kr/m ²
Nybyggnad allmänna ytor	25 000 kr/m ²
Nybyggnad boendeavdelningar	28 000 kr/m ²
Nybyggnad kök	50 000 kr/m ²

Även kostnader för markarbeten, utrustning för utemiljö, markköp, markundersökningar och sanering har bedömts.

Utöver bedömning med nyckeltal har kostnader för projektering, byggherrekostnader och kalkylosäkerhet lagts till med följande valda procentpåslag:

Kostnad	Påslag
Projektering och byggherrekostnad för nybyggnation	6%
Projektering och byggherrekostnad för renovering om- och tillbyggnad	10%
Kalkylosäkerhet vid nybyggnad	10%
Kalkylosäkerhet vid renovering, om- och tillbyggnad	12%

Bedömning driftkostnadspåverkan

I tabellen nedan redovisas de förutsättningar som använts för att bedöma hur mycket kommunens driftkostnader *förändras*.

Avskrivningstid fastighet	50 år
Kalkylränta	3,5 %
Avskrivningstid inventarier	7 år
Kalkylränta i budget 2023	2,5 %
Effektivisering av energikostnader vid renovering (jämfört med dagens kostnad)	-30 %
Effektivisering av energikostnader vid nybyggnad (jämfört med dagens kostnad)	-60 %
Verksamhetskostnader	Utfall 2022. Beräkning personalkostnader (löner 2022)
Driftkostnader fastighet	Detaljbudget för år 2023 alternativt nyckeltal
Underhåll (motivering se nedan)	År 1-5: 0 kr/m ²
Fastighetsskötsel och administration	173 kr/m ²
Lokalvårdskostnad	Nyckeltal enligt detaljbudget för år 2023
Måltidskostnad	Nyckeltal enligt detaljbudget för år 2023
Avgående kapitalkostnad för investeringar medtagna i budget 2023 för åren 2023 - 2025	Avskrivning och ränta enligt ovan
Effektivisering av verksamhet	Förvaltningens bedömning i respektive scenario (exklusive åtgärder som genomförs 2024)
Nuvarande driftkostnader (lokalvård, måltid, hyra)	Avräknade utifrån detaljbudget för år 2023

Motivet till att underhållskostnaden sätts till 0 kr/m², oavsett om det gäller nybyggnation eller renovering, under de första fem åren av fastighetens livslängd är att:

- De delar av fastighetsbeståndet som förstudien avser kommer att vara i god kondition efter att åtgärder vidtagits samt att garantitiden är 5 år.
- Stora delar av underhållet de senaste åren har gjorts inom ramen för särskilt avdelade investeringsanslag, och har därmed inte tagits ur underhållsbudgeten.
- Ett alternativ till förslaget att sätta underhållskostnaden till 0 kr/m² för nya fastigheter under de första fem åren, skulle kunna vara att minska underhållskostnaden ingående i hyran från befintligt 101 kr/m² till 90 kr/m². Detta skulle ge en mer rättvisande bild av hur de olika anslagen används, och en sammanvägd reduktion av underhållsbudgeten med cirka 770 000 kr/år. Detta hade också inverkat positivt på verksamheternas rörelseresultat.

Avveckling av fastigheter

De kommunalt ägda fastigheter som inte kommer att nyttjas fortsättningsvis (Ekebacken samt eventuellt Allégården) bör säljas. Om fastigheter inte säljs belastas kommunen med kvarvarande driftkostnader.

Beträffande Dinglegården görs i scenario B och E en uppsägning av de boendelägenheter och tillhörande lokaler som kommunen hyr av föreningen. Lokaler för hemtjänsten hyrs även fortsättningsvis.

Scenario B – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Förändring driftkostnad (Mkr/år)	Ökat antal platser
Nytt särskilt boende med korttid och samlokalisering Nybyggnad 48+12 lägenheter	262+2,5	+21,3	+34
Allégården Renovering	130+2,3	+6,1	0
Totalt	392+4,8	+27,4	+34

Evakuering av Allégården görs till nytt boende.

Ekebacken säljs, bokfört värde är idag cirka 6 000 000 kronor.

Hysesavtal i Dinglegården för boendelägenheter och lokaler kopplat till dessa sägs upp.

Hemtjänst Svarteborg blir kvar på Dinglegården.

Sörbygården behöver på sikt renoveras efter dialog men föreningen.
Eventuellt ökad hyreskostnad till följd av detta är inte medräknad.

Scenario C – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Förändring driftkostnad (Mkr/år)	Ökat antal platser
Nytt särskilt boende med korttid och samlokalisering Nybyggnad 84+12 platser	344+4	+20,2	+30

Allégården och Ekebacken säljs, bokförda värden är idag cirka 35 000 000 kronor respektive 6 000 000 kronor.

Dinglegården och Sörbygården behöver på sikt renoveras efter dialog men föreningen. Eventuellt ökad hyreskostnad till följd av detta är inte medräknad.

Scenario E – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Förändring driftkostnad (Mkr/år)	Ökat antal platser
Nytt särskilt boende med korttid och samlokalisering Nybyggnad 96+12 platser	371+4,5	+15,8	+28

Allégården och Ekebacken säljs, bokförda värden är idag cirka 35 000 000 kronor respektive 6 000 000 kronor.

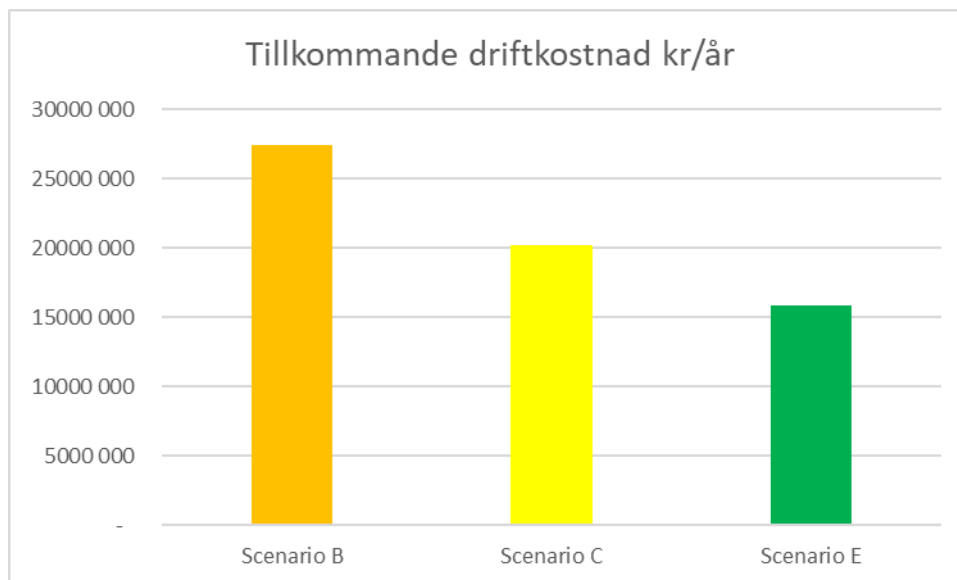
Hyresavtal i Dinglegården för boendelägenheter och lokaler kopplat till dessa sägs upp.

Hemtjänst Svarteborg blir kvar på Dinglegården.

Sörbygården behöver på sikt renoveras efter dialog men föreningen. Eventuellt ökad hyreskostnad till följd av detta är inte medräknad.

Jämförelse av tillkommande driftkostnader för scenarierna

Figur 8 - Jämförelse av driftkostnader

Kommentar till skillnaden mellan scenario B och C

Orsakerna till att scenario C är cirka 7 300 000 kronor billigare än scenario B är:

- Verksamhetskostnader inklusive personal -2,4 Mkr
- Lokalkostnader inklusive lokalvård -4,8 Mkr
- Måltidskostnader -0,1 Mkr

Skillnaden beror delvis på att det i scenario C är fyra färre platser, vilket motsvarar cirka 5 000 000 kronor/år. Men i scenario B finns fortfarande en "halv avdelning" kvar på Allégården.

Kommentar till skillnaden mellan scenario C och E

Orsakerna till att scenario E är cirka 4 400 000 kronor billigare än scenario C är:

- Verksamhetskostnader inklusive personal -2,8 Mkr
- Lokalkostnader inklusive lokalvård -1,5 Mkr
- Måltidskostnader -0,1 Mkr

Skillnaden beror delvis på att det i scenario E är två färre platser vilket motsvarar cirka 2 500 000 kronor/år.

Bedömning av de olika scenarierna

Utifrån bakgrund, nuläget, förutsättningar och behov (redovisade i delrapport 1) samt bedömt investeringsbehov och driftkostnadspåverkan (redovisat i denna delrapport) bedömer förvaltningen alternativen på följande sätt:

- **Scenario B bör inte genomföras** då det:
  - har tydliga brister ur ett verksamhetsperspektiv då kommunen får två halvstora särskilda boenden vilket inte är effektivt vare sig ekonomiskt eller bemanningsmässigt
  - total genomförandetid blir längst då Allégården ska renoveras efter att nytt boende är klart (evakuering)
  - högst investeringskostnad
  - kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +27 400 000 kr/år. Kostnaden bygger på 4–6 fler boendeplatser än övriga scenarier, vilket motsvarar cirka 4–7 000 000 kr/år.

Om hela den tillkommande kostnaden fördelas på de tillkommande platserna så blir den cirka 800 000 kronor per plats (dagens platser kostar cirka 600–900 000 kr/plats)

Driftbudgeten kommer eventuellt senare att belastas med en ökad hyreskostnad efter att Sörbygården renoverats.

- **Scenario C är tveksamt att genomföras** då det:
  - har vissa brister ur ett verksamhetsperspektiv då Dinglegården behålls. Enheten med högst kostnad per plats och begränsade möjligheter till samordning av bemanning bibehålls.
  - kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +20 200 000 kr/år.

Om hela den tillkommande kostnaden fördelas på de tillkommande platserna så blir den cirka 670 000 kronor per plats (dagens platser kostar cirka 600–900 000 kr/plats)

Driftbudgeten kommer eventuellt senare att belastas med en ökad hyreskostnad efter att Dinglegården och Sörbygården renoverats.

- **Scenario E bör genomföras** då det:
  - är verksamhets- och bemanningsmässigt det bästa alternativet
  - ger den lägsta ökningen av kommunens driftkostnad +15 800 000 kr/år

Om hela den tillkommande kostnaden fördelas på de tillkommande platserna så blir den cirka 570 000 kronor per plats (dagens platser kostar cirka 600–900 000 kr/plats)

Driftbudgeten kommer eventuellt senare att belastas med en ökad hyreskostnad efter att Sörbygården renoverats.

Sammanfattning av förvaltningens bedömning av de olika scenarierna för nytt särskilt boende

Förvaltningens bedömning av de olika scenarierna är sammanfattade i figur 5 nedan.

Figur 9 - Sammanfattning av förvaltningens bedömning av de olika scenarierna

Förstudie Säbo 2023

Bedömning av aktuella alternativ.
Nettokostnadsökning *utöver* nuvarande och budgeterad kostnad

Scen.	VFN	Förvaltning	Ekonomi	Kort beskrivning
B		Orange	Inv. 392+4,8 Mkr Drift +27,4 Mkr/år Totalt 130 +12 platser	<ul style="list-style-type: none"> Nytt Säbo 48 + 12 platser samt samlokalisering Allégården renoveras 54 platser Sörbygården kvar 28 platser (renoveras på sikt) Dinglegården och Ekebacken avvecklas som särskilt boende Omfattar 13 000 m² BTA
C		Gul	Inv. 344+4 Mkr Drift +20,2 Mkr/år Totalt 126 +12 platser	<ul style="list-style-type: none"> Nytt Särskilt boende 84 + 12 platser samt samlokalisering Sörbygården kvar 28 platser (renoveras på sikt) Dinglegården kvar 14 platser (renoveras på sikt) Allégården och Ekebacken avvecklas och säljs Omfattar 10 000 m² BTA
E		Grön	Inv. 371+4,5 Mkr Drift +15,8 Mkr/år Totalt 124 +12 platser	<ul style="list-style-type: none"> Nytt Säbo 96 + 12 platser samt samlokalisering Sörbygården kvar 28 platser (renoveras på sikt) Allégården och Ekebacken avvecklas Dinglegården avvecklas som särskilt boende Omfattar 11 000 m² BTA

Grön = mycket bra, Gul = Genomförbart med vissa brister,
Orange = Genomförbart med tydliga brister, Röd = inte genomförbart.

Förslag till successiv utbyggnad

Då behovet av ytterligare platser i särskilt boende inte bedöms öka kraftigt i närtid bör ett nytt särskilt boende byggas med 84 platser (totalt 112 platser i kommunen) samt en korttidsavdelning med 12 platser (en avdelning mindre än det som kostnader har kalkylerats för). Samtliga lägenheter ska vara anpassade för personer med kognitiv svikt (demens med mera).

Förberedelser bör göras för en kommande tillbyggnad med upp till ytterligare 48 platser.

Behovet av platser i särskilt boende bedöms i framtiden löpande av förvaltningen i samband med årlig översyn av nämndens lokalbehovsplan.

Diarienummer: 2023-56

Datum: 2023-04-18

Förklaring med anledning av kommunrevisionens anmärkning till Valfärdsnämnden

Förslag till beslut

Valfärdsnämnden föreslås besluta att avge nedanstående förklaring till kommunfullmäktige med anledning av revisorernas riktade anmärkning.

Sammanfattning

I revisionsberättelsen för 2022 riktas anmärkning mot Valfärdsnämnden för att inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Valfärdsnämnden har inte beslutat om tillräckliga åtgärder för att nå en budget i balans under 2022 och efterlever inte kommunens regler för ekonomistyrning.

Valfärdsnämnden har tagit del av förvaltningens rapporter och prognoser löpande under året som samtliga visat en negativ avvikelse mot budget. I rapporterna har det även funnits förslag till åtgärder enligt gällande ekonomistyrningsprinciper.

Åtgärder har genomförts såsom indragning av tjänster inom avdelning stöd, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg. Utträde ur externt hyrda lokaler för samlokalisering av hemsjukvård, hemtjänst och korttidsverksamheten. Plan att införa matdistribution vid lunchtid i hemtjänsten är påbörjad för att komma ner i biståndsbedömda hemtjänsttimmar och personalkostnader.

De beslutade åtgärderna har dock inte varit tillräckliga då nämnden haft utökad personal inom avdelning VoO stora delar av året till följd av ett hot och våldsärendet samt att antalet köpta placeringar ökade under hela 2022. Kostnadsökningarna inom avdelning IFO har varit av väsentligt belopp och har inte kunnat finansieras inom den befintliga ramen för Valfärden.

Nämnden har ett ständigt pågående uppdrag med att se över möjliga verksamhetsförändringar för att sänka kostnaderna. Valfärdsnämnden tar till sig av kritiken och vill samtidigt framföra de stora utmaningarna som nämnden har att hantera när det gäller placeringar av barn och unga samt vuxna där varje enskild placering medför en betydande kostnad och som inte omgående och utan betydande konsekvenser kan finansieras med åtgärder inom personaldrivande verksamheter.

Mathias Johansson (SD)

Ordförande

Valfärdsnämnden

Diarienummer: 2022-000142

Datum: 2023-05-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Wivi-Anne Wiedemann
Verksamhetsutvecklare
Välfärdsförvaltningen

Granskning av strategisk planering av särskilt boende inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Välfärdsnämnden godkänner förvaltningens svar och överlämnar svaret till revisorerna.

Sammanfattning

Nämnden vidtar åtgärder för att kunna säkerhetsställa ett systematiskt och löpande arbete med lokalbehovsplan och prognos av boendeplatser på lång och kort sikt. Gällande det systematiska och löpande arbetet med lokalbehovsplan så finns det en framtagen men ännu inte av Kommunfullmäktige antagen lokalförsörjningsplan. Beträffande att kunna systematiskt och löpande arbete kunna prognostisera behovet av boendeplatser kommer de räknemodeller som beskrivs i förstudien kring särskilt boende för äldre att ligga till grund. Behovet av platser på särskilt boende bedöms i framtiden löpande av förvaltningen i samband med årlig översyn av nämndens lokalbehovsplan.

Nämnden rekommenderas vidta åtgärder för en effektiv personalbeläggning samt minska sjuktalet inom äldreomsorgen i syfte att hålla nere personalkostnader. De aspekter som revisionen nämner gällande effektiv personalplanering ingår i det framtida arbetet med planeringen av ett nytt särskilt boende. Inför budget 2024 har nämnden fattat beslut om att inte fördela medel till särskilt boende utifrån täthet utan utifrån ram. Förändringar i delegationsordningen möjliggör att förvaltningen och avdelning Vård och omsorg kan fördela resurser på ett effektivare sätt efter behov vilket medför större samverkan mellan enheter i den mån det är geografiskt möjligt. Angående sjuktalet så pågår ett arbete med att sänka sjuktalet inom Vård och omsorg.

Överväg att ta fram en åtgärdsplan för SÄBO med redovisad effekt per åtgärd samt löpande följa upp arbetet med åtgärderna. I mars 2023 fattade nämnden beslut om åtgärder för särskilt boende motsvarande 4 miljoner kronor. Då man har sett att tätheten i Munkedal ligger högre än jämförbara kommuner. Åtgärden kommer att följas upp löpande på varje nämnd

Utveckla arbetet med ekonomisk analys, prognos och uppföljning samt tillse att chefer får tillräckligt med stöd i arbetet. En struktur för ekonomisk analys och uppföljning har påbörjats där enhetschefer ihop med förvaltningsekonom gör en ekonomisk analys och prognos varje månad. Därefter har varje enhetschef månadsuppföljning med avdelningschef. Hela avdelningens analys och prognos tas upp på ledningsgrupper för att synliggöra och möjliggöra behov av omfördelning av resurser. Liknande sker i förvaltningsledning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-08
Bilaga-redovisning åtgärder
Missiv Kommunrevisionen 2023-02-22
Revisionsrapport EY februari 2023-Granskning avseende strategisk planering av särskilt boende

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Ingen ytterligare bedömning gjord

Hållbar utveckling – Social dimension

Ingen ytterligare bedömning gjord

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Ingen ytterligare bedömning gjord

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välfärdsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef
Avdelningschef Vård och omsorg
Kommunrevisionen
Ernst and Young, Johan Palmgren johan.palmgren@se.ey.com

Granskning avseende strategisk planering av särskilt boende

Revisionens granskning önskar svar på vilka åtgärder Valfärdsnämnden ämnar vita utifrån granskningen daterad 22 februari 2023. Nedan följer valfärdsnämndens åtgärder.

Säkerhetsställa ett systematiskt och löpande arbete med lokalbehovsplan och prognos av boendeplatser på lång och kort sikt.

2019 presenterades InRiktas rapport gällande efterfrågan och behov av platser i särskilt boende i Munkedals kommun. Nämnden har utgått ifrån InRiktas rapport i prognosarbetet fram till att förstudien för särskilt boende inleddes år 2020. Sedan förstudien påbörjades så är det denna som ligger till grund för en prognos av boendeplatser. De räknemodeller som finns beskrivna i förstudien är de som kommer att utgöra grunden för det fortsatta arbetet med prognos av boendeplatser.

En lokalförsörjningsplan är framtagen, men ännu inte antagen av kommunfullmäktige. Behovet av platser på särskilt boende bedöms i framtiden löpande av förvaltningen i samband med årlig översyn av nämndens lokalbehovsplan.

Prognos för personalförsörjning följer boendeplatsernas prognos. Utöver att ta hänsyn till antalet boendeplatser behöver personalförsörjningen ta hänsyn till utbud av arbetskraft.

Vidta åtgärder för en effektiv personalbeläggning samt minska sjuktalet inom äldreomsorgen i syfte att hålla nere personalkostnader

Inför budget 2024 har nämnden fattat beslut om att inte fördela medel till särskilt boende utifrån täthet utan utifrån ram. Det är upp till varje enhet samt avdelningen att hushålla med tilldelade medel. Förändringar i delegationsordningen möjliggör att förvaltningen och avdelning vård och omsorg kan fördela resurser på ett effektivare sätt efter behov vilket medför större samverkan mellan enheter i den mån det är geografiskt möjligt.

Det är angeläget för valfärdsnämnden att minska sjuktalet inom äldreomsorgen. I mars 2020 svarade nämnden kommunfullmäktige på bakomliggande faktorer och orsaker till den omfattande sjukfrånvaron med en djupgående granskning av nämndens verksamheter samt forskningsläget (Dnr 2020-47).

I samverkan med personalavdelningen pågår fram till juni en satsning finansierad av återhämtningsbonusen för att öka frisknärvaron. Avdelning Vård och omsorg har sökt medel från återhämtningsbonusen även för i år för att kunna fortsätta arbeta med att stärka medarbetarnas psykosociala arbetsmiljö och minska samvetsstressen. Medlen är tänkta att användas till att schemalägga tid för strukturerad reflektion och möjligheten att arbeta med självledarskap.

Munkedals kommun sticker inte ut nämnvärt i jämförelse med kringliggande kommuner eller Västra Götaland i stort. Avdelning vård och omsorg uppvisar till och med mars år 2023 9,22% sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro redovisningen år 2022 kommuner/SKR	Sjukfrånvaro totalt %	Långtidssjukfrånvaro minst 60 dagar %	Sjukfrånvaro kvinnor %	Sjukfrånvaro män %	Sjukfrånvaro åldergrupp 29 år och yngre %	Sjukfrånvaro åldersgrupp 30-49 år	Sjukfrånvaro åldersgrupp 50 år eller äldre %
Sverige/vägt medelvärde	8,1	37,3	8,8	5,7	7,5	7,5	8,9
Västra götalandslän	8,7	42,4	9,5	6,2	7,7	8,2	9,7
Munkedal	9,6	49,6	10,1	7,1	9,8	8,8	10,2
Lysekil	10,4	41,2	11,2	7,5	11,2	9,4	11,1
Sotenäs	9,7	50,5	10,7	5,8	8,9	9,2	10,3
Uddevalla	10	42,3	11	7,1	8,4	9,8	10,7

De aspekter som revisionen nämner gällande att det inte är möjligt att bedriva en effektiv nattbemanning samt att samverkan mellan enheterna försvåras på grund av deras geografiska läge, ingår i det framtida arbetet med planeringen av ett nytt särskilt boende.

Överväg att ta fram en åtgärdsplan för SÄBO med redovisad effekt per åtgärd samt löpande följa upp arbetet med åtgärderna

I mars 2023 fattade nämnden beslut om åtgärder för särskilt boende motsvarande 4 miljoner kronor. Då man har sett att tätheten i Munkedal ligger högre än jämförbara kommuner. Detta kommer att följas upp löpande på varje nämnd.

Utveckla arbetet med ekonomisk analys, prognos och uppföljning samt tillse att chefer får tillräckligt med stöd i arbetet

En struktur för ekonomisk analys och uppföljning har påbörjats där enhetschefer ihop med förvaltningsekonom gör en ekonomisk analys och prognos varje månad. Därefter har varje enhetschef månadsuppföljning med avdelningschef. Hela avdelningens analys och prognos tas upp på ledningsgrupper för att synliggöra och möjliggöra behov av omfördelning av resurser. Liknande sker i förvaltningsledning.

Munkedal den 22 februari 2023

Till vårdförvaltningsnämnden

Till kommunfullmäktige för kännedom

Granskning av strategisk planering inom särskilt boende inom äldreomsorgen

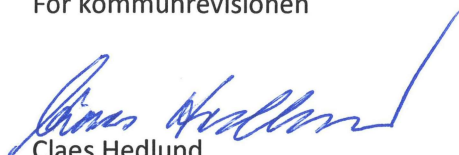
Kommunrevisionen har vid sitt möte den 22 februari antagit en granskning av strategisk planering inom särskilt boende inom äldreomsorgen i Munkedals kommun. Granskningen har genomförts av EY på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Granskningens övergripande syfte har varit att ha varit att bedöma om vårdförvaltningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och planeringen av boendeplatser för äldre.

Granskningens sammanfattande bedömning är att vårdförvaltningsnämnden delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre. I granskningen rekommenderas vårdförvaltningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa ett systematiskt och löpande arbete med lokalbehovsplan och prognos av boendeplatser på lång och kort sikt
- ▶ Överväg att utreda möjligheterna att använda personal mellan verksamheterna för att skapa effektivitet och hålla ner personalkostnader
- ▶ Överväg att ta fram en åtgärdsplan för särskilt boende med redovisad effekt per åtgärd samt löpande följa upp arbetet med åtgärderna
- ▶ Vidta åtgärder för att minska sjuktalet inom äldreomsorgen
- ▶ Utveckla arbetet med ekonomisk analys, prognos och uppföljning samt tillse att chefer får tillräckligt med stöd i arbetet

Granskningen översänds med önskemål om att erhålla svar på vilka åtgärder som vårdförvaltningsnämnden ämnar vidta utifrån de rekommendationer som redovisas i rapporten. Svar skickas till Johan.Palmgren@se.ey.com senast den 22 maj 2023.

För kommunrevisionen

Claes Hedlund
Ordförande

Bilaga 1: Granskning av strategisk planering inom särskilt boende inom äldreomsorgen

Munkedals kommun

Granskning avseende strategisk planering
av särskilt boende inom äldreomsorgen

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattande iakttagelser	3
1.1. Bedömning utifrån revisionsfrågorna.....	4
1.2. Sammanfattande bedömning	5
2. Inledning.....	6
2.1. Bakgrund	6
2.2. Syfte och revisionsfrågor	6
2.3. Revisionskriterier	6
2.4. Metod	6
2.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	6
3. Åtgärder för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende	7
3.1. Vår bedömning	7
3.2. Lägesbeskrivning.....	7
3.3. Nämnden har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en budget i balans inom särskilt boende	9
3.3.1. Stängning av platser för särskilt boende.....	9
3.3.2. Insatser för minskning av sjukfrånvaron	9
3.3.3. Utredning av nytt boende	10
3.3.4. Inga ytterligare åtgärder kopplat till särskilt boende	10
4. Strategisk planering inom särskilt boende	11
4.1. Vår bedömning	11
4.2. Nämndens styrning och uppföljning av boendeplatser	11
4.2.1. Planering av boendeplatser på lång och kort sikt	11
4.2.2. Personalplanering	12
Bilaga 1. Bakgrund till granskningen.....	15
Bilaga 2. Revisionskriterier.....	16
Bilaga 3. Källförteckning.....	18

1. Sammanfattande iakttagelser

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Munkedals kommun granskat strategisk planering av särskilt boende inom äldreomsorgen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om välfärdsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och planeringen av boendeplatser för äldre. De huvudsakliga resultat som framkommit i granskningen är följande:

- ▶ Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att arbeta med en långsiktig målsättning i syfte att äldreomsorgen kostnader ska vara i nivå med liknande kommuner. Utöver beslutad personaltäthet har nämnden inga ytterligare målsättningar eller uppdrag kopplat till särskilt boende. Nämnden följer inte upp personaltätheten eller äldreomsorgens kostnader i förhållande till liknande kommuner.
- ▶ Tre av fyra boenden drivs med underskott i förhållande till budget 2022. Nämnden har haft en något högre kapacitet av boendeplatser än kommunens behov. Därmed samtliga beslut kunnat verkställas inom tre månader.
- ▶ Under 2022 har nämnden inte aktivt beslutat om eller arbetat med åtgärder för att minska kostnaderna inom särskilt boende. Detta trots att nämnden prognostiserar ett underskott per helår på 3,8 miljoner kronor för särskilt boende inklusive korttidsverksamheten.
- ▶ Det saknas ett systematiskt arbete avseende planering av boendeplatser på lång sikt. Exempelvis görs ingen årlig analys av behovet av boendeplatser. Det saknas även ett systematiskt arbete för analys och uppföljning av lokalförsörjning. Detta trots att nämnden har bedömt att flera boenden är ineffektiva.
- ▶ Arbete kvarstår för en effektiv personalplanering. Det finns flera utmaningar med planering av personal utifrån hur lokalerna är utformade samt deras geografiska placering. Vidare är det svårt att hålla nere personaltätheten då verksamheten har fått en högre tjänstgöringsgrad.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att välfärdsnämnden delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre.

Vi rekommenderar välfärdsnämnden att:

- ▶ Säkerställa ett systematiskt och löpande arbete med lokalbehovsplan och prognos av boendeplatser på lång och kort sikt
- ▶ Vidta åtgärder för en effektiv personalbeläggning samt minska sjuktalet inom äldreomsorgen i syfte att hålla ner personalkostnader
- ▶ Överväg att ta fram en åtgärdsplan för särskilt boende med redovisad effekt per åtgärd samt löpande följa upp arbetet med åtgärderna
- ▶ Utveckla arbetet med ekonomisk analys, prognos och uppföljning samt tillse att chefer får tillräckligt med stöd i arbetet

1.1. Bedömning utifrån revisionsfrågorna

Revisionsfrågor	Bedömning
<p>▶ Har välfärdsnämnden vidtagit åtgärder för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende?</p>	<p>Nej. Vi bedömer att välfärdsnämnden inte vidtagit åtgärder i tillräcklig utsträckning för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende. Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra verksamhetsförändringar inom äldreomsorgen för att komma ner till en lägre kostnadsnivå senast till utgången av 2024.</p> <p>Granskningen visar att åtgärder har vidtagits de senaste åren för att minska kostnaderna inom nämnden verksamheter. För särskilt boende har nämnden år 2019 minskat på antalet boendeplatser utifrån efterfrågan. Det saknas uppföljning av de faktiskt kostnadsbesparingar kopplat till minskningen av antal boendeplatser.</p> <p>En stor del av underskottet beror på höga personalkostnader, dels på grund av höga sjuktal, dels ineffektiva boenden. Nämnden har även arbetat för att minska sjukfrånvaron. Granskningen visar dock att nämnden fortsatt har en hög sjukfrånvaro. Det pågår en förstudie för utredning av ett nytt särskilt boende. Nämnden beslutade om uppdraget 2020. Under hösten 2022 delrapporterades förstudien. Inga beslut om åtgärder har tagits kopplat till förstudien. Vi noterar att ärendet pågått över två år.</p> <p>Inga ytterligare åtgärder har vidtagits trots att prognos visar fortsatt underskott för särskilt boende.</p>
<p>▶ Har nämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Finns en strategisk planering av boendeplatser inom särskilt boende på kort och lång sikt? ○ Finns det ett strategiskt arbete med planeringen avseende lokalförsörjning? ○ Finns det ett strategiskt arbete med planeringen avseende personal? 	<p>Endast delvis. Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att arbeta med en långsiktig målsättning i syfte att äldreomsorgen kostnader ska vara i nivå med liknande kommuner.</p> <p>Nämnden har beslutat om personaltäthet för de olika boendena. Därtill följer nämnden upp särskilt boende månadsvis genom uppföljningar av ekonomi och antal tomma platser. Däremot följer nämnden inte upp den faktiska personaltätheten. Nämnden har inte beslutat om ytterligare målsättningar eller uppdrag som avser särskilt boende. Det görs ingen uppföljning av äldreomsorgens kostnader i förhållande till liknande kommuner.</p> <p>Granskningen visar att nämnden under året har haft en något högre kapacitet av boendeplatser än kommunens nuvarande behov. Nämnden har under året kunnat verkställa samtliga beslut om särskilt boende under 2022 inom tre månader. Däremot visar granskningen att tre av fyra boenden drivs med underskott i förhållande till budget.</p> <p>Vidare visar granskningen att det saknas ett systematiskt arbete avseende planering av boendeplatser på lång sikt. Exempelvis görs ingen årlig analys av behovet av boendeplatser. Det saknas även ett systematiskt arbete av lokalförsörjning. Nämnden har tidigare inte tagit fram en lokalbehovsplan för att visa på behovet av</p>

	<p>boendeplatser och effektiva lokaler. En lokalbehovsplan är nu är under framtagande men ännu inte fastställd av nämnden.</p> <p>Slutligen visar granskningen att det finns flera utmaningar med planering av personal utifrån hur boendenas lokaler är utformade samt deras geografiska placering. Granskningen visar att det är svårt att hålla nere personaltätheten då verksamheten har fått en högre tjänstgöringsgrad. Vidare framkommer att nattbemanning inte kan lösas inom beräknad täthet på de mindre boendena vilket innebär ökade personalkostnader och lägre effektivitet.</p>
--	--

1.2. Sammanfattande bedömning

Granskningens syfte har varit att bedöma om välfärdsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och planeringen av boendeplatser för äldre. Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att välfärdsnämnden delvis säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre. Granskningen visar att det finns utvecklingsområden avseende åtgärdsarbetet för att nå en lägre kostnadsnivå, ett systematiskt arbete med analys av lokalbehov på lång och kort sikt samt planering av personal och arbetet för att minska sjukfrånvaron.

Vi rekommenderar välfärdsnämnden att:

- ▶ Säkerställa ett systematiskt och löpande arbete med lokalbehovsplan och prognos av boendeplatser på lång och kort sikt
- ▶ Vidta åtgärder för en effektiv personalbeläggning samt minska sjuktalet inom äldreomsorgen i syfte att hålla ner personalkostnader
- ▶ Överväg att ta fram en åtgärdsplan för särskilt boende med redovisad effekt per åtgärd samt löpande följa upp arbetet med åtgärderna
- ▶ Utveckla arbetet med ekonomisk analys, prognos och uppföljning samt tillse att chefer får tillräckligt med stöd i arbetet

Göteborg den 22 februari 2023

Anna Hellqvist
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Elin Forså
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Liselott Daun
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys 2022 beslutat att genomföra en granskning av strategisk planering inom särskilt boende inom äldreomsorgen. Bakgrunden till granskningen beskrivs närmare i bilaga 1.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om välfärdsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och planeringen av boendeplatser för äldre. Granskningen inriktas på följande revisionsfrågor:

- ▶ Har välfärdsnämnden vidtagit åtgärder för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende?
- ▶ Har nämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre?
  - Finns en strategisk planering av boendeplatser inom särskilt boende på kort och lång sikt?
  - Finns det ett strategiskt arbete med planeringen avseende lokalförsörjning?
  - Finns det ett strategiskt arbete med planeringen avseende personal?

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna beskrivs närmare i bilaga 2.

2.4. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Källförteckning framgår av bilaga 3. Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att granska ett utkast av rapporten.

2.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor och avser välfärdsnämnden i Munkedals kommun.

3. Åtgärder för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende

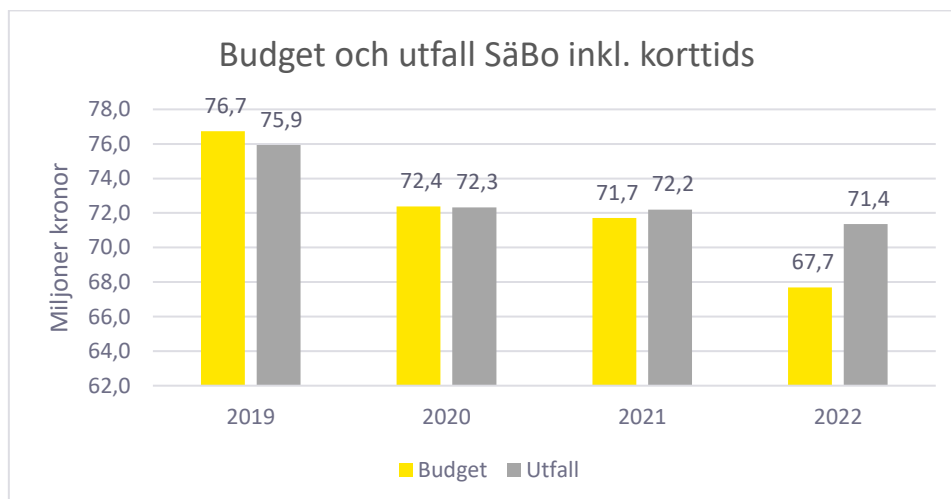
3.1. Vår bedömning

- ▶ Vi bedömer att välfärdsnämnden inte vidtagit åtgärder i tillräcklig utsträckning för att säkerställa effektivitet inom särskilt boende.

3.2. Lägesbeskrivning

Av statistik från Kolada framgår att Munkedals kommun har en positiv nettokostandsavvikelse för hela verksamhetsområdet äldreomsorg för åren 2019–2021. Det innebär att Munkedals äldreomsorg bedrivs mindre effektivt i förhållande till referenskostnaden. Referenskostnaden indikerar vad respektive verksamhet bör kosta. År 2021 var kostnaden för äldreomsorgen 15,6 procent mer än referenskostanden. Vidare framgår att kostnaden för särskilt boende(kr/brukare) 2021 var bland de 25 procent högsta i landet¹.

Verksamhetsområdet särskilt boende inklusive korttidsverksamheten prognosticerar en avvikelse per helår på 3,8 miljoner kronor i oktober 2022. Av nedanstående figur framgår att verksamhetsområdet har överstigit sin budget sedan 2020. Det framgår även att verksamhetens tilldelade budget har minskat mellan 2019 och 2022. Mellan 2019 och 2022 har antalet boendeplatser inom särskilt boende minskat från 116 platser 2019 till 96 platser 2022.

Figur 1: Källa: nämndens årsredovisningar 2019–2021 samt uppföljning per oktober 2022. Utfall 2022 är endast prognos.

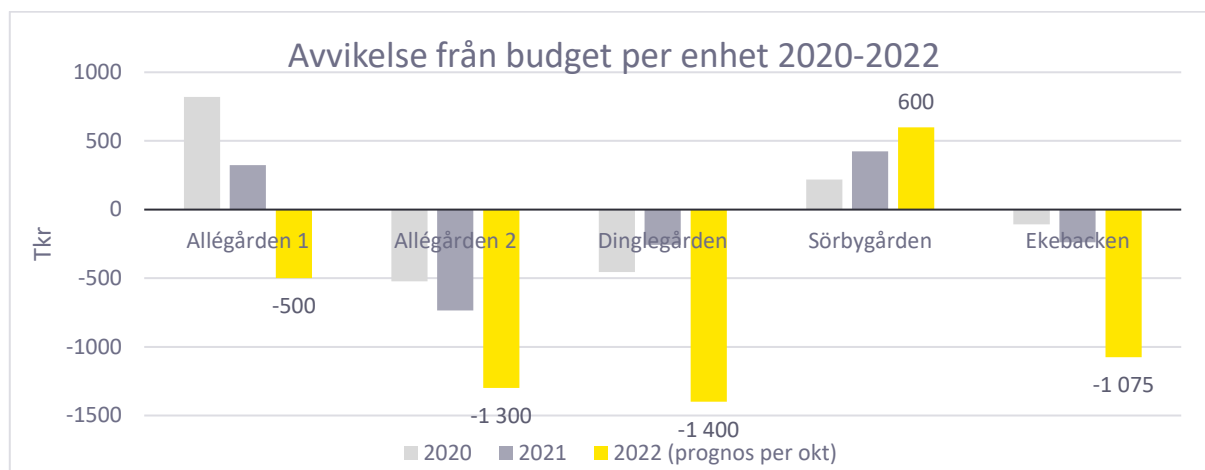
Förvaltningen identifierar följande orsaker till stora kostnader inom särskilt boende under 2022:

- ▶ ett specifikt ärende avseende hot och våld på ett boende som krävde ökad bemanning
- ▶ höga sjuktal inom personalen
- ▶ ineffektiv nattbemanning på minde boenden

¹ Kostnaden i kronor per brukare uppgick 2021 till knappt 1,2 miljoner kronor, en ökning med 10,6 procent i jämförelse med 2020.

- ▶ svårigheter i effektiv personalanvändning över enheterna samt mellan hemtjänsten och särskilt boende
- ▶ ökade elkostnader

Verksamhetsområdet särskilt boende innefattar tre särskilda boenden, Allégården med 54 boendeplatser, Dinglegården med 14 platser samt Sörbygården med 28 platser. Allégårdens boende är uppdelat på två enheter. I verksamhetsområdet ingår även korttidsverksamheten, Ekebacken, med 12 platser. Verksamhetens särskilda boenden är placerade i kommunens olika geografiska delar. Totalt finns 96 boendeplatser inom särskilt boende där samtliga är i drift samt 12 korttidsplatser. I diagrammet nedan framgår att tre boenden har haft underskott sedan 2020. Samtliga boenden förutom Sörbygården prognostiserar ett underskott för 2022. I intervjuer framkommer att korttidsboende använder platser inom särskilt boende när det är fullt på korttidsboende. Enheterna för särskilt boende kompenseras inte av enheten för korttidsboende. Detta ökar kostnader för särskilt boende då det kräver mer personalresurser.

Figur 2: Källa: Uppgifter från förvaltningsekonom. Uppgifter från 2019 saknas.

Dokumentation visar att träffsäkerheten i verksamhetens prognoser 2022 varierar. Arbetet med budget, prognos och ekonomisk uppföljning sker enhetsvis. I intervju anges att ekonomisystemet inte varit i funktion under en stor del av 2022 vilket försvårat möjligheten att strukturerat göra prognoser och följa upp ekonomin. Det saknas även detaljerade anvisningar för prognosarbetet i kommunen eller inom förvaltningen. Enhetscheferna träffar ekonom regelbundet tillsammans med avdelningschef. Det finns en mall för månadsuppföljningarna som enhetscheferna kan använda sig av. I de fall som utfall eller prognos avviker från gällande budget ska avvikelserna analyseras och åtgärder vitas. Enligt uppgift dokumenteras inte åtgärderna. Av intervju framgår att vissa enhetschefer är osäkra på om uppgifterna som finns i ekonomisystemet stämmer överens med faktisk tilldelad budget och utfall. Enhetscheferna upplever att det skulle finnas ett mervärde i ytterligare utbildning inom analysområdet. Därtill uppges det kan finnas behov av mer stöd till enhetschefer från ekonomiavdelningen.

3.3. Nämnden har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en budget i balans inom särskilt boende

Enligt kommunens ekonomiska styrprinciper ska nämnden vid underskott vidta åtgärder för att uppnå budget i balans. Därtill har Vårdsnämnden ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige att sänka sina kostnader inom äldreomsorgen. Uppdraget som gavs 2018 består av två delar. Dels ska förvaltningen genomföra verksamhetsförändringar inom äldreomsorgen för att komma ner till en lägre kostnadsnivå senast till utgången av 2024. Dels ska nämnden arbeta med en långsiktig målsättning och äldreomsorgens kostnader ska vara i nivå med andra liknande kommuner.

Av intervju och dokumentation framkommer att nämnden har vidtagit flera åtgärder för budget i balans. Åtgärderna som vidtas presenteras i nämndens uppföljningar per augusti och oktober. För året 2022 beräknas effekten av besparingarna bli cirka 2,2 miljoner kronor. De åtgärder nämnden har beslutat om täcker inte det prognostiserade underskottet på 12,2 miljoner kronor². För 2023 år beräknas effekten bli 4,9 miljoner kronor. Det saknas uppföljning av de faktiska kostnadsbesparingarna kopplat till åtgärderna under 2022. Av de listade åtgärderna i nämndens uppföljningsrapporter finns inga åtgärder avseende särskilt boende, trots att verksamheten redovisat underskott sedan 2020. Åtgärder kopplade till särskilt boende beskrivs löpande i nämndens uppföljningsrapporter. Inga åtgärder har genomförts under 2022.

3.3.1. Stängning av platser för särskilt boende

Under 2019 beslutade Vårdsnämnden att avveckla hälften av platserna på Ekebacken i samband med att en ny avdelning på Allégården skulle öppna. Stängningen var en minskning med 11 platser totalt i kommunen. I nämndens budget 2020 framgår att förvaltningens uppdrag att avveckla samtliga platser på Ekebacken skulle ge effekt på budget år 2020 och 2021³. Boendeplatserna avvecklade succesivt fram till 2021. Enligt beräkningar förväntades avvecklingen ge cirka 5 mnkr i sänkta kostnader 2021. Av nämndens årsredovisning 2021 framgår att åtgärderna medfört att personalkostnader på respektive boende har minskat från 2020 till 2021⁴. Totalt har nämnden stängt 20 platser på särskilt boende mellan åren 2019–2021.

3.3.2. Insatser för minskning av sjukfrånvaron

I nämndens uppföljningar under 2021 och 2022 framkommer att avdelningen för vård och omsorg har en avvikelse på personalkostnader. Av årsredovisningen 2021 framgår att åtgärder för att minska antalet årsarbetare är genomförda och effekt syns under sista kvartalet 2021. Sjukfrånvaron minskade med 2,14 procentenheter mellan 2020 och 2021. Det framkommer inte vilken effekt som minskningen av sjukfrånvaron hade på det ekonomiska utfallet.

I nämndens månadsuppföljning per oktober 2022 framgår att förvaltningen sänkt sina personalkostnader med 5,2 miljoner kronor mellan januari och oktober 2022 jämfört med

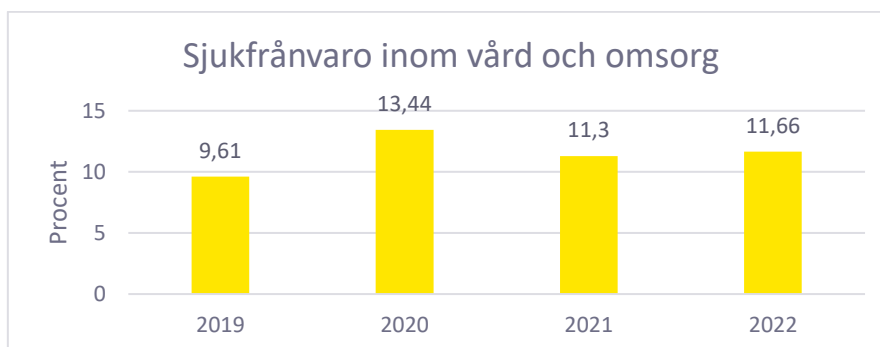
---

² Prognos från nämndens uppföljning per oktober.

³ Ekebackens boende gjordes om till ett korttidsboende som finns kvar inom Vård och Omsorg.

⁴ På Ekebacken har personalkostnaderna minskat med 95.000kr och på Dinglegården har personalkostnaderna minskat med 200.000kr

samma tidsperiod 2021. Det framgår dock inte vilken avdelning eller verksamhet som sänkt sina personalkostnader. För särskilt boende och korttidsvård framgår att verksamhetsområdets underskott delvis är hänförligt till höga personalkostnader.

Figur 3: Källa: nämndens årsredovisning 2021 samt uppgifter från förvaltningen.

3.3.3. Utredning av nytt boende

I november 2020 beslutade nämnden att starta en förstudie gällande särskilt boende/trygghetsboende med en mer effektiv lokal. Syftet med förstudien var att samla underlag inför framtida investeringsbeslut utifrån verksamhetens behov, framtida kostnader för drift och underhåll samt beräknad investeringskostnad. Förstudien byggde bland annat på resultaten av inRiktas rapport från 2019. Förstudien delrapporterades i oktober 2022. I förstudien framgår att samtliga nuvarande boenden inte är anpassade efter dagens verksamhet och skapar ineffektivitet i den dagliga verksamheten. I intervjuer beskrivs att förstudien ännu inte är färdigställd och att förslag på beslut utifrån förstudien förväntas tas inom ett halvår. I det uppdrag som lämnats av nämnden finns ingen tidsram formulerad i uppdrag till förstudien. Förstudien har pågått i över två år.

3.3.4. Inga ytterligare åtgärder kopplat till särskilt boende

Nämnden har inte beslutat om ytterligare åtgärder för särskilt boende utöver de som beskrivs ovan. I intervju med nämndens ordförande uppges att fler besparingar inte bedöms inte kunna genomföras inom särskilt boende och samtidigt behålla den beslutade personaltätheten. De mindre boendena betraktas som små enheter med begränsade möjligheter att ytterligare sänka personalkostnader och samtidigt behålla kvalitet och patientsäkerhet.

4. Strategisk planering inom särskilt boende

4.1. Vår bedömning

- ▶ *Vi bedömer att nämnden inte fullt ut säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende boendeplatser för äldre.*

4.2. Nämndens styrning och uppföljning av boendeplatser

Styrning

Kommunfullmäktige antar varje mandatperiod ett äldreomsorgsprogram. Programmet är ett styrande dokument som utgör underlag för äldreomsorgens planering och utförande. Nämndens styrning av sina verksamheter utgår från nämndens verksamhetsplan och detaljbudget samt av riktlinjer för biståndsbedömning. Avseende särskilt boende har nämnden beslutat om personaltäthet. Nämnden har inga ytterligare politiskt beslutade målsättningar eller uppdrag som särskilt avser boendeverksamheten för äldre.

Uppföljning

Nämnden följer upp månadsvis upp ekonomi och antal tomma platser inom särskilt boende. I fanns 4,6 tomplatser i snitt per månad under 2022. Verksamheten har därmed en något högre kapacitet av boendeplatser än kommunens nuvarande behov. De tomma platserna ligger "inspränga" i olika boenden. Bemanningen kan inte anpassas till förändringar av antalet tomställda platser. Av intervju framgår att tomma platser inom särskilt boende har använts som korttidsplatser när korttidsenheten är fullbelagd. Uppföljningen av boendeplatser riskerar därför att bli missvisande.

4.2.1. Planering av boendeplatser på lång och kort sikt

Planering av boendeplatser för äldre sker inom tre huvudsakliga processer.

- ▶ Myndighetsutövning mot enskild/beslut om insatser
- ▶ Prognos av kommande behov
- ▶ Lokalförsörjning

Beslut om insatser

När en person har beviljats bistånd i form av en plats på särskilt boende ansvar enhetschefen vid korttidsenheten för att samordna och tilldela plats till brukaren på ett särskilt boende. Det är enhetschefen på det aktuella särskilda boendet som ansvarar för att insatsen verkställs och utformas i enlighet med de identifierade behoven. Under år 2022 har nämnden verkställt samtliga beslut om särskilt boende inom tre månader.

Vid intervju framhålls vikten av en fungerande process för myndighetsutövning. Detta då prognoserna över kommande behov utgår från vilka insatser som beviljas och hur kommunen arbetar med förebyggande insatser och stöd i den enskildes hemmiljö. Vidare framkommer att det är av vikt att myndighetsutövning är effektiva av sin handläggning av brukare som är på korttidsenheten men ansökts om särskilt boende. Det framgår att det finns en risk att en brukare är kvar längre än nödvändigt på korttidsenheten. Detta bidrar till bortfall av intäkter för verksamheten.

Prognos av kommande behov

I Munkedals kommun är det samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för kommunens lokalförsörjning. Valfördsnämnden ansvarar för att arbeta löpande med behovsanalyser som belyser nämndens behov på kort och lång sikt. Den senaste analysen av behovet av boendeplatser genomfördes under hösten 2022 i samband med förstudien för utredning av ett nytt särskilt boende. Prognosen lämnar två alternativ, ett utifrån att nyttjandegraden⁵ är detsamma som idag på 9,7 procent, ett utifrån att nyttjandegraden ökar till 11 procent:

- ▶ Om nyttjandegraden bedöms bli 9,7 procent i framtiden, så behövs totalt 105 platser i kommunen till 2030.
- ▶ Om nyttjandegraden bedöms bli 11 procent i framtiden, så behövs totalt 119 platser i kommunen till 2030.

Tidigare behovsanalys som genomförts 2019 visade att kommunen hade för många boendeplatser i förhållande till behov nyttjandegrad. Analysen prognosticerade behovet till cirka 130 platser år 2030. I intervjuer beskrivs att ökning av behov boendeplatser inte skett som prognostiserat. Av intervju framgår att det inte funnits någon särskilt tjänsteperson som ansvarar för prognosarbetet. Det saknas även ett systematiskt arbete med att följa och revidera prognosen löpande.

Lokalförsörjning

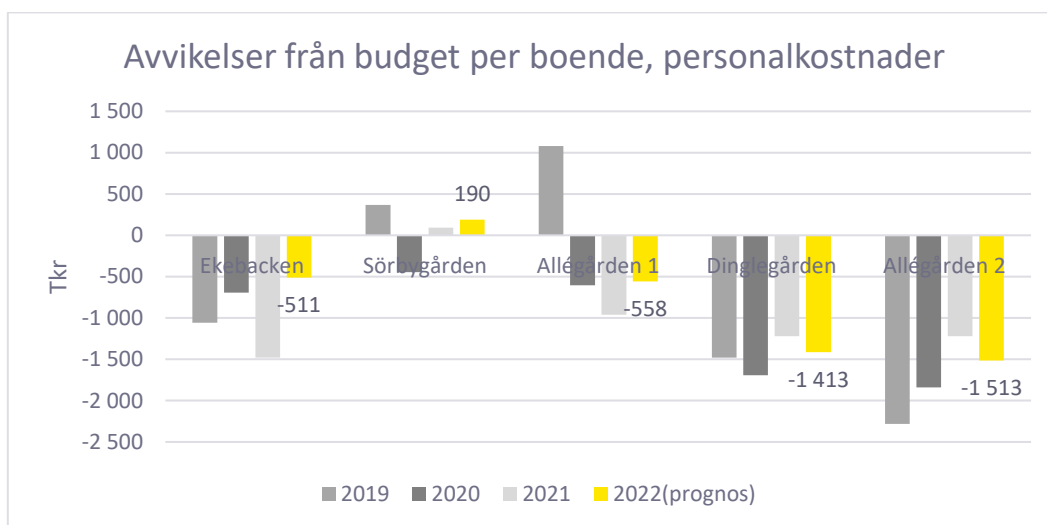
Av intervju framkommer att nämnden inte systematiskt har arbetat med en lokalbehovsplan. Det är inte tydligt i organisationen vem som ansvarar för prognosarbetet för boendeplatser eller för lokalbehovsplanen. Det framkommer dock att lokalbehovsplan är under framtagande. Syftet med lokalbehovsplanen är att visa nämndens lokalbehov med utgångspunkt i verksamheterna. Förvaltningen uttrycker en förhoppning om att lokalbehovsplanen kommer att leda till ett mer strukturerat arbete med prognoser på lång sikt då planen ska ta hänsyn till befolkningsprognoser och omvärldsanalyser, vilket idag inte analyseras och dokumenteras. Nämnden har fått information om lokalbehovsplanen men inte fattat ett formellt beslut.

4.2.2. Personalplanering

Av nämnden årsredovisning 2021 framgår att personalkostnaderna överstiger budget med 12,7 miljoner kronor för nämndens verksamheter. De största budgetavvikelserna finns inom avdelning Vård och omsorg med 8 miljoner kronor och är relativt jämnt fördelat mellan hemtjänst och särskilt boende. I nämndens delårsrapport per augusti 2022 framgår att nämndens personalkostnader för perioden överstiger budget med 8,5 miljoner kronor. För särskilt boende överstiger personalkostnaderna budgeten med 3,3 miljoner kronor för samma period. Främst är det kostnader för sjuklöner som överstiger budget som följd av höga sjuktal. Som ovan nämnt påverkar även boendenas utformning samt ökad tjänstgöringsgrad möjligheten till en effektiv personalplanering. I diagrammet nedan framgår respektive boendes avvikelser från budgeten för personalkostnader. Diagrammet visar att fyra av fem boenden prognostiserar en negativ avvikelse från budget avseende personalkostnader under 2022.

---

⁵ andel av invånare över 80 år som bor på särskilt boende

Figur 4: Avvikelse från budget avseende personalkostnader. År 2022 är prognos. Källa: Förvaltningsekonom

Inom vård- och omsorg används verksamhetssystemet Heroma för schemaläggning och vikarieanskaffning. Respektive enheten rekryterar sina egna medarbetare och vikarier. Det är enhetscheferna som ansvarar för att fastställa och lägga in bemanning utifrån beslutad personaltäthet. Det görs ingen kartläggning av brukarnas behov eller någon form av stödbehovsmätning där respektive brukares behov genererar en viss tid som kopplas till bemanning.

Av intervjuer framkommer att det är svårt att hålla nere personaltätheten på eftermiddagarna då det oftast är för mycket personal i förhållande till antal brukare. Det är på grund av att verksamheten har fått en högre tjänstgöringsgrad och måste tillgodose samtliga medarbetares arbetstimmar. Det uppges att det finns ett motstånd hos personalen att arbeta på flera enheter. Vidare framkommer att nattbemanning inte kan lösas inom beräknad täthet på de mindre boendena vilket innebär ökade personalkostnader och lägre effektivitet. I intervju framgår att det finns planer på att se över nattbemanning för att undersöka hur personal kan användas på ett mer effektivt sätt genom ökad samverkan mellan hemtjänst(nattpatrullen) och särskilt boende. Det görs ingen uppföljning av utfallet på personaltätheten. Nämnden har inte efterfrågat uppföljning av personaltätheten.

I intervju framgår att både Sörbygården och Dinglegården är samlokaliserade med hemtjänsten där enhetschefen är chef både för hemtjänst och särskilt boende. Detta främjar en effektiv personalanvändning då personal för hemtjänst kan arbeta på särskilt boende vid behov. Detta beskrivs som en framgångsfaktor gällande att hålla budget för boendena. Samlokalisering och samma enhetschef underlättar samorganisering av de båda verksamheterna. Personal från hemtjänst uppges ha lättare att gå in och ta pass inom särskilt boende som ligger intill i jämförelse med de boenden som inte är knutna till hemtjänsten. Vidare uppges att det finns ett motstånd i övriga enheter att arbeta över gränserna. I intervju beskrivs att ytterligare samlokalisering av verksamheter har varit uppe för diskussion men inga formella beslut är fattade kring detta.

Av intervjuer framkommer samstämmiga uppgifter om att det är svårt att rekrytera personal till särskilt boende. En svårighet vid rekrytering är att ett antal sökande saknar körkort eller tillgång till egen bil i kombination med att kollektivtrafiken inte är utbyggd i tillräcklig omfattning och att närtrafikens tider är inte tillräckligt anpassade till gällande arbetstider. Det försvårar även när medarbetare behöver kunna arbeta i flera verksamheter till exempel till följd av heltidsresan.

Bilaga 1. Bakgrund till granskningen

Sveriges Kommuner och Regioner räknar med stora kostnadsökningar inom särskilt boende under kommande år till följd av en större andel äldre. Den förväntade kostnadsökningen ställer ökade krav på kommunernas strategiska planering avseende äldreomsorg.

Välståndsnämnden i Munkedals kommun har under flera år redovisat underskott mot budget. Nämnden har vidtagit en rad åtgärder i syfte att skapa en budget i balans, men inte lyckats bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. I delårsrapport per augusti 2022 prognostiserar avdelning Vård och Omsorg ett negativt resultat per helåret om -4 350 tkr. Av dessa hänförs -2 600 tkr till särskilt boende inom äldreomsorgen. Underskottet uppges bero på att verksamheten behövt öka upp bemanningen samt att de små särskilda boendeenheterna kräver en högre nattbemanning.

Statistik från Kolada⁶ visar att nettokostnaden för äldreomsorg inom kommunen fortsatt är betydligt högre än referenskostnaden⁷. Kostnaden för äldreomsorg inom särskilt boende (kr/brukare) 2021 var bland de 25 procent högsta i landet. Revisionen har därutöver noterat att det periodvisa funnits flera tomma boendeplatser inom särskilt boende.

Revisorerna har utifrån ovan bedömt att det finns risk för att välståndsnämnden inte kommer kunna fullgöra kommunfullmäktiges uppdrag om att sänka kostnaderna inom äldreomsorgen. Revisionen har därför bedömt det som väsentligt att genomföra en fördjupad granskning av strategisk planering inom särskilt boende inom äldreomsorgen. Ansvarsgrunder som är aktuella i denna granskning är risk för bristande måluppfyllelse och risk för bristande styrning och uppföljning av verksamhet.

---

⁶ Statistikdatabas vilken drivs i samarbete mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner.

⁷ Referenskostnaden baseras på ett index av nyckeltal och visar vad verksamheten förväntas kosta. En positiv nettokostnadsavvikelse innebär att verksamheten bedrivs dyrare än vad som är att förvänta utifrån kommunens strukturella förutsättningar.

Bilaga 2. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Nedan beskrivs de revisionskriterier som är aktuella i denna granskning.

Kommunallagen (2017:725)

Enligt kommunallagen 6 kap 6§ ska nämnderna/styrelsen inom sitt område tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Reglemente Valfördsnämnden (rev. 2020-05-25)

Valfördsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Valfördsnämnden handhar även verksamheten som regleras i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden ansvarar också för sjukvårdande insatser inom särskilda boenden för äldre samt ansvarar för tillstånds- och tillsynsverksamheten i alkoholärenden i enlighet med alkohollagen. Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur nämnden har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat via reglemente och genom finansbemyndigande.

Nämnden svarar för:

- Kommunal vård- och omsorgsverksamhet
- Kommunal hälso- och sjukvård (HSL)
- Stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- Myndighetsutövning enligt socialtjänstlagen (SOL)
- Biståndsfrågor enligt SoL
- Skuldsanering enligt lagen om skuldsanering
- Familjerådgivning som åvilar kommunen
- Integration (verkställighet)
- Arbetsmarknadsenheten (AME)
- Samverkan mellan olika vårdgivare
- Tillstånd och tillsyn av alkohol
- Tillämpning av lagen om valfrihetssystem (LOV)
- Att föra kommunens talan i mål eller ärende som rör den egna verksamheten

Munkedals styr- och ledningssystem, 2018-11-29

I Munkedals styr- och ledningssystem anges de övergripande ekonomiska styrprinciperna. MPR:s angivna ramar för verksamheterna utgör den yttersta restriktionen för respektive nämnd. Om resurserna inte räcker till för den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom den angivna ramen. För styrningen, uppföljningen, rapporteringen och kontrollen av verksamhet och ekonomi har kommunfullmäktige fastställt regler för ekonomistyrning, Munkedals styr och ledningssystem och reglemente för intern kontroll.

Regler för ekonomistyrning, 2018-11-29

Ekonomistyrningsreglerna innehåller ramverket för den styrmodell genom vilken kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens ekonomiska styrning av kommunens verksamheter sker. Principerna för ekonomistyrning avser i första hand förhållandet mellan kommunfullmäktige/kommunstyrelsen och nämnderna. Syftet med de ekonomiska reglerna är att skapa helhetssyn i förhållandet mellan verksamhet och ekonomi så att kommunens resurser används på bästa sätt.

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom anvisade medel.

Månadsrapporter

Månadsrapporter med en helårsprognos ska lämnas efter två månader och tio månader. Vid negativa avvikelser i prognosen ska nämnden vidta åtgärder som rapporteras till kommunstyrelsen nästkommande rapporttillfälle. Under året bör nämnderna kontrollera det ekonomiska utfallet och budgetavvikelser genom att göra regelbundna avstämningar av det ekonomiska utfallet.

Delårsrapport

Delårsrapport upprättas vid två tillfällen under året. Första delårsrapporten görs efter 4 månader och det andra efter 8 månader. Uppföljningen innehåller ekonomiskt resultat för kommunen och koncernen (8 månader) samt en årsprognos för kommunens utfall jämfört med budget. Nämnder/bolag skall också redovisa en uppföljning av målsättningar, utveckling av verksamheterna vad gäller volym och kvalitet, viktiga händelser samt uppföljning av investeringsbudgeten.

Årsredovisning

Årsredovisningen innehåller både det ekonomiska resultatet för kommunen/koncernen men även en uppföljning av fullmäktiges fastställda inriktningsmål.

Nämndernas resultat redovisas och ligger till grund för bedömningen av nämndens resultatansvar.

Bilaga 3. Källförteckning

Intervjuer

2022-12-13

- ▶ Valfärdsnämndens ordförande tillsammans med förvaltningschef
- ▶ Avdelningschef vård och omsorg tillsammans med ekonom
- ▶ Gruppintervju med enhetschefer särskilt boende och korttidsboende

Dokumentation

- ▶ Munkedals – styr och ledningssystem
- ▶ Regler för ekonomistyrning Munkedal
- ▶ Reglemente Valfärdsnämnden
- ▶ Detaljbudget och verksamhetsplan 2021–2022
- ▶ Ekonomiska rapporter 2021–2022
- ▶ Delårsrapporter 2021–2022
- ▶ Årsredovisning 2019–2022
- ▶ Protokoll och handlingar kommunstyrelse, valfärdsnämnd, kommunfullmäktige 2021–2022
- ▶ Månadsuppföljning boendeplatser
- ▶ Äldreomsorgsprogram 2020–2025
- ▶ Delrapporter förstudie särskilt boende

Diarienummer: 2021-000071

Datum: 2023-05-10

TJÄNSTESKRIVELSE

Wivi-Anne Wiedemann
Verksamhetsutvecklare
Välfärdsförvaltningen

Återrapportering -Prognos för LSS gruppboendestäder år 2023

Förslag till beslut

Att välfärdsnämnden godkänner återrapporteringen av prognos för LSS gruppboendestäder.

Sammanfattning

Tre befintliga LSS gruppboendestäder bedrivs i kommunal regi med sammanlagt 18 boendeplatser. I dagsläget är 16 platser belagda. När platserna kommer att vara fullbelagda är i dagsläget oklart. Hur länge dessa 16 platser kommer att vara fullbelagda är oklart, men sannolikt så kommer platser även att frigöras till exempel på grund av hög ålder. Verksamheten kan om möjligt även arbeta med att hjälpa brukare att göra boendekarriär.

Att prognostisera behovet av boendeplatser är komplext eftersom det är avhängigt av flera faktorer. Dels är det svårt att förutsäga hur barn utvecklas och vilket behov de kommer ha när de har rätt att ansöka, dels kan gruppboendestad beviljas personer som har ett sjukdomstillstånd som förändras eller uppkommer och dels kan valet hamna på en annan insats, till exempel personlig assistans. Det sker också en viss inflyttning till och utflyttning från kommunen som inte går att förutse och det finns individer i kommunen som väntar på att få uppehållstillstånd och först då kan ansöka om denna typ av insats.

Vårens prognos visar att sju individer har behov som skulle kunna tillgodogöras inom ramen av gruppboende idag om de väljer att ansöka. Av dessa har tre insatsen personlig assistans, två skulle kunna få sina behov tillgodosedda inom annat särskilt boende och två har i dag en annan boendeform och önskar inte byta insats.

Ansökan om bostad med särskild service för vuxna kan ske från det år individen fyller 18 år. Troligaste så sker en eventuell ansökan/inflyttning i samband med att individerna avslutar sina 4 åriga särskilda utbildningar vid 21 års ålder. Från år 2025- 2036 så ser en brukare ut att ansöka om gruppboendestad, medan fem brukare troligtvis kommer att välja insatsen personlig assistans.

Det är osäkert om tre individer som är aktuella för båda insatserna då kommer att bo kvar i kommunen.

Eftersom det är svårt att göra en tillförlitlig prognos så har förvaltningen initierat en samverkansgrupp där rektorer från förskola, grundskola,

gymnasium, enhetschef Biståndsenheten, enhetschef LSS gruppboendestad, enhetschef Serviceboende samt verksamhetsutvecklare Vårdförvaltningen ingår. Samverkansgruppen träffas en gång i början av varje termin för att kartlägga det samlade behovet av insatser. Arbetet i samverkansgruppen syftar främst till att möjliggöra ett så bra prognosunderlag som möjligt för samtliga parter och möjliggör för vårdförvaltningen att följa upp individernas utveckling samt preferenser i täta intervaller.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-10

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

I dagsläget med två lediga platser på gruppboendestad ligger kostnaden per plats/dygn på 3054 kr i kommunal regi. Till detta tillkommer kostnaden för enhetschef samt overheadkostnader (OH). Enligt 2023 års beräkning inklusive OH kostnaden för 2022 så hamnar kostnaden för en plats på kommunens egna boenden enligt ovan på 3891 kr/dygn.

Munkedals kommun köper i dagsläget fyra platser av privata utförare. Två av platserna har en dygnskostnad på 4113 kr/ dygn per plats, den tredje har en dygnskostnad på 4639 kr/dygn, medan den fjärde platsen kostar 3829 kr/dygn. I dessa priser ingår samtliga kostnader.

Det finns möjlighet att förhandla kring priser av köpta platser och få ett förmånligare pris om man till exempel väljer att köpa flera platser på samma boende. De platser som köps i dag är till individer vars behov inte kan tillgodogöras inom den egna verksamheten, en köpt plats kan leda till en högre dygnskostnad såväl inom privat som kommunal verksamhet.

Hållbar utveckling – Social dimension

Kommuninvånarna ska kunna känna sig trygga i att få det stöd som de är i behov av.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga konsekvenser

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Vårdförvaltningen

Beslutet skickas till:
Verksamhetsutvecklare

Diarienummer: 2023-000029

Datum: 2023-05-04

TJÄNSTESKRIVELSE

Wivi-Anne Wiedemann
Verksamhetsutvecklare

Ej verkställda biståndsbedömda beslut för kvartalsrapportering 1, år 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar informationen

Sammanfattning

Nämnden är skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljat bistånd enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och insatser enligt 9 § LSS inte har verkställts tre månader efter beslut. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Nämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut tills beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning, så kallad återrapporering. Nämnden bör omedelbart rapportera till IVO när ett beslut har verkställts eller avslutats.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid kan myndigheten ansöka om utdömmande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Socialnämnden (välfärdsnämnden) skall enligt 16 kap. 6 h § (SoL) till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Nämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.

Rapporteringsperioderna för ej verkställda beslut, som är samma varje år, är:

- Fjärde kvartalet 1 januari – 31 januari
- Första kvartalet 1 april – 30 april
- Andra kvartalet 1 juli – 31 augusti
- Tredje kvartalet 1 oktober – 31 oktober

I april 2023 rapporterades följande biståndsbedömda beslut som ej verkställda inom tre månader:

Bifall enligt 9 § 4 p Kontaktperson, beslutsdatum 2022-07-25, (Återrapportering, vilket innebär att detta beslut rapporterades som ej verkställt tidigare).

Verkställdhet av beslut gällande ledsagning och kontaktpersoner kan innebära svårigheter på grund av att uppdraget huvudsakligen är att vara en förmedlare av kontaktpersoner och aktivt arbeta för att få människor att åta sig uppdrag. Vidare så kan kommunen erbjuda individen kontaktperson eller ledsagare, men individen själv ha specifika önskemål på vilken typ av ledsagare eller kontaktperson den önskar. Matchning gentemot individens specifika önskemål kan ta tid även om kommunen har kontaktpersoner eller ledsagare.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-04

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga konsekvenser

Hållbar utveckling – Social dimension

En kontaktperson enligt LSS är en person som ska stödja den enskilde att kunna delta i samhällslivet. Syftet är att underlätta för personen att få ett mer aktivt och socialt liv och bryta isolering. Om den beviljade insatsen inte verkställs kan det påverka den enskildes möjlighet till detta.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga konsekvenser

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välfärdförvaltningen

Beslutet (Kommunfullmäktiges) skickas till:
Förvaltningschef välfärd
Avdelningschef IFO/Stöd/Bistånd
Verksamhetsutvecklare välfärd

Diarienummer: 2023-000050

Datum: 2023-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Karolina Christensen
Avdelningschef Vård och omsorg
Välfärdsförvaltningen

Medborgarförslag från Gerd Lindström m.fl. om att inrätta en fixartjänst för hjälp i hemmet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå medborgarförslaget om att inrätta en Fixartjänst.

Sammanfattning

Gerd Lindström med flera har lämnat ett medborgarförslag till Munkedals kommun om att inrätta en Fixartjänst som riktar sig till pensionärer och funktionshindrade. Förslaget är att tjänsten ska arbeta för att förebygga att man ramlar eller halkar både utomhus och inomhus. Detta skulle enligt medborgarförslaget förebygga framtida eller fördröja kostnader för sjukvård och hemtjänst samt förhöja livskvalitén.

Välfärdsförvaltningen har i uppdrag att vidta kostnadssänkande åtgärder, därav avslutades den Fixartjänst som kommunen tidigare haft i samband med pensionsavgång 2022. Tjänsten avses inte att återbesättas på grund av förvaltningens uppdrag att sänka kostnader inom vård och omsorg.

I dagsläget ingår arbetet med att förebygga fall inom hemsjukvården och hemtjänstens ordinarie arbete. Förvaltningen arbetar aktivt med fallprevention genom kvalitetsregistret Senior alert.

Det finns idag privata aktörer som erbjuder service och tjänster som svarar upp till det som medborgarförslaget efterfrågar. De flesta av sysslorna som nämns i medborgarförslaget går att använda rutavdraget till. Om förvaltningen åtar sig uppdrag att iordningställa och flytta egendom kommer också med ett ansvar att handlägga och eventuellt ersätta vid skadeståndskrav.

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Se sammanfattning.

Hållbar utveckling – Social dimension

Se sammanfattning.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Se sammanfattning.

Beslutet (Kommunfullmäktiges) skickas till:

Förslagsställare Gerd Lindström

Förvaltningschef Vårdförvaltningen

Avdelningschef Vård och omsorg

Till Munkedals Kommun 2023

Medborgarförslag

Många pensionärer och funktionshindrade behöver hjälp i hemmet med olika saker. Exempel: Byta lampor, hänga upp gardiner, tavlor m.m. Uppgifter som kräver att man behöver kliva upp på stege eller stol. Listan kan göras lång.

Förebygga att man ramlar eller halkar både ute och inomhus.

Förebygga framtida eller fördröja kostnader för sjukvård och hemtjänst.
förhöja livskvaliten.

Detta skulle

Närliggande kommuner har denna tjänst exempel: Uddevalla kommun, Vänersborg .

MED VÄNLIGA HÄLSNINGAR

Munkedal 2023 02 03

Gerd Lindström

<i>Gerd Lindström</i>	GERD LINDSTRÖM	070 3000721
<i>Birgitta Johansson</i>	BIRGITTA JOHANSSON	073-0766693
<i>Toger Olsson</i>	TÖGER OLSSON	070/5581779
<i>Siv Andersson</i>	SIV ANDERSSON	07611378479
<i>Birgitta Andersson</i>	BIRGITTA ANDERSSON	073 545 3696
<i>Ove Andersson</i>	OVE ANDERSSON	076 1133 997
<i>Gullan Thor</i>	GULLAN THOR	0703162294
<i>Gunn Andersson</i>	GUNN ANDERSSON	070 488 2092
<i>Signe Karlsson</i>	SIGNE KARLSSON	

VÄLFÄRDSFÖRVALTNINGEN

Månadsrapport 2021-2023

- Vård och Omsorg
- Stöd
- IFO

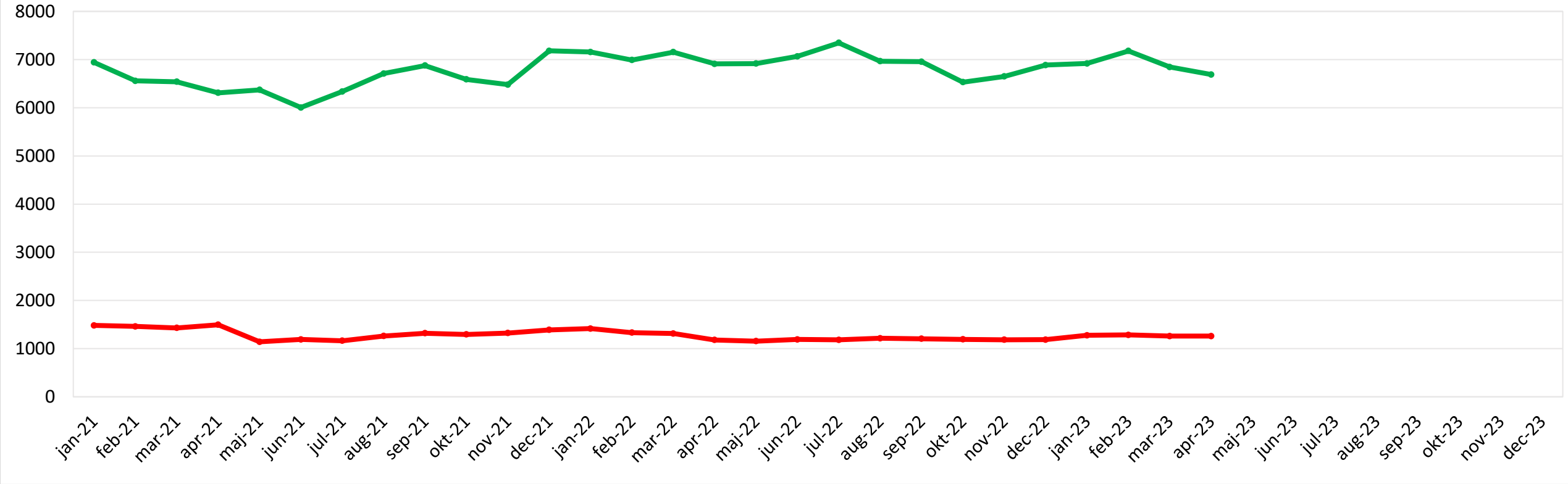

Vård och Omsorg

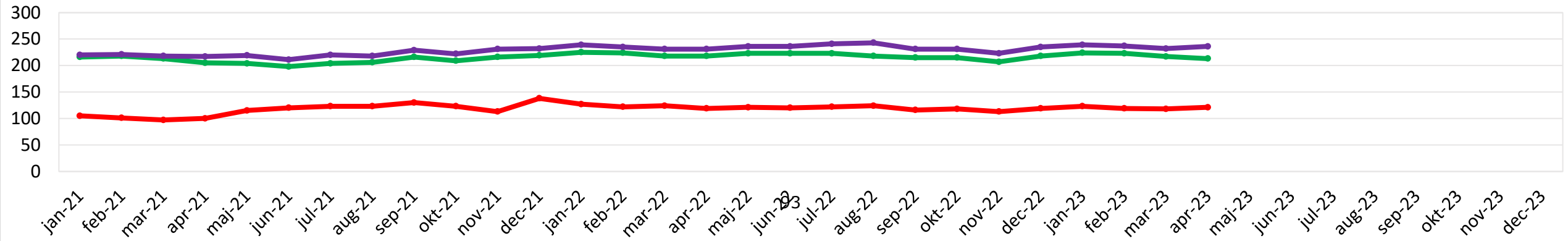

Hemtjänst

Beviljade timmar SoL Delegerade timmar HSL

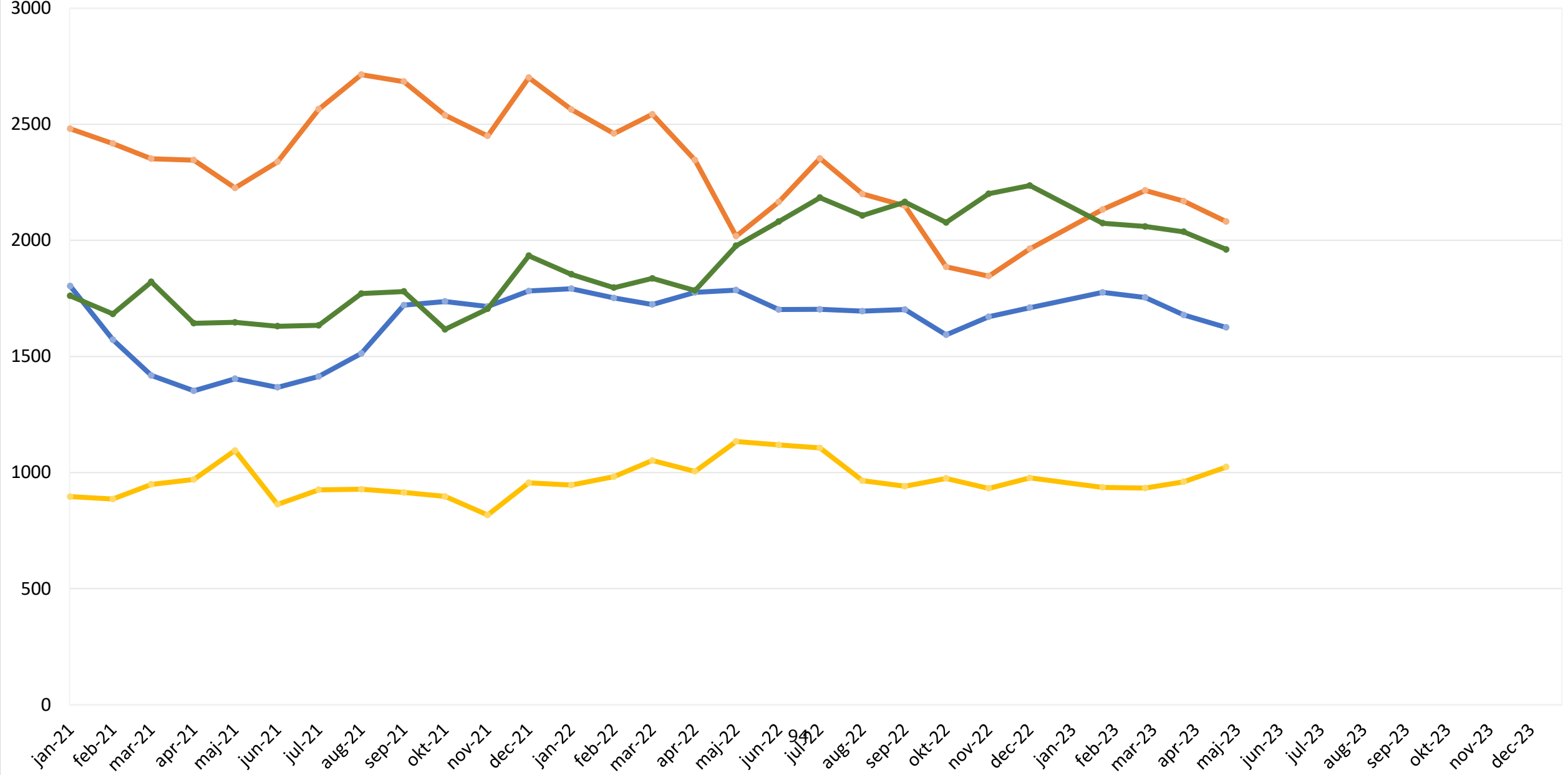

Antal brukare med SoL/hemtjänst insats Antal brukare med HSL insats Antal brukare med både SoL och HSL insats

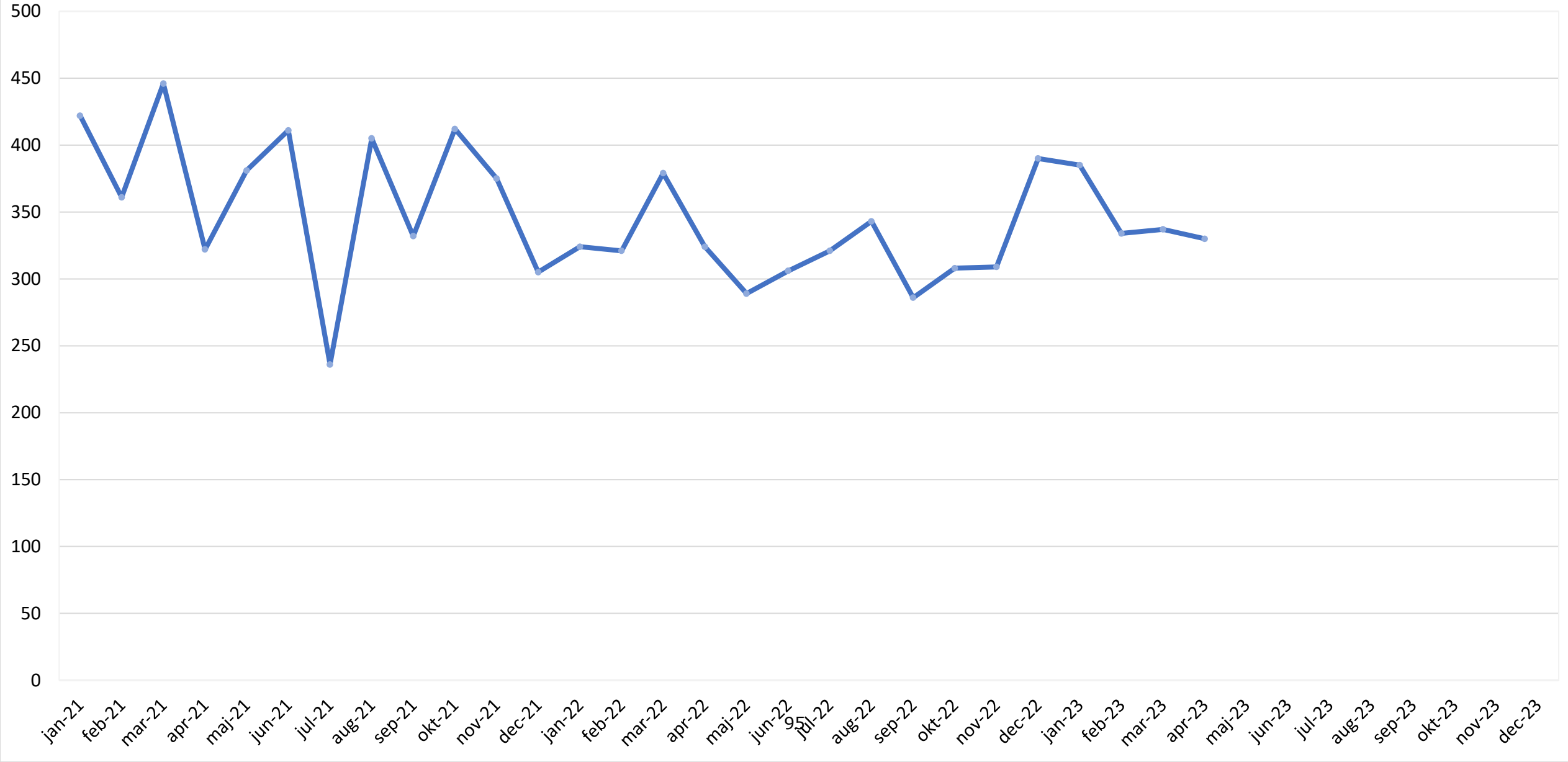
Beviljade hemtjänsttimmar per område

Inre Munkedal Svarteborg Hedekas

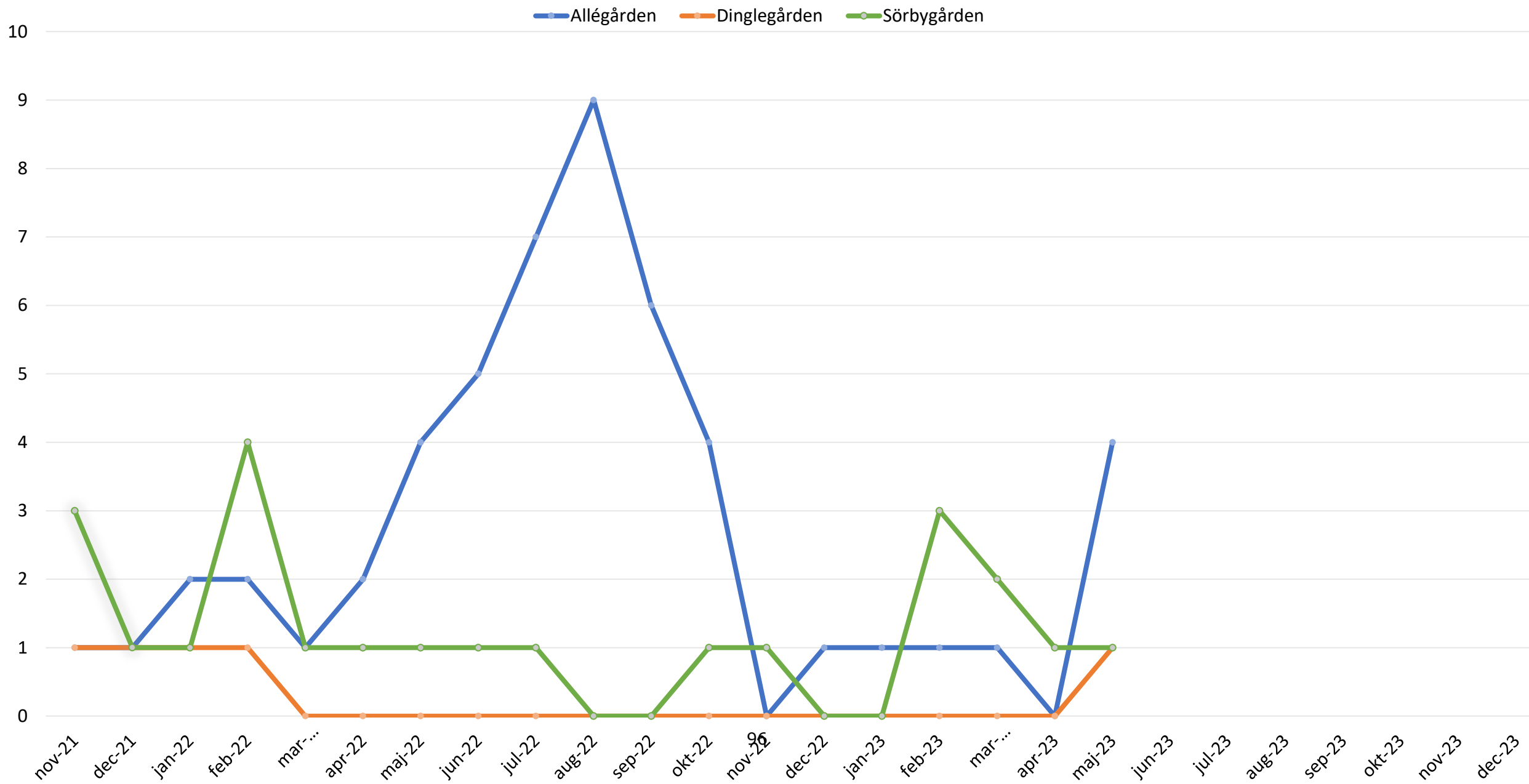

Korttids och växelvård

— Antal vårddygn

Lediga platser SÄBO (den 1:e varje innevarande månad)

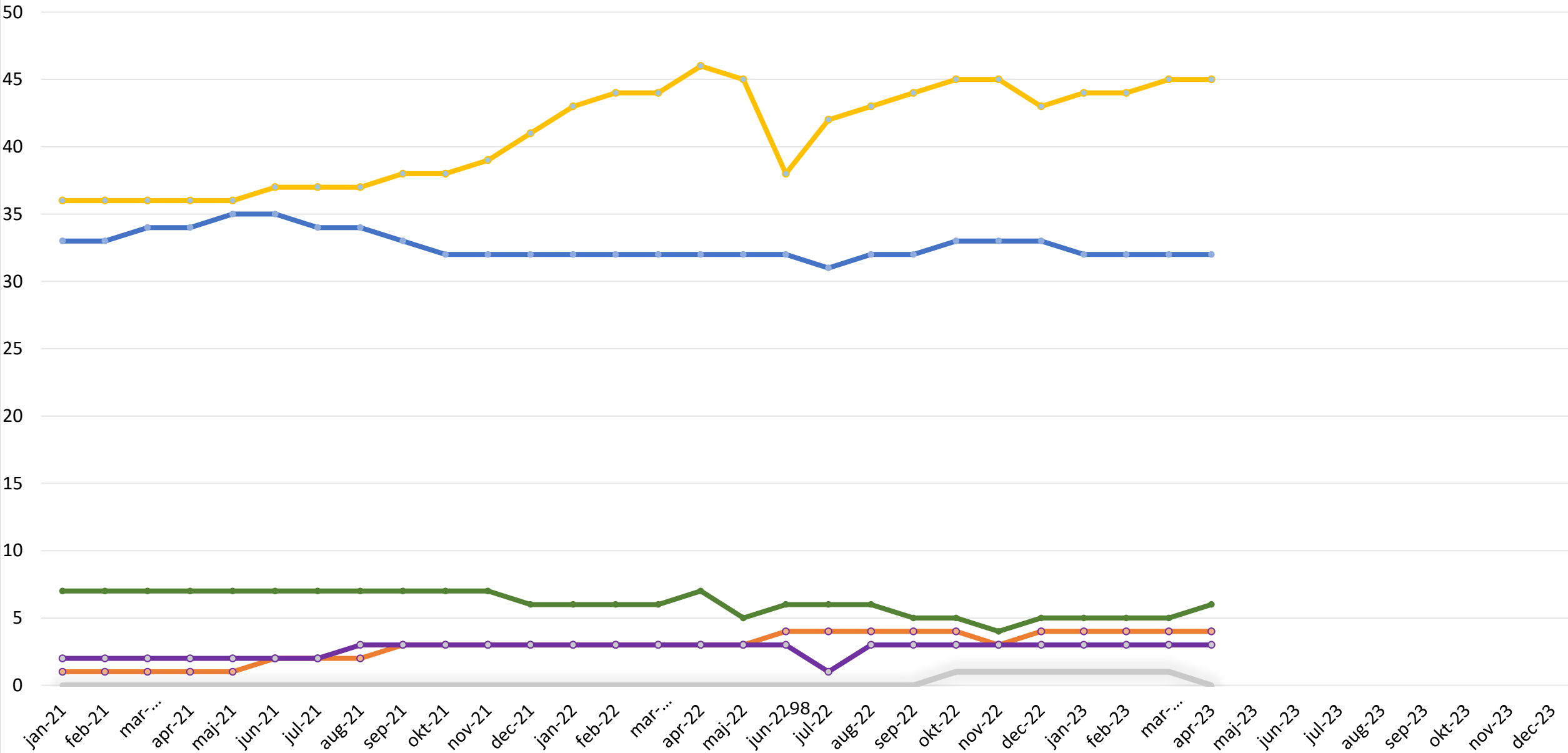

Stöd

LSS

Verkställda beslut

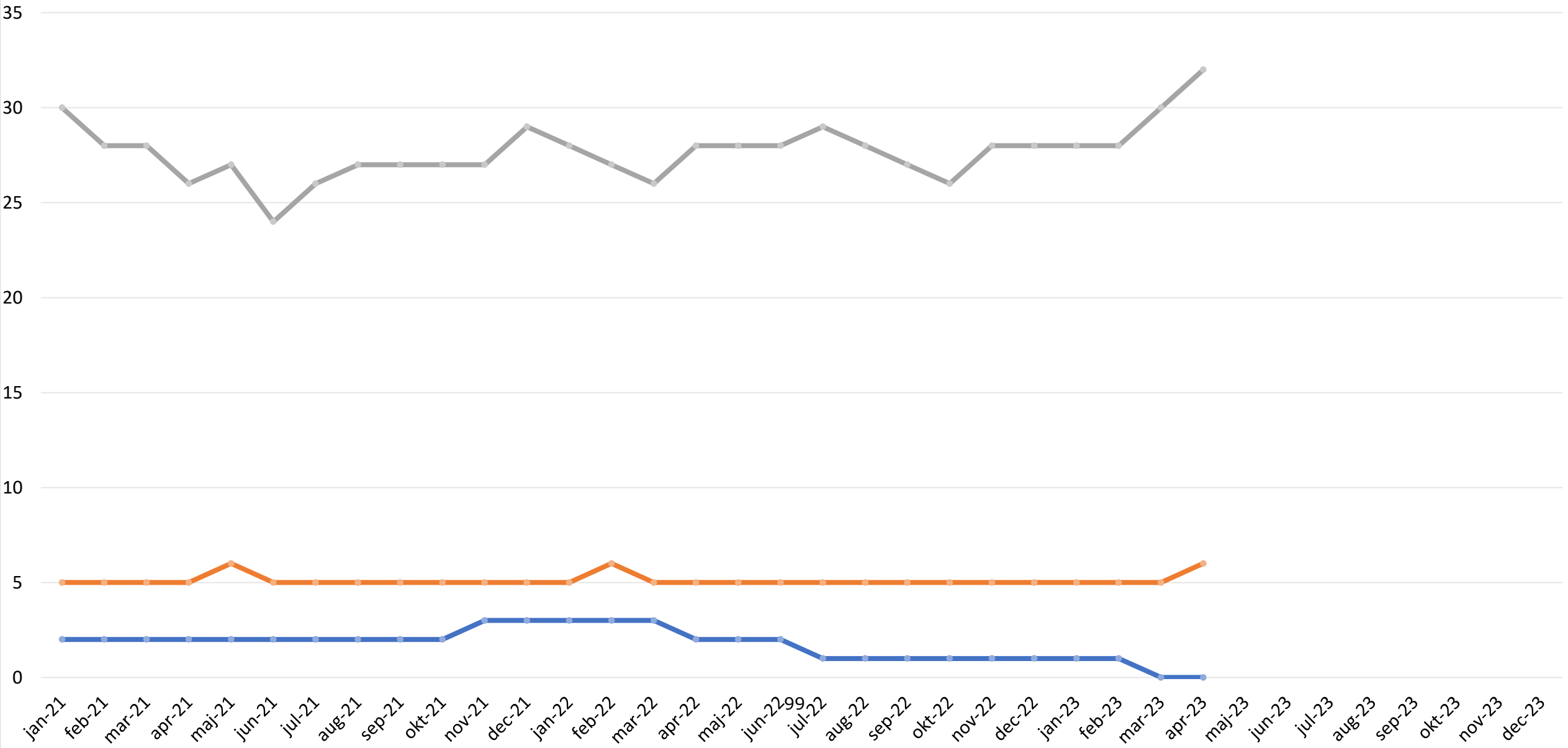
Boende vuxen internt   Köpt plats boende vuxen   Köpt plats boende barn   Korttidsvistelse (köpta platser)   Daglig verksamhet   Köpt daglig verksamhet

Socialpsykiatrin

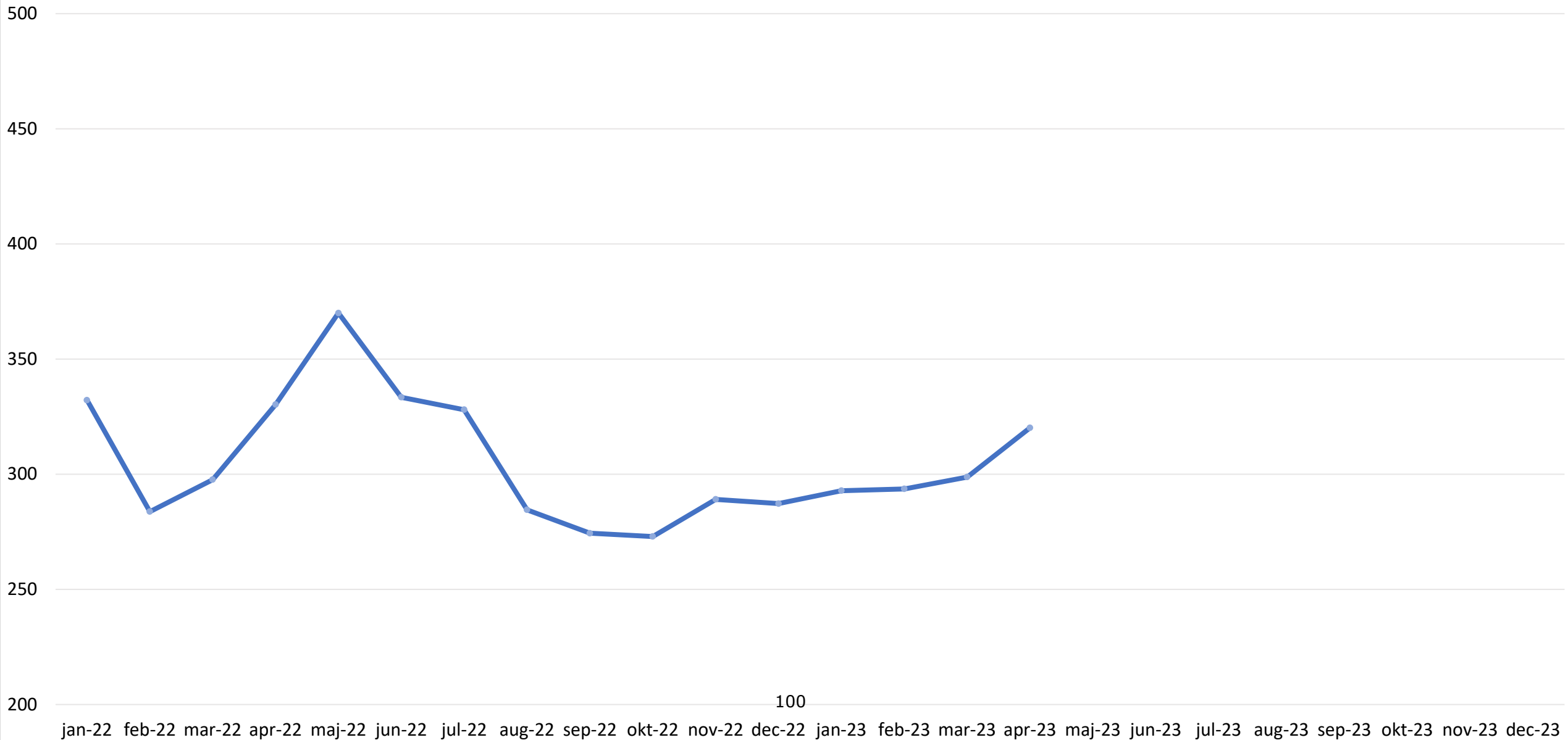
Verkställda beslut

Köpta boende   Sysselsättning   Boendestöd

Boendestöd

Beviljade timmar 2022 - 2023

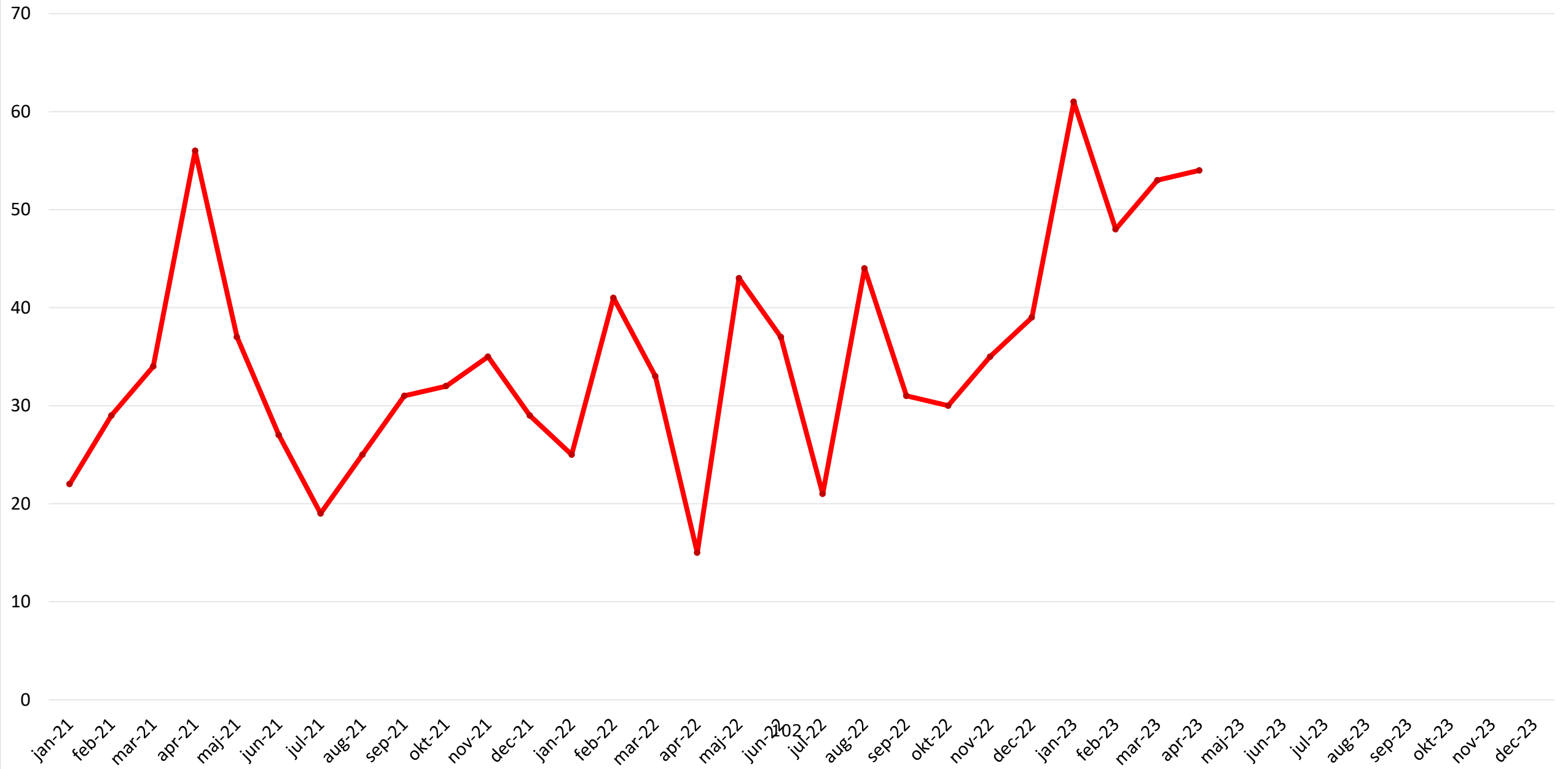

I FO

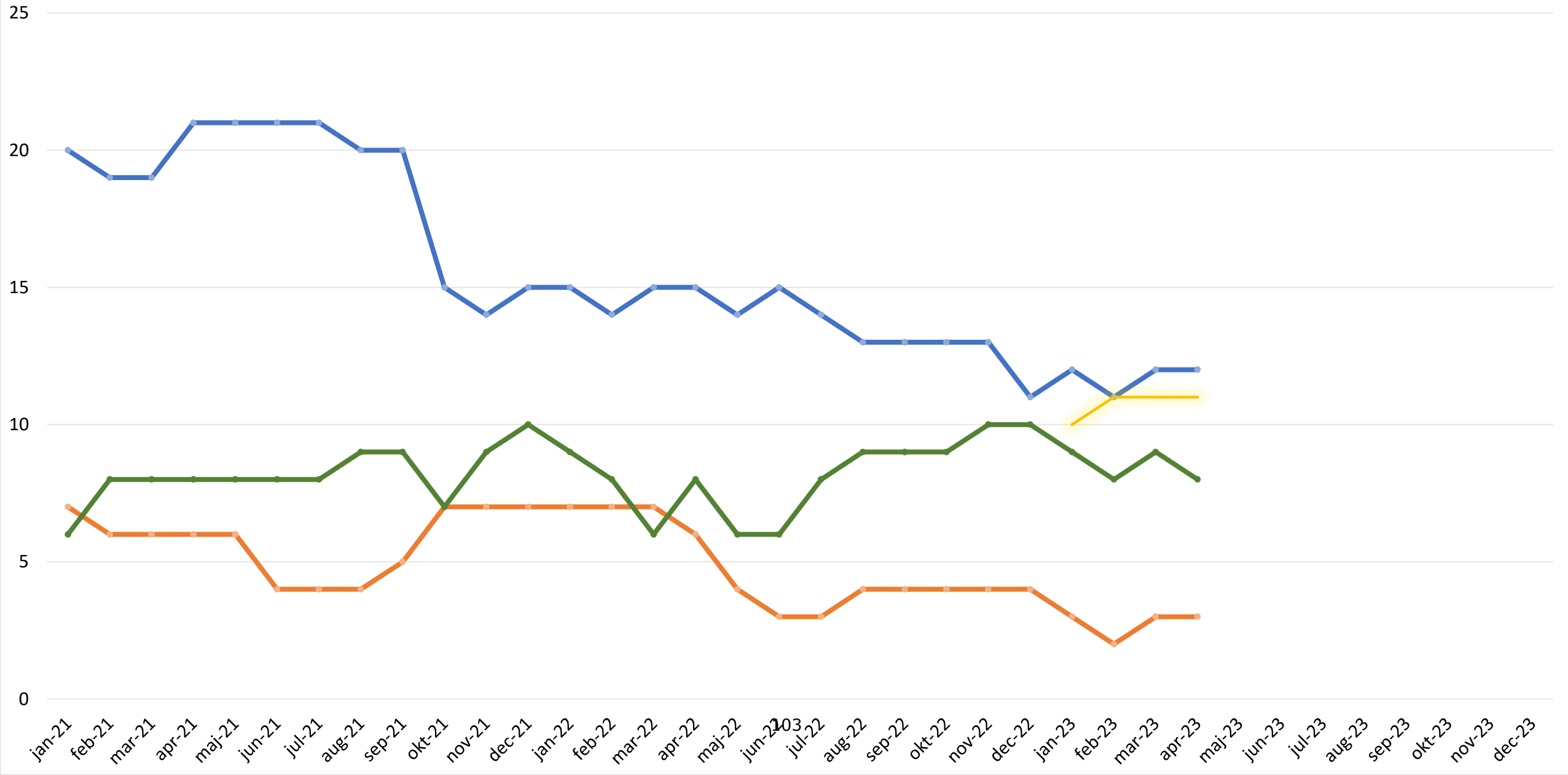
Orosanmälningar Barn och unga

— Antal orosanmälningar

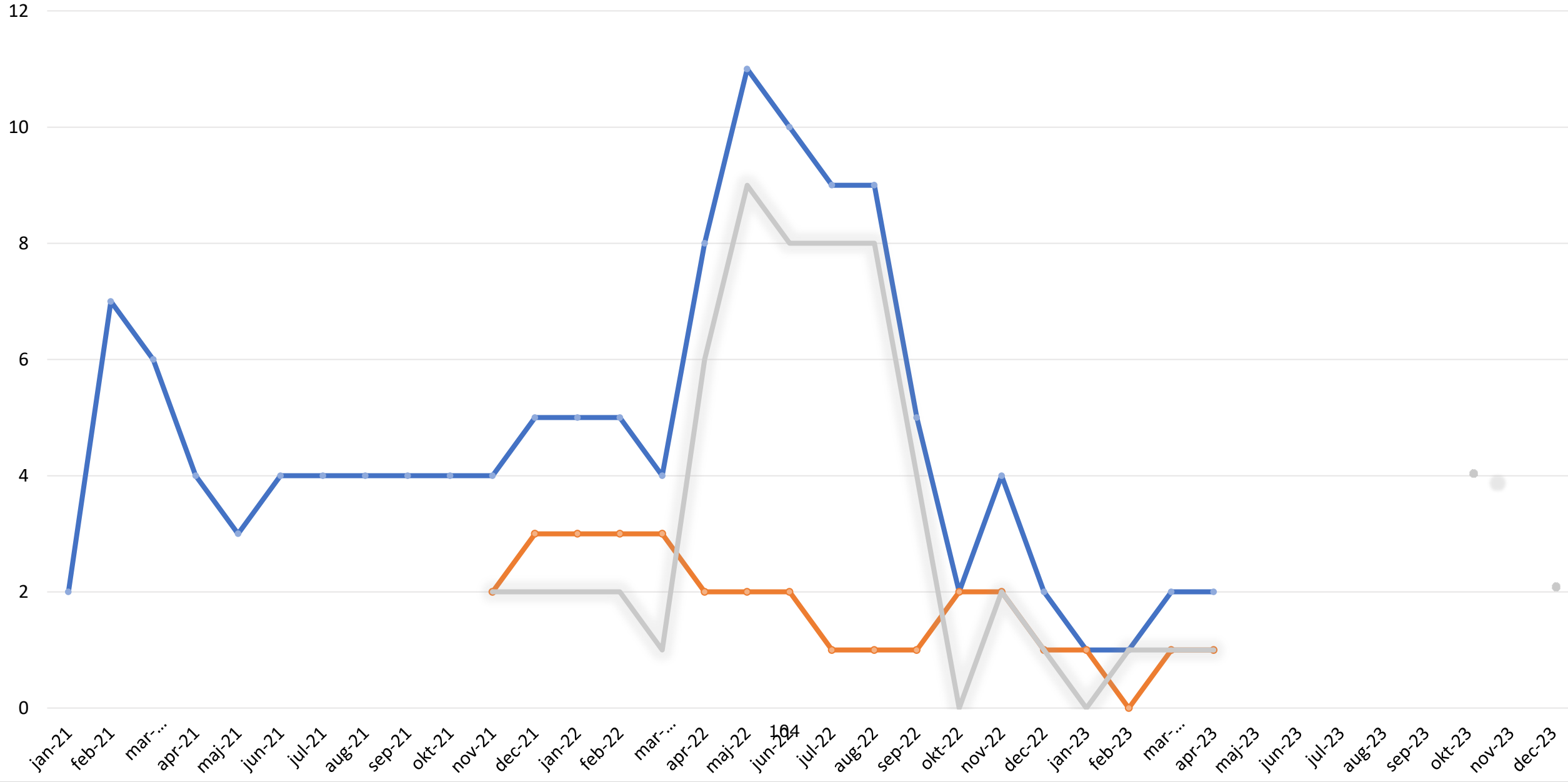
Placeringar Barn och unga

Egna familjehem   Köpta familjehem   HVB/institution   Vårdnadsöverflyttad

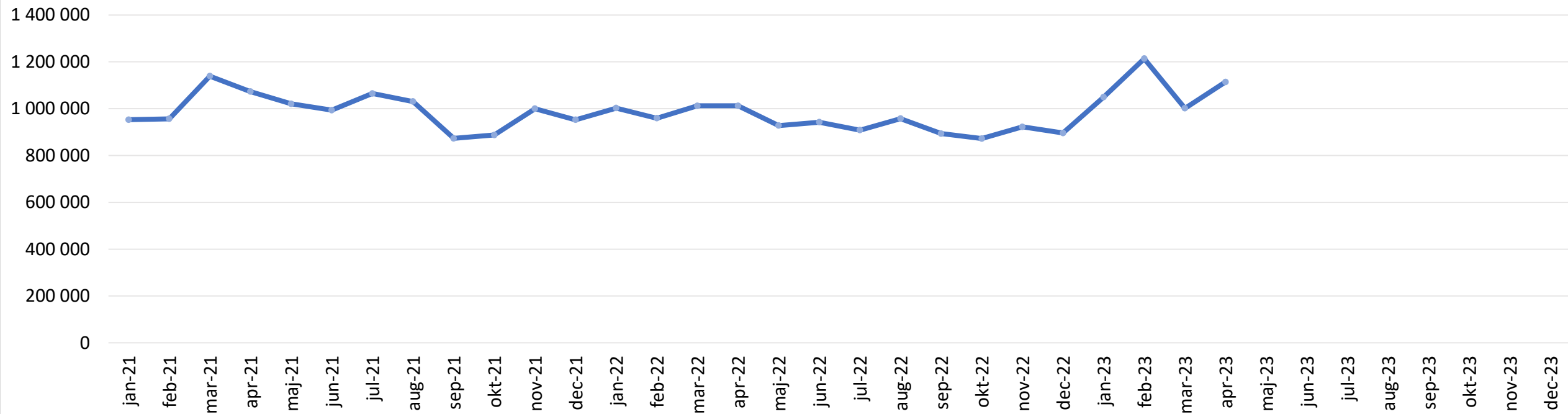
Missbruk/beroende och Våld i nära relationer

—●— Antal köpta platser   —●— Varav missbruk/beroende   —●— Varav våld i nära relationer

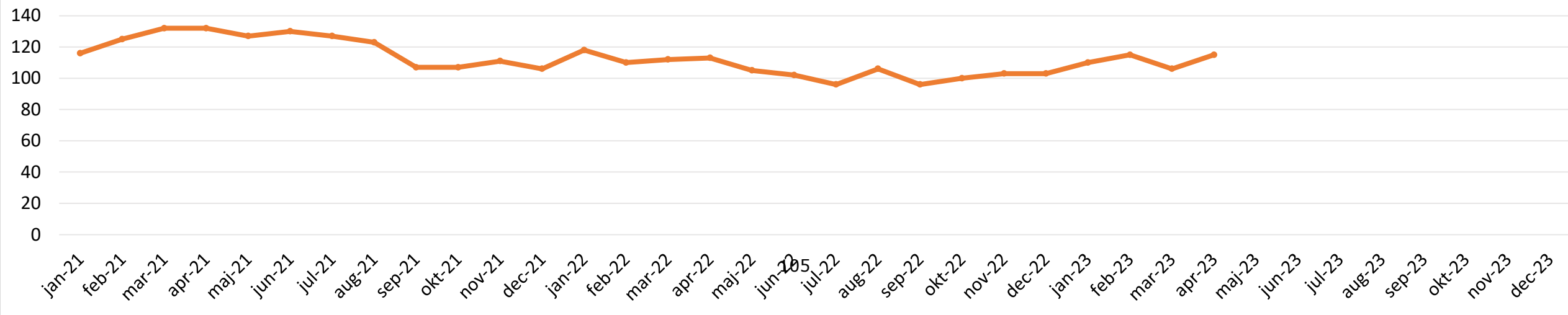

Ekonomiskt bistånd

Summa utbetalt

Antal hushåll

Tack för uppmärksamhet!

Diarienummer: 2023-000005

Datum: 2023-05-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Ulrika Karlsson
Registrator
Administrativa avdelningen

Anmälan om delegationsbeslut 2023

Förslag till beslut

Välståndsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut under perioden 2023-04-01 – 2023-04-30.

Sammanfattning

Välståndsnämnden beslutade 2023-01-10 § 5, att beslut fattade enligt välståndsnämndens delegationsordning ska anmälas till nämndens nästkommande möte.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-09

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga ekonomiska konsekvenser

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga sociala konsekvenser

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga miljömässiga konsekvenser

Johanna Eklöf
Förvaltningschef

Välståndsnämnden

Delegationsförteckning

Datum	Dok.Id	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2023-04-14	5077	EXP	Välståndsnämndens myndighetsutskott	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Beslut i Välståndsnämndens myndighetsutskott 2023-04-13 § 52 - extra möte	Monica Nordqvist	
2023-04-11	5069	I	Välståndsförvaltningen	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Besluta i ärenden om barn och unga för perioden 2023-03-01 -- 2023-03-31.	Marie Koivisto	
2023-04-11	5068	I	Välståndsförvaltningen	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Besluta i ärenden om ekonomiskt bistånd, dödsboanmälan, felaktig utbetalning, förmedlingsmedel för perioden 2023.	Marie Koivisto	
2023-04-11	5067	I	Välståndsförvaltningen	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Besluta i ärenden om Familjerätt för perioden 2023-03-01 -- 2023-03-31.	Marie Koivisto	
2023-04-11	5066	I	Välståndsförvaltningen	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Besluta i ärenden om vuxna, våld i nära relation för perioden 2023-03-01 -- 2023-03-31.	Marie Koivisto	

DELEGATIONSFÖRTECKNING

Datum
2023-05-09

Datum	Dok.Id	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2023-04-04	5047		Välfärdsförvaltningen	Delegationsbeslut 2023-01-10 § 5 - Besluta om insatser bistånd under perioden 2023-03-01 -- 2023-03-31. Avseende hemtjänst, korttidsboende, trygghetslarm, boendestöd mm.	Magdalena Wilhelmsson	

Diarienummer: 2023-000067

Datum: 2023-04-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Monica Nordqvist
Nämndsekreterare
Administrativa avdelningen

Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn såsom särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. (sekretess)

Sammanfattning av ärendet

Ärendet omfattas av individsekretess enligt 26 kapitlet Offentlighets- och sekretesslagen och publiceras därför inte.

Handlingen delges ledamöterna på mötet och tid för inläsning och muntlig föredragning avsätts.

Endast tjänstgörande ledamöter och berörda handläggare får finnas i lokalen under ärendets föredragning.

Denna paragraf skrivs i separat protokoll och justeras omedelbart efter mötets slut. Protokollet arkiveras som en sekretessbelagd bilaga till det ordinarie protokollet.

Beslutsunderlag

Socialtjänstens utredning

Diarienummer: 2023-000068

Datum: 2023-04-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Monica Nordqvist
Nämndsekreterare
Administrativa avdelningen

Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn såsom särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. (sekretess)

Sammanfattning av ärendet

Ärendet omfattas av individsekretess enligt 26 kapitlet Offentlighets- och sekretesslagen och publiceras därför inte.

Handlingen delges ledamöterna på mötet och tid för inläsning och muntlig föredragning avsätts.

Endast tjänstgörande ledamöter och berörda handläggare får finnas i lokalen under ärendets föredragning.

Denna paragraf skrivs i separat protokoll och justeras omedelbart efter mötets slut. Protokollet arkiveras som en sekretessbelagd bilaga till det ordinarie protokollet.

Beslutsunderlag

Socialtjänstens utredning

Diarienummer: 2023-000069

Datum: 2023-04-21

TJÄNSTESKRIVELSE

Monica Nordqvist
Nämndsekreterare
Administrativa avdelningen

Ansökan hos Tingsrätten om överflyttning av vårdnad om barn såsom särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8 § föräldrabalken. (sekretess)

Sammanfattning

Ärendet omfattas av individsekretess enligt 26 kapitlet Offentlighets- och sekretesslagen och publiceras därför inte.

Handlingen delges ledamöterna på mötet och tid för inläsning och muntlig föredragning avsätts.

Endast tjänstgörande ledamöter och berörda handläggare får finnas i lokalen under ärendets föredragning.

Denna paragraf skrivs i separat protokoll och justeras omedelbart efter mötets slut. Protokollet arkiveras som en sekretessbelagd bilaga till det ordinarie protokollet.

Beslutsunderlag

Socialtjänstens utredning